

โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
โดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

สื่อและวิธีการสอนภาษาไทย ที่ประสบผลสำเร็จ

สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

... สื่อและวิธีการสอนภาษาไทย ที่ประสบผลสำเร็จ

สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น

โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
โดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

สถาบันภาษาไทย
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สื่อและวิธีการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น

จัดทำโดย สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

ISBN : 978-616-395-865-5

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ถนนเศรษฐศิริ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๘ ๒๘๑๑-๑๓ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๔๖๕๘

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๔๗ โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๓๔๓

“สื่อและวิธีการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น” จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ภาษาไทย สำหรับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความหลากหลายของการใช้ภาษาท้องถิ่นต่าง ๆ ของผู้เรียนที่จำเป็นต้องอาศัยสื่อการเรียนรู้และวิธีการสอนที่กระตุ้นและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยได้รวบรวมรวบรวมนวัตกรรมสื่อและวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งได้ทดลอง ใช้จากประสบการณ์จริง จนเกิดผลสำเร็จในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อครูและศึกษานิเทศก์ และผู้ที่สนใจสามารถศึกษาและเลือกใช้รูปแบบวิธีการสอนและสื่อการสอน ที่หลากหลาย สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาการอ่านการเขียนของผู้เรียนที่มีความแตกต่าง จากภาษาไทย และนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพบริบทของผู้เรียนในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และคณะทำงาน ทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะและผลงานประกอบการจัดทำหนังสือเล่มนี้ จนทำให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนจะนำเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน และสื่อการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการอ่านการเขียนโดยเฉพาะกลุ่มผู้เรียน ที่ใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวันให้เกิดการพัฒนาทักษะการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน ให้สามารถ เรียนรู้ได้อย่างเข้าใจและสามารถเรียนรู้ต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นประชากรที่ดีมีความรู้ของประเทศชาติ ต่อไป

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทนำ	๑
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	๓
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	๖
การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีประสิทธิผล	๑๓
วิธีการสอนและสื่อการสอนที่ประสบผลสำเร็จ	
รูปแบบวิธีการสอนและสื่อการสอน	
๑. นวัตกรรมพจนานุกรมไทย - ลานู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย “ชนเผ่าลาหู่”	๑๘
๒. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง “ชนเผ่า ลาวอีสาน”	๒๗
๓. พัฒนาการอ่านภาษาไทยด้วยหนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) “ชนเผ่า กวย, กวย, ส่วย”	๓๗
๔. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้หนังสือรูปภาพ “ชนเผ่าม้ง”	๔๕
๕. การพัฒนาทักษะการอ่าน - เขียนภาษาไทยโดยใช้หนังสือเล่มยักษ์ “ชนเผ่า โทร์ (โส้)”	๕๓
๖. การพัฒนาทักษะภาษาไทยโดยใช้แบบเรียนเชื่อมโยง “ชนเผ่า ม้ง”	๕๘
๗. การพัฒนาทักษะการฟัง - พูดภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบตอบสนองทางร่างกาย (TPR - Total Physical Response) “ชนเผ่า ม้ง”	๖๗
๘. การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ (ทีพีอาร์) “ชนเผ่าซอง”	๗๖
๙. การพัฒนาทักษะการคิดและการสื่อสารโดยฉากภาพวัฒนธรรม (เทคนิคการถาม - ตอบ) “ชนเผ่า เขมรถิ่นไทย”	๘๒

เรื่อง	หน้า
๑๐. การสอนแบบ “สุนัสน์สู่แฉร์” “ชนเผ่า มลาญญูถึน”	๙๒
๑๑. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคลงกับกระบวนการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) “ชนเผ่า ม้ง/เมี้ยน/เหนือ/อีสาน”	๑๐๖
๑๒. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวทาง BBL บูรณาการกับการสอนแบบ TPR และการแจกถูกสะกดคำ “ชนเผ่า ล่าหู่และอาซ่า”	๑๒๐
๑๓. โครงการครูอาสาแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้ง่ายนึดเด็ย	๑๓๑
๑๔. ประสานความท่วงใยด้วยถ้อยคำวันละประโยค “ชนเผ่า มาลาญญู”	๑๓๙
รูปแบบวิธีการนึเทศการศึกษา	
๑. การนึเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้วยเทคนิคการนึเทศ แบบ “ดาวเจ็ดดวง”	๑๕๖
๒. การจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทยด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR)	๑๖๘
๓. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการนึเทศแบบ วิ ๖ “ภาษาถึนไทลย”	๑๗๓
๔. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน “ดอกแก้วเมืองสุรินทร์”	๑๘๓
๕. การพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย เน้นการอ่านออกเขียนได้ โดยรูปแบบของกัลยาณมิตรนึเทศถึงห้องเรียน	๑๙๒
บรรณานุกรม	๑๙๙
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	๒๐๓
โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ	
คณะผู้จัดทำ	๒๐๕

ความเป็นมา

ประเทศไทยมีบริเวณพื้นที่แนวชายแดนทั้งในภาคเหนือ ตะวันตก ตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ มีเด็กและเยาวชนจำนวนมากเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ใช้ภาษาท้องถิ่นแตกต่างจากภาษาไทย เมื่อถึงวัยเรียนทำให้เกิดปัญหาการสื่อสารในโรงเรียน นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ ไม่สามารถเรียนรู้ภาษาไทยได้เช่นเดียวกับเด็กและเยาวชนไทยทั่วไปที่ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับพื้นฐานทางภาษาและสังคมวัฒนธรรมของประชากรไทยชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ตามแนวชายแดนและในพื้นที่พิเศษของประเทศ ต้องมีลักษณะและวิธีการที่แตกต่างจากพื้นที่ปกติ โดยเฉพาะเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ แก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ พัฒนาสติปัญญา ทักษะในการคิดวิเคราะห์ อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET, PISA) และความพร้อมในการเป็นประชากรไทยที่มีคุณภาพต่อไป

จากผลสำรวจข้อมูลการใช้ภาษาท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อปี ๒๕๕๔ พบว่า มีโรงเรียนจำนวนมากที่มีนักเรียนส่วนใหญ่พูดภาษาท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากภาษาไทย โดยบางโรงเรียนมีนักเรียนทุกคนเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ภาษาท้องถิ่นนั้น ๆ และบางโรงเรียนมีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ปะปนกัน และจากการติดตามประเมินผลเชิงประจักษ์ในพื้นที่ที่มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีอัตราการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้สูงในพื้นที่จังหวัดชายแดน โรงเรียนส่วนใหญ่ต้องใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ยุ่งยากซับซ้อนมากกว่าโรงเรียนในพื้นที่ปกติ มีปัจจัยที่สำคัญคือ

๑. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า หลักสูตรกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มทุกระดับชั้น ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนในพื้นที่ชายแดนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้เตรียมความพร้อมด้านภาษาก่อนที่จะเข้าสู่การเรียนในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

๒. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ๑) ฝ่ายบริหารส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง และ ๒) โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนมีตั้งอยู่บนพื้นที่สูง ทุรกันดาร การคมนาคมยากลำบาก บุคลากรครูและผู้บริหารย้ายบ่อย ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง

๓. ด้านผู้เรียน พบว่า ๑) โรงเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนจำนวนมากมีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดเรียนบ่อย เนื่องจากครอบครัวยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นแรงงานย้ายถิ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ ๒) นักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน และ ๓) นักเรียนอีกจำนวนหนึ่งมีปัญหาป่วยเรื้อรัง หรือมีแนวโน้มบกพร่องทางการเรียนรู้

จากปัจจัยข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะในด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ ในด้านการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อดำเนินการกำหนดแนวทางวิธีการดำเนินงาน การบริหารจัดการ การสนับสนุนงบประมาณ การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรครูผู้สอน การสนับสนุนการใช้นวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน หรือใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ตั้งแต่เริ่มเรียนในชั้นอนุบาลเป็นต้นไป นอกจากนี้ มีการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาในเรื่องดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหวังว่าหนังสือ “สื่อและวิธีการสอนภาษาไทย ที่ประสบผลสำเร็จ สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น” จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีสภาพปัญหาและบริบทเดียวกันให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ เรียนรู้ภาษาไทยอย่างเข้าใจ มีทักษะพร้อมทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และทักษะการคิดในเชิงสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ในสาระวิชาอื่น ๆ ได้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์นำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ
2. เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน ในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ ที่มีโรงเรียนที่มีนักเรียนสื่อสารภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย/ประถมศึกษาและศึกษานิเทศก์ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
2. ครูผู้สอนระดับปฐมวัย/ประถมศึกษามีสื่อการเรียนรู้ต้นแบบที่เน้นการแก้ไขตามสภาพปัญหาของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นอื่น ๆ ตามบริบทของโรงเรียน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อจากผู้เรียนและชุมชน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำแนวทางนิเทศการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของโรงเรียนในพื้นที่ที่ผู้เรียนภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้เป็นผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ สามารถประกอบอาชีพ และศึกษาตลอดชีวิต โดยมีสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสาระการเรียนรู้ ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา และเป็นรากฐานการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาราชการ ใช้เป็นเครื่องมือ ในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างสัมพันธภาพอันดี เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนา ความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ นอกจากนี้ภาษายังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษสืบสานภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีอันล้ำค่าของชนชาติไทย การพัฒนาทักษะ ภาษาไทยจึงต้องมีการฝึกฝนทั้งการฟัง การดู การพูด การอ่าน การเขียน ตามหลักการใช้ภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ สำคัญ ของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับพัฒนาเด็ก และเยาวชนผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ เรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนา ทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน โดยยึด หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งยึดประโยชน์ที่จะเกิด กับผู้เรียน จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามธรรมชาติและ

เต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญ ทั้งความรู้ และคุณธรรม ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเอง ไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ชีวัดสมรรถนะ ของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและ เทคนิค การสอน/สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและ บรรลุมาตรฐาน การเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้^๑

บทบาทของผู้สอน

- ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้
- กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านความรู้ และทักษะ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ออกแบบการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง
- จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน
- ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน และนำผลการประเมินมาใช้ซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน

บทบาทของผู้เรียน

- กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
- เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ
- ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
- ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

^๑กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้ อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและ สื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียงเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก
๒. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
๓. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
๔. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
๕. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
๖. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อ การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ ติดตาม ประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึง หลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคง ของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนแบบธรรมชาติหรือแบบองค์รวม (Integrated Whole Language Curriculum)

การสอนภาษาแบบธรรมชาติ หรือแบบองค์รวมมีพื้นฐานมาจาก ทฤษฎีงานวิจัยและการปฏิบัติผ่านการเรียนการสอน (Goodman, ๑๙๘๙ ; Pearson, ๑๙๙๐; Wells, ๑๙๘๖) โดยเกิดจากความพยายามของนักการศึกษา และนักภาษาศาสตร์ อาทิ ดิวอี้ (Dewey, ๑๙๓๘) เพียเจท์ (Piaget, ๑๙๗๒) ไวทกอสกี (Vygotsky, ๑๙๖๒) เป็นต้น การมองเห็นปัญหาการเรียนรู้อาษาของเด็กที่เกิดจากการสอนที่ครูมุ่งเน้นสาระทางภาษาเป็นหลัก ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจและไม่เป็นไปตามธรรมชาติ กล่าวคือ ไม่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและความสามารถของเด็ก นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงการใช้

ภาษาในชีวิตประจำวันของเด็กก็พบว่า การสอนแบบเดิม (traditional approaches) ไม่เน้นความสำคัญของประสบการณ์และภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวัน จึงได้พัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนภาษาแนวใหม่ขึ้น เพื่อนำแนวทางนี้ไปใช้ ในการจัดการเรียนการสอน (ภรณ์ คุรุรัตน์, ๒๕๔๒) นักการศึกษาในแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติมีความเชื่อร่วมกันว่า^๒

๑. **มนุษย์เรียนรู้ภาษาแบบองค์รวม (holistic)** ในสภาพการณ์จริงและ มีความหมายต่อตนเอง เรียนรู้การพูดผ่านการฟังและการเรียนรู้การอ่าน โดยผ่านงานเขียนทั้งของตนเองและบุคคลรอบข้าง

๒. **การเรียนรู้ภาษายืดหยุ่นได้** การที่เด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ก่อนหรือช้ากว่าเมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถือว่าเป็นเรื่องไม่ผิดปกติแต่อย่างใด

๓. **การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการทางสังคม** เรียนรู้ภาษาจากการสังเกตและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง

๔. **การเรียนรู้ภาษาของเด็กเป็นพัฒนาการที่ต่อเนื่อง** ตั้งแต่วัยทารก เด็กจะเรียนรู้ภาษาและคำต่าง ๆ ขณะที่ผู้ใหญ่เล่าเรื่อง โดยส่วนใหญ่แล้วเด็กเรียนรู้ภาษาก่อนการเข้าโรงเรียน เช่น เด็กวัย ๓ ขวบ มาโรงเรียนพร้อมกับทักษะต่าง ๆ ทางภาษา

๕. **เด็กเรียนรู้ภาษาโดยการสร้างความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับภาษา** เช่น การมีประสบการณ์เกี่ยวกับภาษา โดยผ่านการอ่าน การฟัง และการเขียนจะช่วยให้เด็กได้สำรวจและทำความเข้าใจกับภาษามากขึ้น

๖. **ผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก** โดยการเป็นแม่แบบที่ดีทางภาษา

๗. **การเรียนรู้ภาษา เด็กจะเรียนรู้หน้าที่หรือความหมายของภาษาก่อนเรียนรู้การสะกดคำ ไวยากรณ์และเสียง**

^๒สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. หน้า ๒๘-๓๐.

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ

ชาตรี สำราญ (๒๕๔๔) ได้นำเสนอหลักการเรียนการสอนภาษาไทยโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้^๓

๑. ขั้นกำหนดบทเรียน หลักสำคัญ คือ ผู้สอนจะต้องมีความเคยชินกับผู้เรียน ผู้เรียนมีความไว้วางใจผู้สอน ทำให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกจึงต้องให้ผู้เรียนต้องเป็นผู้กำหนดบทเรียนด้วยตนเอง เพื่อ..สอนในสิ่งที่เด็กอยากเรียนมากกว่าสอนในสิ่งที่ครูอยากสอน ...

๒. ขั้นการสอนจริง พาเด็กไปสัมผัสสิ่งแวดล้อมข้างนอก ไปดูดอกไม้ ต้นไม้

๓. ขั้นสำรวจพื้นฐานความรู้เดิม ขณะที่ผู้เรียนเริ่มสัมผัสกับสื่อสิ่งแวดล้อม ผู้สอนจะต้องสังเกตพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนว่า มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมและสื่อเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด เรื่องใดที่ผู้เรียนมีความรู้มาก อย่างเพียงพอแล้ว ก็ไม่ต้องนำมาสอนอีก ที่สำคัญ คือ ต้องสำรวจพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อจะได้สอนเฉพาะสิ่งที่ผู้เรียนต้องการจะรู้เท่านั้น

๔. ขั้นสอนความรู้ใหม่ หลักสำคัญคือ ช่วยให้เด็กบ่อนความรู้ใหม่สู่กันและกัน ผู้สอนเพียงแค่คอยอำนวยความสะดวก ให้การเรียนเป็นไปอย่างถูกต้อง

๕. ขั้นเสริมทักษะ หลักสำคัญ คือ การเสริมแรงให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ท่องจำหรือเล่นเกม เด็ก ๆ ผลัดกันออกมาอ่านคำบนกระดานคำที่เขียนไว้อ่านบัตรคำ แล้วนำมาเรียงประโยคที่ต้องการ ลอกคำหรือข้อความลงในสมุด วันรุ่งขึ้น ก็ดำเนินการใหม่ตั้งแต่ขั้นแรก คือ ทบทวนคำเดิม อ่านข้อความที่เขียนเพิ่มเติมคำใหม่ เพื่อเป็นการเรียนรู้คำและข้อความที่เพิ่มมากขึ้นที่สำคัญคือ ครูต้องบันทึกคำที่เด็กอ่านได้และเขียน ตัวโต ๆ ปิดไว้ข้างฝาผนัง เด็ก ๆ หรือกลุ่มจะอ่านทบทวนด้วยตนเองได้ ส่วนข้อความที่เป็นเรื่องราวเขียนไว้ในหนังสือเล่มใหญ่และลอกข้อความทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก ให้เด็กอ่านเพื่อจะช่วยให้เด็กรักการอ่านและถือว่าตนเองอ่านหนังสือได้

๖. ขั้นแจกลูกผสมคำ ธรรมชาติของเด็กชอบเรียนคำใหญ่ ๆ หรือเป็นชุด ไม่ชอบเรียนคำปลีกย่อยขั้นแรก ครูควรสอนเป็นชุดเป็นเรื่องราวก่อน แล้วจึงจะสอนเป็นคำ ๆ และแจกลูกผสมคำที่หลังสอนแจกลูกผสมคำ สอนให้ง่ายให้สนุก

๗. ขั้นขยายประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นนี้ต้องการขยายผลการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนมีทักษะกับความรู้ใหม่ ที่ได้รับพอสมควรแล้ว จะต้องขยายประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

^๓สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑). รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. หน้า ๔๐-๔๑.

การจัดการเรียนการสอนภาษาแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

การสอนภาษาแบบมุ่งประสบการณ์เป็นการบูรณาการทักษะทางภาษา ทั้งทางด้าน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน โดยใช้การอ่านเป็นกิจกรรมนำในการฝึกทักษะ เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนของผู้เรียน ลำดับกระบวนการเรียนการสอนตามหลักการพัฒนาภาษาของผู้เรียนในการรับรู้และเรียนรู้ธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างระดับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสติปัญญาของผู้เรียน วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามี ๓ รูปแบบ ดังนี้^๔

๑. วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ ๑ (การสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒)

ผู้เรียนสามารถฟังเรื่องราวง่าย ๆ ซึ่งเป็นภาษาที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันได้อย่างเข้าใจ สามารถจำสัญลักษณ์ ของคำและเข้าใจความหมายของคำในประโยคต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของตนเองได้ มีขั้นตอนการสอน คือ

๑. ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
๒. นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่องสนทนา อภิปรายอ่านเรื่องแสดงบทบาทสมมุติ
๓. นักเรียนเขียนเรื่องร่วมกันกับครู
๔. นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่
๕. ทำกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา เช่น เล่นเกม และกิจกรรม การอ่าน การเขียนการฟัง และการพูดเพิ่มเติม

๒. วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ ๒ เป็นการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔

เมื่อนักเรียนได้ประสบการณ์ในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในรูปแบบที่ ๑ แล้วในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ - ๔ นักเรียนจะเริ่มฝึกอ่านและเขียนเรื่องต่าง ๆ ที่มีลักษณะการเขียนที่หลากหลาย พร้อมทั้งใช้ความสามารถในการคิดแต่งความด้วยตนเองมากขึ้น อาศัยการเลียนแบบหรืออิงแบบจากบทเรียน เช่น หนังสือ โคลงกลอน บทความ จดหมาย เอกสารต่าง ๆ หรือจากกิจกรรมที่ผู้สอนเสนอแนะในชั้น ในรูปแบบที่ ๒ นี้ มีการจัดกิจกรรมการสอนอยู่ ๕ ขั้นตอน คือ

๑. ให้นักเรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปรายสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกับครู/ทำแผนภูมิสรุปความ
๒. ครูโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของผู้เรียน แล้วอภิปรายร่วมกัน
๓. เขียนเรื่องร่วมกันกับครูในกลุ่ม/เขียนเรื่อง ของนักเรียนเองเป็นกลุ่มย่อยหรือตามลำพัง
๔. อภิปราย สนทนา และวิเคราะห์วรรณคดีลักษณะ ร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องในเนื้อความที่นักเรียนเขียนขึ้นในชั้นที่ ๓
๕. ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนฝึก ความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษา

^๔เสาวลักษณ์ รัตวิรัช. (๒๕๓๓). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม ๑.

๓. วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ ๓ เป็นการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๖

เน้นความหลากหลายของการอ่านการใช้ภาษาต่าง ๆ ตามความสนใจ และเน้นความหลากหลายของการประมวลผลประสบการณ์ต่าง ๆ ฝึกไปให้นักเรียนรู้จัก ค้นคว้าหาข้อมูล จากแหล่งสื่อด้วยตนเอง เริ่มให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน มีการคิดรูปแบบการเขียนร่วมกันก่อนที่จะแยกเขียนอย่างอิสระ โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำ ซึ่งการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในรูปแบบนี้มีอยู่ ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ปฐมนิเทศเตรียมวิเคราะห์ความหมายเรื่องที่ผ่าน โดยการเดา/สรุป/ลำดับความ
๒. สะท้อนความคิดเรื่องผู้อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมาย หรือการวางแผนการเรียน
๓. บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมายหรือแผนการเรียน
๔. สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในชั้นร่าง
๕. ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงานเขียน
๖. เขียนเรื่องในขั้นสุดท้ายและทำกิจกรรมเสริมทักษะภาษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาแบบ ทิปอาร์ (TPR - Total Physical Response)

ผู้คิดค้นโดย ดร.เจมส์ แอชเชอร์ (Asher J. James : ๑๙๘๒) และต่อมา ดร.ซูซาน และ ดร.เดนนิส มาโลน (Dr. Susan and Dennis Malone) เป็นผู้นำกระบวนการสอนภาษาที่สองแบบ ทิปอาร์ มาใช้ในโครงการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย - ท้องถิ่น ในประเทศไทย ใช้กลวิธีการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นภาษาที่ ๒ เน้นเรียนรู้ความหมายจากการฟังและการปฏิบัติ เน้นการเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ฝึกจากสิ่งใกล้ตัวออกไปสู่สิ่งไกลตัวหรือนามธรรม สร้างความพร้อมจากทักษะการฟัง - พูด ก่อนการฝึกทักษะ อ่าน - เขียน ฝึกทำซ้ำ ๆ ชุดคำศัพท์ละ ๓ คำ และทบทวน ในวันต่อไป เด็ก ๆ จะเข้าใจความหมายและจดจำได้ไม่ลืม^๕

การสอนแบบทิปอาร์ เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสมอง และระบบประสาทในการรับรู้ภาษา เป็นขั้นตอนพื้นฐานของการเรียนภาษาที่สอง ซึ่งเป็นระบบที่มีลำดับการพัฒนาทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด เด็กเล็กจะค่อย ๆ เรียนรู้ภาษาจนมีความคล่องแคล่วแม่นยำ เรียนรู้จากการฟังและผู้ฟังแสดงออกถึงความเข้าใจสาระนั้น ๆ โดยการปฏิบัติ หรือแสดงออกทางท่าทางเริ่มจากการเรียนและฝึกฝนการใช้คำเพียงหนึ่งคำ แล้วเพิ่มเป็นกลุ่มคำ เป็นประโยคสั้น ๆ ประโยคยาวขึ้น ประโยคซ้อน จนถึงเป็นประโยคต่อเนื่องหรือเรื่องราวที่มีความหมาย จะไม่บังคับให้ผู้เรียนพูดเมื่อยังไม่พร้อม แต่จะเรียนรู้และทบทวนฝึกฝนทุก ๆ วันอย่างต่อเนื่อง จนผู้เรียนมีความมั่นใจในความหมาย และการใช้คำศัพท์ที่เรียนในบริบทต่าง ๆ พอถึงช่วงเวลาเหมาะสม ผู้เรียนก็จะอยากพูดภาษาใหม่นั้นด้วยตนเอง

การสอนภาษาแบบ TPR
ทิปอาร์ ร่างกาย
(TPR - B/Body)
ทิปอาร์ สิ่งของ
(TPR - O/Object)
ทิปอาร์ รูปภาพ
(TPR - P/Picture)
ทิปอาร์ เรื่องราว
(TPR - S/Story)

^๕สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (๒๕๕๖). แนวทาง กลวิธีและสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่พูดภาษาท้องถิ่นประจำวันการจัดการเรียนการสอนแนวทางทวิภาษา (ภาษาไทย - ท้องถิ่น. หน้า ๙๒.

ขั้นตอนการสอนภาษาไทยที่เน้นทักษะการฟัง - พูด แบบทีพีอาร์

๑. ขั้นทบทวนคำศัพท์

ทบทวนคำศัพท์ที่เรียนมาแล้วทุกครั้ง

๒. ขั้นการสอนคำศัพท์ใหม่

ครูพูดคำศัพท์ใหม่และสาธิตตามความหมายหลังจากที่พูด/ปฏิบัติจำนวน ๓ ครั้ง

๓. ขั้นปฏิบัติ

- ๑) ครูชวนอาสาสมัครนักเรียนออกมาเพื่อปฏิบัติพร้อมกัน
- ๒) ครูพูดคำศัพท์เดิม และสาธิตกริยานั้นพร้อมอาสาสมัคร ๓ รอบ
- ๓) ครูพูดคำศัพท์เดิมทีละคำสั่ง และให้อาสาสมัครปฏิบัติ ๓ รอบ
- ๔) ครูพูดให้เด็กทั้งห้องปฏิบัติพร้อมกัน ๓ รอบ

๔. การทดสอบการปฏิบัติ

ครูทดสอบผู้เรียนทีละคน เมื่อปฏิบัติได้ให้สลับคำสั่งจาก ๑ ๒ ๓ เป็นคำสั่ง ๒ ๓ ๑ หรือ ๑ ๓ ๒ เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจตามคำสั่งอย่างแท้จริง

๕. ขั้นขยายและประเมินผล

การนำคำศัพท์ที่เรียนไปผสมกับคำศัพท์ใหม่ให้เป็นชุดคำศัพท์ที่มีความหมายซ้อน แล้วสั่งให้ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น ยืน นั่ง ยืน กระโดด นั่ง ยืน ยืน กระโดด นั่ง ยืน กระโดด เดินไป เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมอง

พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร (๒๕๕๐) ได้อธิบายหลักการสำคัญ เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยสมอง ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. สมองเกิดมาเพื่อเรียนรู้ รักที่จะเรียนรู้และรู้วิธีเรียน
๒. เด็กเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองฝึกฝน และจากการได้แก้ไขความผิดพลาด
๓. เด็กเรียนรู้สิ่งที่ฝึกปฏิบัติจากทุกประสาทสัมผัส
๔. การเรียนรู้ต้องใช้ระยะเวลา และการใช้เวลาของแต่ละคนไม่เท่ากัน
๕. หากเด็กไม่ได้ใช้สมอง ก็จะสูญเสียเซลล์ส่วนนั้นไป
๖. อารมณ์มีผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้ การคิดและการจำของสมอง
๗. เด็กทุกคนย่อมเกิดมาเพื่อเรียนรู้ได้โดยธรรมชาติเหมือนกัน

กระบวนการเบื้องต้นที่สำคัญของการสอน

กระบวนการผ่อนคลาย (Relaxed Alertness)

การสร้างอารมณ์ บรรยากาศในการเรียนรู้ให้ดีที่สุด มีลักษณะผ่อนคลาย ทำท่าย ให้มีความรู้สึกสามารถเรียนรู้ได้อย่างมั่นใจ อยากจะเรียน จัดสิ่งแวดล้อม โอกาสประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนร่วมได้และเชื่อมโยงการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามเป้าหมายของแต่ละคนที่สนใจ

กระบวนการสร้างความตระหนัก จดจ่อ (Orchestrated Immersion)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับความรู้สึกตระหนัก จดจ่อที่จะเรียนของผู้เรียนโดยผ่านการได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้ชิมรส และได้เคลื่อนไหวร่างกายได้เชื่อมโยงความรู้เดิมมาใช้ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เข้ามาเผชิญหน้าฝึกปฏิบัติค้นหาคำตอบ

หลักการจัดประสบการณ์ที่เป็นกระบวนการอย่างกระตือรือร้น (Active Processing of Experience)

การจัดประสบการณ์ที่สร้างสรรค์นำไปสู่ความแข็งแกร่งในการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่มีความหมาย ครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนพิจารณา หรือค้นหาคำตอบ ข้อมูลสารสนเทศอย่างกระตือรือร้น และ feed back ของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อต้องการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด หาทางพิสูจน์หรือค้นหาคำตอบ วิเคราะห์สถานการณ์บนพื้นฐานของพวกเขาได้ ฝึกทักษะการตัดสินใจในช่วงวิกฤติ และสื่อสารบนความเข้าใจของตนเอง

วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามแนวทางพัฒนาการทางสมอง (BBL) ด้วยกุญแจ ๕ ดอก^๖

สนามเด็กเล่น

เปลี่ยนสนามเด็กเล่น เพื่อพัฒนาสมองน้อย และไขสันหลังให้แข็งแรง ถ้าเด็กได้ออกกำลังกายร่างกายจะส่งผลดีไปเลี้ยงสมองมากขึ้น ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ห้องเรียนเปลี่ยนสมอง

เปลี่ยนห้องเรียน เพื่อเปลี่ยนสมองของเด็ก สิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ มีความเข้มข้น มีสีสันช่วยกระตุ้นให้เด็กสามารถเรียนรู้และจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ดีขึ้น

พลิกกระบวนการเรียนรู้

ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมองของนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นสมองน้อย สมองสองซีก และสมองทั้งสี่ส่วนเพื่อทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

หนังสือเรียนและใบงาน

ใช้หนังสือและใบงานที่ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เพื่อช่วยกระตุ้นสมองของนักเรียน ฝึกให้เด็กคิดทีละขั้นตอน และนำทักษะและความรู้ในแต่ละขั้น มาประกอบกันเป็นความเข้าใจ (concept) ในที่สุด

สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

ใช้สื่อและนวัตกรรมที่แปลกใหม่น่าตื่นเต้น และมีสีสัน และมีจำนวนเพียงพอ สำหรับนักเรียนทุกคน เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน พึงพอใจ เกิดความตั้งใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาที่ซับซ้อน

^๖พรพิไล เลิศวิชา. (๒๕๕๘). Roadmap...การพลิกโฉม ป.๑ อ่านออก เขียนได้ ใน ๑ ปี. หน้า ๑๒, ๒๐, ๒๖, ๓๘ และ ๔๒.

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทย มีนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เร่งรัดพัฒนาการแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ของผู้เรียน โดยมีมาตรการให้ทั้งส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาร่วมกันเร่งรัด พัฒนา การจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน ซึ่งมีแนวทางการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ ดังนี้^๗

การบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑) **ให้ความสำคัญ**ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์ แนวทางการดำเนินงาน ที่ต่อเนื่องชัดเจน ให้สถานศึกษามุ่งส่งเสริมสมรรถภาพการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ที่ต่อเนื่องชัดเจน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน อย่างเพียงพอเช่นเดียวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

๒) **สร้าง**ความ**เข้มแข็ง**ทางวิชาการภาษาไทย เช่น จัดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เป็นระยะ ๆ ส่งเสริมพัฒนาครูภาษาไทย และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ประเมินผลความรู้ภาษาไทย สร้างหรือจัดหาเครื่องมือช่วยครูมีแบบฝึกอ่าน ฝึกเขียน หนังสือเพิ่มเติม ความรู้สำหรับครู เป็นต้น สนับสนุนการผลิตสื่อของสถานศึกษาและ ของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานและแพร่หลาย

๓) **สร้าง**เครื่องมือ**ช่วยพัฒนา**ครูภาษาไทยต้นแบบ และสนับสนุนช่วยเหลือสถานศึกษาที่มีปัญหา ขาดแคลนครู

๔) **ประสานขอความร่วมมือ**จากองค์กรท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนช่วยพัฒนาการเรียน การสอนภาษาไทย

๕) **กำกับติดตามและพัฒนา**การดำเนินงาน อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๖) **ส่งเสริม**สถานศึกษาที่มีนักเรียนจำนวนมากใช้ภาษาท้องถิ่น ในชีวิตประจำวัน หรือในพื้นที่พิเศษ โดยสร้างสภาพแวดล้อมเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งรวมทั้งครูและบุคลากรในสถานศึกษาด้วย เช่น อบรมความรู้ ความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นสื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กวัยเริ่มเรียน และลดการใช้ภาษาท้องถิ่นตามสภาพการเรียนในชั้นที่สูงขึ้นเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการใช้ภาษาไทย

^๗สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (ม.ป.ป.). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. หน้า ๒๒ - ๒๕.

การจัดและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยของสถานศึกษา

๑) สร้าง**ความตระหนัก**แก่ครูทุกคนให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย แม้ครูที่สอนสาระการเรียนรู้อื่น โดยเป็นแบบอย่างที่ดี และร่วมกันส่งเสริมการใช้ภาษาไทยของนักเรียน

๒) **คัดเลือกครู**ที่ดีมีประสิทธิภาพให้สอนภาษาไทย เช่น เข้าใจเด็ก อดทน และเสียสละเวลา ให้ความสำคัญแก่เด็กที่มีปัญหาการเรียน รู้จักชื่นชมความสามารถของเด็กให้ปรากฏ สนับสนุนเด็กที่มีความสามารถให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้มีตัวอย่างแสดงที่ชัดเจนว่า ครูที่จบการศึกษาสาขาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทย สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพได้ ถ้ามีความตั้งใจจริง เข้าใจเลือกสรรวิธีสอน และสามารถสร้างสื่อการสอนที่เหมาะสมแก่นักเรียน

๓) **วิเคราะห์ และจัดอัตราเวลาเรียน**ที่เหมาะสมในการสอนภาษาไทย แต่ละช่วงชั้น จัดเวลาสำหรับซ่อมเสริม และพัฒนาความสามารถของนักเรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล

๔) ส่งเสริมให้**ครูเลือกสรรวิธีสอนและวัดผลประเมินผล**รูปแบบต่าง ๆ จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างปกติ มิใช่เน้นการทำข้อทดสอบ และเน้นนักเรียนเข้าประกวดกิจกรรมภาษาไทยเฉพาะรายเท่านั้น

๕) **บูรณาการการจัดการเรียนรู้อาษาไทย**

ร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเขียน และการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นอย่างเหมาะสม สร้างความรับผิดชอบร่วมกันของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

๖) สนับสนุนครูให้**จัดทำสื่อเสริม**ต่าง ๆ สำหรับนักเรียน อย่างเหมาะสมและเพียงพอ พัฒนาสื่อที่มีนวัตกรรมให้ได้มาตรฐานและแพร่หลาย รวมทั้งส่งเสริมนักเรียนให้สามารถผลิตสื่อได้เองด้วย เช่น การแต่งเรื่องประกอบภาพ การจัดทำหนังสือทำมือ เป็นต้น

๗) **นิเทศภายใน**สถานศึกษาและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

สื่อการเรียนรู้และวิธีสอนที่ดี

สื่อการเรียนรู้ที่ดี สื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อจะทำให้สื่อนั้นมีคุณภาพสามารถส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี

๑. เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน
๒. ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นขั้นตอนจากง่าย ไปหายาก
๓. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและประหยัดเวลา
๔. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิต การใช้และประเมินผลสื่อ
๕. ได้รับความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถตอบสนองได้ทันที
๖. ส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาที่สอน
๗. มีความประณีต ขนาดเหมาะสมกับผู้เรียนที่จะใช้ ประกอบกิจกรรมระหว่างเรียน และเหมาะสมกับการสอนของครู เช่น ขนาด รูปร่าง สี ได้รับความสนใจ และมีความชัดเจน
๘. มีความคุ้มค่าทั้งเวลา และแรงงาน
๙. สื่อที่ดีควรผ่านการทดลองใช้ และแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

วิธีการสอนที่ดีของครู

๑. แสดงให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านการเขียน โดยครูเป็นแบบอย่างที่ดี มิใช่เป็นเพียงผู้แนะนำเท่านั้น ต้องอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ้าง ต้องเขียนหนังสือให้เด็กอ่านบ้าง ให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่าง งานเขียนของผู้เขียนคนอื่น ๆ อย่างหลากหลาย และสม่ำเสมอ

๒. กระตือรือร้น ตั้งใจจริง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อครู ในโรงเรียนและผู้ปกครองที่จะร่วมแก้ปัญหายกระดับการเรียนการสอนภาษาไทย

๓. เชื่อว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน และเข้าใจพัฒนาการของนักเรียน สร้างความกระตือรือร้น ให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องใช้แรงจูงใจภายนอก รู้จักสร้างอารมณ์ให้นักเรียนรู้สึกต้องการที่จะอ่านและต้องการที่จะเขียน

๔. รอบรู้เรื่องการอ่านประเภทต่าง ๆ รู้แหล่งที่มาของสื่อ สามารถสร้างสื่อและเลือกใช้สื่อได้ตรงกับความสนใจของนักเรียน

๕. รู้จักเลือกวิธีการสอนอ่าน สอนเขียนแบบต่าง ๆ ที่ได้ผลและเหมาะสมแก่นักเรียน ทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคล จัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านหนังสือหรืองานเขียนต่าง ๆ เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ บูรณาการ การอ่านและการเขียน สัมพันธ์ทักษะฟังและพูดอย่างเหมาะสม สาธิตการอ่าน การใช้พจนานุกรม ฝึกปฏิบัติการเขียนเป็นประจำและต่อเนื่องให้นักเรียนมีผลงานการเขียนที่ชัดเจน เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นแก่นักเรียน และช่วยแก้ปัญหาให้ลุล่วง

๖. ประเมินความก้าวหน้าการอ่านการเขียนของนักเรียนสม่ำเสมอ และประเมินการสอนของครู โดยประเมินตนเอง และให้นักเรียนร่วมประเมินด้วย

สุคนธ์รัตน์ ชูเชิด
หนังสือเล่มเล็กพัฒนาการอ่าน
ภาษาไทย - กวย

จินดา ก่อบุญ
หนังสือเล่มเล็กพัฒนาการอ่าน
ภาษาไทย - กวย

ศิริดา ยานะสิทธิ์
นวัตกรรมพจนานุกรม
ไทย - ลาหู่

อนุชิต สุวรรณสูง
ทีพีอาร์พัฒนาการฟัง - พุด
ภาษาไทย - ม้ง

ภคพร สันธิ
แบบเรียนเชื่อมโยง
สู่การอ่าน - เขียนภาษาไทย

วาสนา บัวศรี
หนังสือเล่มยักษ์การพัฒนาการอ่าน - เขียน
ภาษาไทย

กาญจนา ปราศรัย
หนังสือรูปภาพสู่การพัฒนาการฟัง - พุด
ภาษาไทย - ม้ง

นวัตกรรมพจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย “ชนเผ่าลาหู่”

โดย: ศิริดา ยานะสิทธิ์ ครูโรงเรียนดอยเวียงวิทยา สพป.เชียงราย เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

ปัจจุบันในประเทศไทยมีชนเผ่าลาหู่ (มุเซอ) อาศัยอยู่ราว ๑.๕ แสนคน ชาวลาหู่มีภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นของตนเอง โรงเรียนดอยเวียงวิทยาเป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่มีนักเรียนเป็นชนเผ่าลาหู่ร้อยละ ๘๐ และชนเผ่าลีซอร้อยละ ๒๐ แต่ทั้งสองชนเผ่าใช้ภาษาลาหู่ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเหมือนกัน จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่อง การเรียนรู้ภาษาไทยเป็นอย่างมาก เพราะภาษาลาหู่เป็นภาษาท้องถิ่นที่แตกต่างจากภาษาไทยโดยสิ้นเชิง การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนจึงเป็นไปได้ช้ากว่านักเรียนปกติเพราะนักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำในภาษาไทย ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามไปด้วย ครูผู้สอนจึงต้องใช้เทคนิค วิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ดังนั้นในปีการศึกษา ๒๕๕๓ ผู้นำเสนอจึงได้เริ่มคิดค้นนวัตกรรม ที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการไม่รู้จักความหมายของคำในภาษาไทยของนักเรียน นวัตกรรมนั้นคือ พจนานุกรมไทย - ลาหู่ (ฉบับใช้ในชีวิตประจำวัน) และพัฒนานวัตกรรมจนเป็นนวัตกรรมชุดล่าสุด คือ พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย ซึ่งเป็นนวัตกรรมประเภทชุดฝึกทักษะ

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำตามมาตรฐานภาษาไทยได้ถูกต้อง
- ๒) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทยของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

วิธีการจัดทำนวัตกรรม

วิธีการจัดทำพจนานุกรมไทย - ลานู๋ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. สร้างพจนานุกรมไทย - ลานู๋ ชุดคำตามมาตรฐานภาษาไทย จำนวน ๑ เล่ม ซึ่งได้คัดเลือกคำตามมาตรฐานภาษาไทย จากบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ที่สามารถสื่อความเป็นรูปภาพ มาจัดทำโดยแบ่งออกเป็น ๙ หมวด (คัดเลือกคำที่จะใช้ หมวดละ ๔๐ คำ) ตามมาตรฐานภาษาไทย โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากเจ้าของภาษาซึ่งเป็นผู้นำชุมชน

๒. การจัดทำชุดฝึกทักษะ พจนานุกรมไทย-ลานู๋ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย แบ่งออกเป็น ๙ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ มาตรฐานแม่ ก กา
ชุดที่ ๒ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กง
ชุดที่ ๓ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กน
ชุดที่ ๔ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กม
ชุดที่ ๕ มาตรฐานตัวสะกดแม่ เกย
ชุดที่ ๖ มาตรฐานตัวสะกดแม่ เกอว
ชุดที่ ๗ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กก
ชุดที่ ๘ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กด
ชุดที่ ๙ มาตรฐานตัวสะกดแม่ กบ

ในแต่ละชุดฝึกประกอบด้วย

ชุดฝึกที่ ๑.๑ ศึกษาพจนานุกรมไทย - ลานู๋
ชุดฝึกที่ ๑.๒ ใ้บความรู้เรื่อง มาตรฐานภาษาไทย
ชุดฝึกที่ ๑.๓ การอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำตามมาตรฐานภาษาไทย
ชุดฝึกที่ ๑.๔ ทำแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทย จำนวน ๑๐ แบบฝึก

กระบวนการจัดการเรียนการสอน ใช้เวลา ๒๐ ชั่วโมง

๑. ขั้นนำ

๑) นักเรียนและครูสนทนากันถึงเรื่อง ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

๒) นักเรียนฟังครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

๓) นักเรียนวางแผนการเรียนรู้เรื่องมาตรฐานภาษาไทยร่วมกัน

๒. ขั้นสอน

- ๑) ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน) ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีจำนวน ๒๑ ข้อ ๓๐ คะแนน
- ๒) ให้นักเรียนฝึกทักษะตามพจนานุกรมไทย - ลานู๋ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทยที่ละชุดเรียงตามลำดับตั้งแต่ชุดที่ ๑ - ๙ โดยมีวิธีการฝึกทักษะในแต่ละชุดดังนี้
  - ๒.๑) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนของชุดฝึกที่ ๑ จำนวน ๑๐ ข้อ
  - ๒.๒) นักเรียนเรียนรู้ความหมายของคำตามมาตรฐานภาษาไทยจากชุดฝึกที่ ๑.๑ ศึกษาพจนานุกรม ไทย - ลานู๋ โดยให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดออกเสียงคำในมาตรฐานภาษาไทย เป็นภาษาลานู๋ และแปลเป็นภาษาไทยพร้อม ๆ กัน
  - ๒.๓) นักเรียนเรียนรู้เรื่องความหมายของมาตรฐานภาษาไทยจากชุดฝึกที่ ๑.๒ ใบความรู้เรื่องมาตรฐานภาษาไทย
  - ๒.๔) นักเรียนฝึกอ่านแจกลูก และอ่านสะกดคำ ตามชุดฝึกที่ ๑.๓ การอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำตามมาตรฐานภาษาไทย
  - ๒.๕) นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทยจากการทำชุดฝึกที่ ๑.๔ ซึ่งเป็นแบบฝึกทักษะ มีทั้งหมด ๑๐ แบบฝึก
  - ๒.๖) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละชุดฝึก จำนวน ๑๐ ข้อ
  - ๒.๗) เมื่อเรียนรู้ชุดฝึกที่ ๑ เรียบร้อยแล้ว ก็ต่อกับชุดฝึกที่ ๒ - ๙ ตามลำดับ โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกับการเรียนรู้ในชุดที่ ๑ (ครูผู้สอน อาจสอดแทรกการเล่นเกมน่าสนใจ หรือกิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม ก่อนที่จะให้นักเรียนเรียนชุดฝึกเล่มใหม่)

๓. ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง มาตรฐานภาษาไทย โดยเขียนเป็นแผนที่ความคิด และให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน) มีจำนวน ๒๑ ข้อ ๓๐ คะแนน และนำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนที่นักเรียนเคยทำได้ มาเปรียบเทียบกับผลทดสอบหลังเรียน เพื่อดูความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ในเรื่องการอ่านและการเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทย

สื่อการเรียนการสอน

- ๑) พจนานุกรมไทย - ลานู๋ (ฉบับเรียงตามบัญชีคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ชุดคำตามมาตรฐานภาษาไทย) จำนวน ๑ เล่ม
- ๒) พจนานุกรมไทย - ลานู๋ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย จำนวน ๙ เล่ม
- ๓) บัตรภาพและบัตรคำ

ภาพสื่อ/นวัตกรรม

การวัดและประเมินผล

- ๑) การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จำนวน ๒๑ ข้อ ๓๐ คะแนน
- ๒) การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละชุดฝึก ชุดฝึกละ ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน
- ๓) การทำแบบฝึก
- ๔) การสังเกตพฤติกรรม ในด้านนักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน นักเรียนมีมารยาทในการเขียน และ นักเรียนมีจิตสำนึกรักถิ่น โดย ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนานักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๖ (จากการนำนวัตกรรม พจนานุกรมไทย - ลานู๋ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทยมาเป็นเครื่องมือของงานวิจัย)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๔ คะแนนทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑๙ ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีคะแนนความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙๕ โดยคะแนนร้อยละหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งโรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ ๗๐

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (LAS) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

- คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (LAS) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๕ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๒๕.๖๓

- คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (LAS) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๕๖ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๔๓

ผลจากการใช้นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (LAS) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๖๕.๘๓

๒. ด้านครูผู้สอน

วัน/เดือน/ปี	รางวัลที่ได้รับ
๑๖ มกราคม ๒๕๕๔	รางวัลครูดีเด่น จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๒
๑ กันยายน ๒๕๕๔	รางวัลนวัตกรรมยอดเยี่ยมอันดับที่ ๔ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ จากเรื่อง พจนานุกรมลานู๋ - ไทย (เพื่อใช้พัฒนาทักษะทางภาษาไทยของนักเรียนชนเผ่าลานู๋)
๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕	รางวัลนวัตกรรมยอดเยี่ยมอันดับที่ ๒ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ จากเรื่อง ชุดการเรียนรู้สองภาษาเพื่อพัฒนานักเรียนชนเผ่าลานู๋
๑๑ มกราคม ๒๕๕๖	เจ้าของผลงาน ชุดการเรียนรู้สองภาษาเพื่อพัฒนานักเรียนชนเผ่าลานู๋ พจนานุกรมไทย - ลานู๋ ตามหนังสือรับรองการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ของสำนักลิขสิทธิ์ เลขที่ ว. ๓๐๘๗๗

วัน/เดือน/ปี	รางวัลที่ได้รับ
๒ กันยายน ๒๕๕๖	รางวัลนวัตกรรมการยอดเยี่ยมอันดับที่ ๑ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต ๒ จากเรื่อง ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำตามมาตรฐานภาษาไทย จากบัญชีคำพื้นฐานชั้น ป.๒ สำหรับนักเรียนชนเผ่าลาหู่
๑๖ มกราคม ๒๕๕๗	รางวัลครูดีเด่น สายงานการสอนระดับดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒
๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗	รางวัลนวัตกรรมการระดับเหรียญทองจากการประกวดกิจกรรมคลินิกครู ในงาน ศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคเหนือ ครั้งที่ ๖๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ที่จังหวัด เพชรบูรณ์ ชื่อนวัตกรรม พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย
๒๕ กันยายน ๒๕๕๘	ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.๓ วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยนวัตกรรมที่ชื่อ พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย

๓. โรงเรียน/ชุมชน

- ๑) ครูผู้สอนภายในโรงเรียนให้การยอมรับ และนำนวัตกรรมไปใช้กับนักเรียนในห้องเรียนของตนเอง
- ๒) ผู้บริหารโรงเรียนให้คำปรึกษาและให้การสนับสนุนในการจัดทำนวัตกรรม
- ๓) ชุมชนมีความภาคภูมิใจในนวัตกรรม เพราะนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีส่วนสำคัญในการช่วยให้นักเรียนชนเผ่าลาหู่ได้เรียนรู้ความหมายของคำในภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) ผู้จัดทำนวัตกรรมได้พัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่สมบูรณ์
- ๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และนักเรียนชั้นอื่น ๆ ที่คุณครูประจำชั้นยืมไปใช้ให้ข้อเสนอแนะและคำติชม
- ๓) คณะครูภายในโรงเรียนที่ให้ความช่วยเหลือ ติชม และขอแนะนำในการจัดทำนวัตกรรม
- ๔) ผู้บริหารโรงเรียนให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำนวัตกรรม พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่การเรียนรู้คำตามมาตรฐานภาษาไทย เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่มีคุณภาพ

๒. ภายนอก

- ๑) ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาไทย และการจัดทำผลงานวิชาการ ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการจัดทำนวัตกรรม

- ๒) ผู้นำและผู้มีความรู้เรื่องภาษาลาหู่เป็นอย่างดีของชุมชน เป็นผู้ตรวจทานและให้คำแนะนำ
- ๓) คณะครูโรงเรียนอื่น ๆ ได้รับการเผยแพร่นวัตกรรม ให้คำติชม และข้อเสนอแนะ
- ๔) คณะกรรมการประเมินในการประกวดนวัตกรรม ให้คำติชมและข้อเสนอแนะในการพัฒนานวัตกรรมให้เป็นนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

- ๑. การเริ่มต้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรอธิบาย และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจวิธีการใช้ชุดฝึกอย่างละเอียด
- ๒. สามารถนำรูปแบบของพจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่อารยธรรมอื่น ๆ ได้ เช่น พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่อารยธรรมอื่นเรื่องคำควบกล้ำ พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่อารยธรรมอื่นเรื่องคำที่มีอักษรนำ เป็นต้น
- ๓. สำเนียงของภาษาลาหู่แต่ละท้องถิ่นอาจแตกต่างกันออกไป สามารถนำนวัตกรรมไปปรับใช้กับนักเรียนชนเผ่าลาหู่กลุ่มอื่น ๆ ได้
- ๔. สามารถนำรูปแบบของพจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่อารยธรรมอื่นได้ตามมาตราภาษาไทย ไปบูรณาการกับภาษาอื่นได้ เช่น พจนานุกรมไทย - อาข่า สู่อารยธรรมอื่นเรื่องมาตราภาษาไทย เป็นต้น

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ...../.....
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง พจนานุกรมไทย - ลาหู่ สู่อารยธรรมอื่นเรื่องคำตามมาตราภาษาไทย เวลา ๒๐ ชั่วโมง
 แผนการเรียนรู้ที่ ๒ มาตรฐานแม่ ก ก เวลา ๑ ชั่วโมง
 สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ : การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๔ : หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

๒. สารสำคัญ

มาตราแม่ ก กา คือ คำหรือพยางค์ที่ประสมกับสระต่าง ๆ โดยไม่มีตัวสะกด อยู่ข้างท้าย การอ่านและการเขียนคำตามมาตราแม่ ก กา ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา จะส่งผลให้เกิดทักษะการอ่าน การเขียนได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง และเป็นพื้นฐานที่ดีในการเรียนรู้ในระดับสูงต่อไป

๓. ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ป.๒/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง
- ท ๑.๑ ป.๒/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน
- ท ๑.๑ ป.๒/๘ มีมารยาทในการอ่าน
- ท ๒.๑ ป.๒/๔ มีมารยาทในการเขียน
- ท ๔.๑ ป.๒/๕ เลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- ๑) นักเรียนสามารถบอกคำที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา ได้ถูกต้อง
- ๒) นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำในมาตราแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะกระบวนการ

- ๓) นักเรียนสามารถอ่านแจกลูกและอ่านเป็นคำตามมาตราแม่ ก กา ได้ถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ๔) นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้
- ๕) นักเรียนมีจิตสำนึกรักถิ่น
- ๖) นักเรียนมีมารยาทในการอ่าน
- ๗) นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

๕. สารการเรียนรู้

- ๑) การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำในมาตราแม่ ก กา
- ๒) การแจกลูก และการอ่านเป็นคำในมาตราแม่ ก กา
- ๓) ภาษาไทยมาตรฐาน
- ๔) ภาษาท้องถิ่น (ภาษาลาหู่)

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ๑) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องมาตราแม่ ก กา
- ๒) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม เท่า ๆ กัน และให้นักเรียนเล่นเกมกระชิบ

ขั้นสอน

- ๑) แบ่งกลุ่มนักเรียน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาพจนานุกรมไทย - ลานู จากชุดฝึกที่ ๑.๑ โดยให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วพูดออกเสียงคำในมาตราแม่ ก กา เป็นภาษาลานูและแปลเป็นภาษาไทยพร้อม ๆ กัน หากคำไหนนักเรียนแปลเป็นภาษาไทยไม่ได้ ครูให้คำแนะนำ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้คำและความหมายของคำในมาตราภาษาไทยจากรูปภาพและคำเทียบที่เป็นภาษาลานู
- ๒) ให้นักเรียนทุกคนศึกษาชุดฝึกที่ ๑.๒ ใ้บความรู้เรื่อง มาตราแม่ ก กา
- ๓) จากนั้นครูยกตัวอย่างวิธีการอ่านแจกลูกสะกดคำในมาตราแม่ ก กา
- ๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำในชุดฝึกที่ ๑.๓ เรื่อง การอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำตามมาตราแม่ ก กา
- ๕) ให้นักเรียนเริ่มทำชุดฝึกที่ ๑.๔ โดยเริ่มจาก แบบฝึกที่ ๑.๔.๑ - แบบฝึกที่ ๑.๔.๓
- ๖) ให้นักเรียนมาทดสอบการอ่านแจกลูกกับครูทีละคน ตามแบบฝึกที่ ๑.๔.๔

ขั้นสรุป

- ๑) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของมาตราแม่ ก กา และคำที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา
- ๒) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำตามมาตราแม่ ก กา เพื่อประโยชน์ในการอ่าน และการเขียนให้ถูกต้องต่อไป
- ๓) มอบหมายให้นักเรียนไปทบทวนเรื่องการฝึกอ่านแจกลูกและอ่านสะกดคำตามมาตรา แม่ ก กา เพื่อฝึกทักษะการอ่านให้คล่อง

๗. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- ๑) แดบประโยค
- ๒) บัตรคำ
- ๓) พจนานุกรมไทย - ลานู คู่มือการเรียนรู้คำตามมาตราภาษาไทย ชุดที่ ๑ มาตราแม่ ก กา

๘. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

- ๑) จากการทำแบบฝึกทักษะ
- ๒) จากการทดสอบการอ่านรายบุคคล
- ๓) จากการสังเกตพฤติกรรม

๙. เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

- ๑) แบบบันทึกคะแนนตามแบบฝึกทักษะ
- ๒) แบบบันทึกการอ่านรายบุคคล
- ๓) แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง “ชนเผ่า ลาวอีสาน”

โดย: จินดา ก่อบุญ ครูโรงเรียนบ้านบะนกทา สพ.สกลนคร เขต ๓

เหตุผลและความจำเป็น

สืบเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแล้วพบปัญหาที่เกิดกับผู้เรียนหลายด้าน ได้แก่ ด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และด้านความหมาย ซึ่งการใช้ภาษาท้องถิ่นของผู้เรียน ก่อให้เกิดปัญหา ที่สับสนและยุ่งยาก ในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านบะนกทา เห็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยทั้ง ๕ ทักษะ คือการฟัง ดู พูด อ่านและเขียนไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากเป็นทักษะที่จำเป็นในการสื่อสารและใช้ใน ชีวิตประจำวัน ตลอดจนใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ในฐานะที่เป็นคุณครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้ ภาษาไทย และภาษาท้องถิ่น จึงต้องการพัฒนาทักษะ การฟัง ดู พูดและการอ่านการเขียน อันเป็น กระบวนการที่จะนำไปสู่การเรียนรู้และเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องฝึกฝนให้เกิดความคล่องแคล่วไปสู่การอ่าน เรื่องราวและ เกิดกระบวนการคิด เชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ จึงได้จัดทำ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดบูรณาการตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียงและแผ่นภาพภาษาไทย - ท้องถิ่นขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

การจัดทำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔ เล่ม ได้แก่ ๑) เราชัก เมืองไทย ๒) ฝนช่วยชีวิต ๓) กิ่งก่าได้ทอง ๔) ภูมิปัญญาควรรู้สู่ความเป็นไทย เพื่อพัฒนาทักษะฟัง ดูพูด อ่านเขียน ในเชิงสร้างสรรค์ เป็นหนังสือประกอบภาพประเภทบูรณาการแบบสหวิชา แต่งโดยใช้ลักษณะ คำประพันธ์ กลอนแปด

วัตถุประสงค์

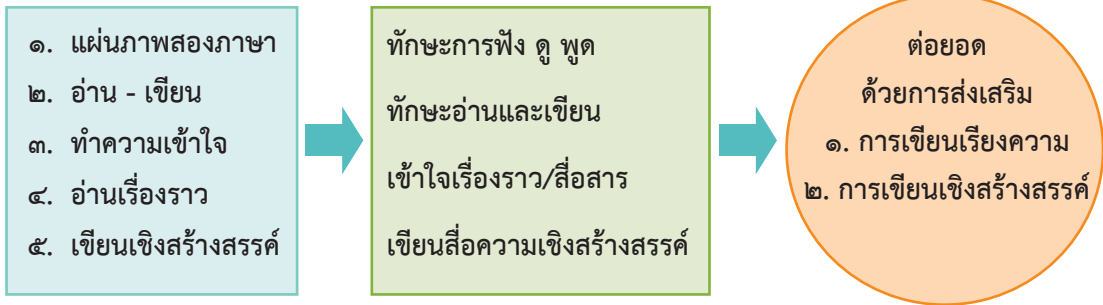
๑. เพื่อให้รู้และเข้าใจคำศัพท์ ระหว่างภาษาไทย กับภาษาท้องถิ่นได้ถูกต้อง
๒. เพื่อให้ออกเสียงคำได้ถูกต้องชัดเจน
๓. เพื่อให้อ่านเรื่องราวเข้าใจและถูกต้องและรู้ความหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

แผนภูมิกระบวนการ/กรอบแนวคิด

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๑. ขั้นนำ

๑. ครูเตรียมความพร้อมด้วยการซักถามสนทนาเป็นภาษาท้องถิ่น (ลาว) เรื่องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองว่ามีความอุดมสมบูรณ์มากน้อยเพียงไร เห็นได้จากอะไร นักเรียนช่วยกันตอบ
๒. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นการคิด เช่น “เราจะช่วยกันนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร” “เราจะช่วยกันอนุรักษ์ได้อย่างไรบ้าง” ช่วยกันยกตัวอย่าง

๒. ขั้นสอน

๓. ครูนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง เราชักเมืองไทย มาเปิดให้นักเรียนดูภาพที่หน้าตั้งแต่หน้าแรก จนถึงหน้าสุดท้าย
๔. ครูเล่าเรื่องเป็นภาษาท้องถิ่น (ลาว) ให้นักเรียนฟังตามภาพที่หน้า และพูดให้นักเรียนฟังเป็นภาษาไทย
๕. ครูนำแผ่นภาพภาษาไทย - ท้องถิ่น ที่ถอดมาจากหนังสืออ่านเพิ่มเติมมาแนะนำให้นักเรียนทำความเข้าใจ และอ่านทีละภาพ
๖. นักเรียนอ่านเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล จนคล่อง
๗. ครูใช้คำถามสร้างกระบวนการคิด เช่น ผลไม้อะไรเอ๋ย มีตาบอดตัว รสชาติเปรี้ยวอมหวาน ภาษาท้องถิ่นเรียกว่า “หมากน็ด” ให้นักเรียนพูดเป็นภาษาไทยว่าอย่างไร ฯลฯ
๘. เฉลยปริศนาคำทาย ด้วยแผ่นภาพสองภาษา และร่วมกันพูดสลับกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาท้องถิ่น โดยนักเรียนชายพูดไทย นักเรียนหญิงพูดภาษาท้องถิ่น จนเกิดความเข้าใจ
๙. ครูนำ BIG BOOK แล้วเล่าเรื่องไปพร้อม ๆ กันกับนักเรียนทีละแผ่น จนนักเรียนเริ่มอ่าน และ มีความเข้าใจเรื่องราวของหนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดบูรณาการ “เรารักเมืองไทย”
๑๐. ครูแนะนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน และให้ศึกษาเป็นกลุ่ม
๑๑. ตัวแทนนักเรียนชาย ๑ คน และนักเรียนหญิง ๑ คน ออกมาเล่าเรื่อง “เรารักเมืองไทย” หน้าห้องให้เพื่อนฟัง โดยมีครูคอยเสริมและเพิ่มเติม

๓. ชั้นสรุป

๑๒. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญให้นักเรียนฟัง คือ ภาษาไทย เป็นภาษาประจำชาติ เป็นมรดกวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่ควรเรียนรู้อย่างถ่องแท้และใช้สื่อสารอย่างถูกต้อง ควบคู่กับภาษาท้องถิ่น ซึ่งต้องเข้าใจความหมายให้ตรงกัน จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปเชื่อมโยงการอ่านเป็นเรื่องราว จากหนังสือ อย่างสร้างสรรค์

สื่อการเรียนการสอน

- ๑) หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) แผ่นภาพสองภาษา
- ๓) พจนานุกรม

การวัดและประเมินผล

- ๑) แบบประเมินการอ่านเขียน
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรม

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

รางวัล/ผลงานนักเรียน

๑) รางวัลชนะเลิศการเขียนเรื่องจากภาพ ระดับชั้น ป.๑ - ๓/รางวัลชนะเลิศการเขียนเรียงความ ระดับชั้น ป.๔ - ๖/รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ การคัดลายมือ ระดับชั้นป.๔ - ๖ ในโครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ

- รางวัลยอดเยี่ยม การแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ ระดับ สพฐ. ในโครงการค่ายศิลปะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในโครงการค่ายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

- รางวัล การเขียนเรื่องจากภาพ ระดับชั้น ป.๑ - ๓ ระดับ สพฐ. โครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ

- รางวัลเหรียญเงิน การเขียนเรียงความ ระดับชั้น ป.๑ - ๓ ในงานศิลปหัตถกรรมครั้งที่ ๖๔ ที่เมืองทองธานี

- รางวัล Top twenty การเขียนเรียงความระดับชั้น ป.๔ - ๖ ในโครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี ๒๕๕๘

๒) ผู้เรียนได้รับความรู้ในด้านการอ่านบทร้อยแก้ว และร้อยกรอง การใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี วรรณกรรม

๓) ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาด้านการน้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ตามวิถีชีวิต ในชนบทที่ตนอาศัยอยู่ สร้างการสำนึกรักบ้านเกิดและเห็นคุณค่าในเมืองไทย ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์อีกด้วย

๔) ผลการสอบ NT อยู่ในระดับสูงกว่าประเทศ คือ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗

ฯลฯ

๒. ด้านครูผู้สอน

รางวัลเกียรติยศ/ผลงานระดับชาติ

๑) รางวัลเชิดชูเกียรติครูสุคติ พ.ศ. ๒๕๕๖

๒) รางวัลครูผู้สอนดีเด่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของคุรุสภา พ.ศ. ๒๕๕๖

๓) รางวัลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ระดับ สพฐ.

๔) รางวัลยอดเยี่ยม ผู้ฝึกซ้อมการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ ระดับ สพฐ. ในโครงการค่ายศิลปะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในโครงการค่ายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

๕) การพัฒนาการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ ระดับ สพฐ.

๖) ผู้ฝึกซ้อมการเขียนเรื่องจากภาพ Top twenty ระดับชั้น ป.๑ - ๓ ระดับ สพฐ. โครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ

๗) รางวัลครูดีในดวงใจระดับ สพฐ. ครั้งที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๕๕

๘) ได้รับคัดเลือกให้พิจารณาหนังสือต้นฉบับแบบเรียนภาษาไทย ชุดภาษาพาที วรรณคดีลำนํ้า ระดับชั้น ป.๓ และ ป.๖ ระดับ สพฐ.

๙) คณะกรรมการการบริหารเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับเขตพื้นที่ การศึกษา คำสั่งแต่งตั้ง จาก สพฐ.

๑๐) รางวัลเหรียญเงินระดับชาติครูผู้ฝึกซ้อมการเขียนเรียงความคัดลายมือ ระดับชั้น ป.๑ - ๓ งานศิลปหัตถกรรม ปีการศึกษา ๒๕๕๖

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ชุมชนให้ความร่วมมือด้านการอ่านการเขียนโดยการบริจาคทุนทรัพย์เป็นทุนการศึกษา และ บริจาคปัจจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและคำแนะนำจากผู้อำนวยการ คณะครู ในการดำเนินงาน แก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการพัฒนา เป็นอย่างดี

๒. ภายนอก

โรงเรียนได้รับข้อเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์ในเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนอยู่ในชุมชน การท่องเที่ยว มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น ศูนย์คชศึกษา และทางโรงเรียนยังได้รับ งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด สนับสนุน ในการพัฒนาผู้เรียนทักษะการใช้ภาษาไทยให้ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรนำนวัตกรรมมาประยุกต์การเรียนการสอนบูรณาการแบบสหวิชา
๒. ควรเผยแพร่วิธีการสอน รูปแบบและสื่อ/นวัตกรรมทางวิชาการ
๓. ควรสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

แผนการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ป่านี่มีคุณ

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องการฟัง ดู พูด อ่าน เขียนคำควบกล้ำ ร

โดยใช้แผ่นภาพสองภาษาและหนังสืออ่านเพิ่มเติม

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

สาระที่ ๑ : การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑.๑ : สามารถอ่านได้ถูกต้องหลักการอ่าน อ่านได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

สาระที่ ๓ : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท. ๓.๑. ๑ : สามารถจับใจความสำคัญ สิ่งที่ได้ฟัง ได้ดูและเข้าใจเนื้อเรื่องถ้อยคำ การใช้ น้ำเสียง และกิริยา ท่าทางของผู้พูดและแสดงทรรศนะเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ
: สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

๑. สาระสำคัญ

คำควบกล้ำ ร เป็นคำควบกล้ำที่ออกเสียงกล้ำกันระหว่างพยัญชนะสองตัว พยัญชนะตัวหลังเป็น ร ประสมสระเดียวกัน ออกเสียงกล้ำกันสนิท

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่านและเขียนออกเสียงคำควบกล้ำ ร ได้ถูกต้องชัดเจน
- ๒.๒ มีทักษะในการอ่าน เขียนคำควบกล้ำ ร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ นักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรม

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านคำควบกล้ำ ร จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม และแผ่นภาพภาษาไทย - ท้องถิ่น

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องราวในภาพ โดยร่วมกันสร้างความเข้าใจระหว่างภาษาไทย และภาษาท้องถิ่นจากแผ่นภาพสองภาษา

๔.๑.๑ ครูใช้คำถามว่า คำควบกล้ำที่นักเรียนได้เรียนผ่านมาแล้วมีกี่ประเภท อะไรบ้าง

๔.๑.๒ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงเรื่องการอ่านคำควบกล้ำที่ถูกต้องว่ามีลักษณะการอ่านอย่างไรและร่วมกันศึกษาใบความรู้คนละ ๑ ชุด

๔.๑.๒ ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะหรือหลักเกณฑ์การออกเสียง คำควบกล้ำ ร ที่ถูกต้องร่วมกันคือ พร้อมกับยกตัวอย่างปากเปล่าโดยการสุ่มนักเรียนประมาณ ๓ - ๕ คน ให้ออกเสียงตามแผนภูมิที่ครูนำคำควบกล้ำจากแผ่นภาพสองภาษามาให้ศึกษาร่วมกัน

๔.๒ นักเรียนอ่านแผนภูมิคำควบกล้ำ ร ร่วมกันทั้งชั้นอีกครั้ง โดยมีครูคอยสังเกตการอ่าน ให้ถูกต้องและออกเสียงชัดเจน

๔.๓ ครูแนะนำและชี้แจงการอ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง เรารักเมืองไทย ซึ่งเป็นหนังสือ ภาพประกอบประเภทกลอนแปด มาให้นักเรียนอ่านจำนวน ๑ เล่มพร้อม ๆ กัน ซึ่งฝึกการอ่านตั้งแต่หน้าแรก จนถึงหน้าสุดท้าย โดยการอ่านอิสระเป็นรายบุคคล

๔.๔ ครูแนะนำนักเรียนและฝึกอ่านเป็นกลุ่มและฝึกออกเสียงคำที่ควบกล้ำ ร ร่วมกันอีกครั้ง ได้แก่ คำว่า **ครอบครัว ประโยชน์ ประทับ ปริดีเปรม สมุนไพโร ไพรวลัย โครงการ ประชา ไพรฟ้า พระเจริญ รักใคร่ เข้าตรู กระทบ กระแต** ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่อยู่ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม จนนักเรียน อ่านคล่อง

๔.๕ นักเรียนศึกษาอภิธานศัพท์ และทำแบบฝึกหัดท้ายหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยมีครูคอยดูแล อย่างใกล้ชิด

๔.๖ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องคำควบกล้ำ ร อีกครั้ง

๕. สื่อการเรียนการสอน

๕.๑ ใบความรู้

๕.๒ แผนภูมิคำควบกล้ำ

๕.๓ แผ่นภาพภาษาไทย - ท้องถิ่น

๕.๔ หนังสือชุดบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงเรื่อง เรารักเมืองไทย

๖. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. สังเกตการอ่าน ออกเสียงรายบุคคล ๒. ตรวจสอบผลงาน	๑. แบบสังเกตการอ่าน ออกเสียงรายบุคคล ๒. ผลงานนักเรียน	- ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน อยู่ในระดับดี ร้อยละ ๘๐

๗. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้บริหาร

	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑. กระบวนการจัดการเรียนรู้	☐	☐	☐
๒. แผนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	☐	☐	☐
๓. แผนสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	☐	☐	☐
๔. แผนสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม สื่อ	☐	☐	☐
๕. แผนสอดคล้องกับจุดประสงค์	☐	☐	☐
๖. แผนสอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	☐	☐	☐
๗. แผนใช้ประกอบการสอนได้	☐	☐	☐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

-

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะนงกทา

...../...../.....

๘. บันทึกผลหลังการสอน

๘.๑ ผลการสอน

๘.๑.๑ จากกิจกรรมการอ่านโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม แผนภาพภาษาไทย - ท้องถิ่น สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ได้คือ นักเรียนสนใจใฝ่เรียนและมีความเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือที่มี ภาพประกอบและคำกลอนประเภทกลอนแปด เป็นอย่างดี

๘.๑.๒ นักเรียนทุกคนสามารถอ่านคำควบกล้ำ ร ได้แก่ คำว่า

**ครอบครัว ประโยชน์ ประทับ ปริดีเปรม สมุนไพโร ไพรวัลย์ โครงการ ประชา ไพร์ฟ้า
พระเจริญ รักใคร่ เข้าตรู่ กระจอก กระแต**

ซึ่งเป็นคำควบกล้ำจากหนังสืออ่านเพิ่มเติม ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา และออกเสียงกล้ำกันได้ถูกต้องทุกคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๘.๑.๓ นักเรียนมีความพึงพอใจและมีความสุขเรียนรู้จากการได้อ่านหนังสืออ่านเพิ่มเติม เนื้อเรื่องและสนใจแผนภาพทุกคน

๘.๒ ปัญหาและอุปสรรค

-

๘.๓ ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

-

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางจินดา ก่อบุญ)

แบบประเมินผลการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านบะนงกทา

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ-สกุล	การอ่านถูกต้องชัดเจน	การเขียนถูกต้องตามอักขรวิธี	ประเมินสภาพจริง	รวม	สรุปผลการประเมิน	
		๑๐	๑๐	๑๐		๓๐	ผ่าน
๑		๑๐	๘	๙	๒๗	/	
๒		๙	๑๐	๑๐	๒๙	/	
๓		๙	๙	๑๐	๒๘		
๔		๑๐	๑๐	๑๐	๓๐		
๕		๙	๑๐	๑๐	๒๙		
๖		๙	๙	๑๐	๒๘		
๗		๑๐	๑๐	๑๐	๓๐		
๘		๙	๑๐	๑๐	๒๙		
๙		๙	๙	๑๐	๒๘		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางจินดา ก่อบุญ)

ภาคผนวก

ใบความรู้ เรื่องคำควบกล้ำ ร

คำควบกล้ำ ร คือคำควบกล้ำแท้ ที่ออกเสียงพยัญชนะสองตัวกล้ำกัน อ่านออกเสียงพร้อมกัน เช่น

ครอบครัว	ประโยชน์	ประທံ
ปรีดีเปรม	สมุนไพรร	ไพรวลย์
โครงการ	ประชา	เข้าตรู่
ไพร่ฟ้า	พระเจริญ	รักใคร่
กระรอก	กระแต	

แผนภาพสองภาษาและหนังสืออ่านเพิ่มเติม

แผนภูมิคำควบกล้ำ

แผนภาพสองภาษาและหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ควบ	กร	
ได้แก่	กราบ	ฝึกอ่าน = กะรอก → กรอก กะรา → กรา กรา → บ = กราบ
	เกรง	ฝึกอ่าน = กะ เร → เกร → เกร → ง = เกรง
ควบ	พร	ได้แก่
	พริก	ฝึกอ่าน พรอ อี → ก → พริก
	พริ้ว	ฝึกอ่าน พรอ → อ้า → พริ้ว
ควบ	คร	
	ครีว	ฝึกอ่าน ครอ → ัว = ครีว
	ใคร	ฝึกอ่าน ครอ → ไอ = ใคร
ควบ	ตร	
	ตรอง	ฝึกอ่าน ตรอ → ออ → ง → ตรอง
	เตรียม	ฝึกอ่าน ตรอ → เอีย → ม → เตรียม

แผนภาพสองภาษาและหนังสืออ่านเพิ่มเติม

พัฒนาการอ่านภาษาไทย ด้วยหนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) “ชนเผ่า กวย, กวย, ส่วย”

โดย: สุนทรรัตน์ ชูเชิด ครูโรงเรียนบ้านตากกลาง สพป.สุรินทร์ เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

โรงเรียนบ้านตากกลาง เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ ตั้งอยู่ในชุมชนการท่องเที่ยว (หมู่บ้านช้างเลี้ยงที่ใหญ่ที่สุดในโลก) ผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาท้องถิ่น (กวย) สื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีอาชีพเลี้ยงช้างและอาชีพเสริมในแหล่งท่องเที่ยว มีเวลาดูแลเอาใจใส่ในการศึกษาของบุตรไม่เต็มที่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยไม่ได้ผลเท่าที่ควร ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทยต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากผลการทดสอบระดับชาติ (NT) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง จำนวน ๓ คน พบว่า ความสามารถด้านภาษาต่ำกว่าเกณฑ์ตามพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

๑. บอกความหมายของคำและประโยคจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู
๓. บอกหรือเล่าเรื่องราวที่ได้จากการฟังและดู
๔. อ่านอย่างง่าย ๆ คาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ฟังและดู
๕. อ่านและสื่อสารความรู้ ความเข้าใจ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง ดูและอ่าน

และจากผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๓ คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓ คน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ถือว่าเป็นสภาพปัญหาเร่งด่วน ทางโรงเรียนจึงประชุมหารือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน หาวิธีการร่วมกันแก้ปัญหา โดยออกแบบสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการอ่าน ในรูปแบบหนังสือเล่มเล็กสองภาษา ไทย - กวย โดยเนื้อหาในเล่ม จะเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันผู้เรียน โดยใช้แหล่งเรียนรู้จริงในชุมชนของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น (กวย) สื่อสารในชีวิตประจำวันที่มีความบกพร่องด้านการอ่านภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

วิธีการจัดกิจกรรม

๑. ครูแนะนำเรื่องที่ย่าน โดยให้ผู้เรียนดูภาพหน้าปก และสนทนาเกี่ยวกับภาพ พร้อมทั้งตั้งคำถาม ผู้เรียนเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน เช่น ครูจะสอน เรื่องศาลปะกำในหนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) เรื่อง ซุอาเจียง ครูสามารถถามนักเรียนว่า ผู้เรียนรู้จักศาลปะกำหรือไม่ บ้านใครมีบ้าง

๒. ครูให้ผู้เรียนดูภาพและสนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) ครูอ่าน เรื่อง ศาลปะกำฉบับภาษาไทยให้ผู้เรียนฟังที่ละหน้าจนจบ โดยไม่ต้องให้ผู้เรียนพูดเกี่ยวกับรูปภาพ จากนั้น ให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ โดยใช้ภาษาตามความเข้าใจของตนและครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง เช่น ชอบเรื่องนี้ หรือไม่ ทำไม .....

๓. ครูอ่านเรื่องฉบับที่เป็นภาษาไทยพร้อมผู้เรียนหรืออาสาสมัคร

๔. สุ่มเลือกผู้เรียนออกมาอ่านเป็นภาษาท้องถิ่น (กวย กวย หรือส่วย) โดยเลือกอ่านหน้าใดก็ได้ แล้วให้เพื่อนอ่านตามพร้อมกับสนทนาถึงความหมายของภาษาท้องถิ่น

๕. ครูและผู้เรียนทั้งหมดอ่านพร้อมกันที่ละภาษาจนจบทั้งสองเล่มสองภาษา เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงเข้าใจในความหมายของเรื่องที่ย่าน

๖. ครูพาผู้เรียนไปศึกษาเรื่องที่ย่านจากภูมิปัญญาในแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน

๗. ครูแจกใบกิจกรรมผู้เรียนเขียนเรื่องราวหรือรูปภาพที่ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้จริง

๘. สุ่มผู้เรียนออกมาเล่าเรื่องตามผลงานของตนให้เพื่อน ๆ ฟัง โดยการสนทนาแลกเปลี่ยน ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ วัดและประเมินผล เป็นรายคนโดยครูและผู้ปกครอง

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๑. วิเคราะห์สภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัดที่มีปัญหาจากคะแนน NT (จำนวน ๓ คน) ต่ำกว่าเกณฑ์ และนักเรียนบกพร่องด้านการอ่าน จากการคัดกรองในชั้นเรียน (ประถมศีกษาปีที่ ๕ -๖ จำนวน ๖ คน) รวมผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย ๙ คน

๒. พานักเรียนสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น (ศูนย์คชศึกษา คชอาณาจักร สุสานช้าง วังทะเล)

๓. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (ตามตัวชี้วัดที่ต้องการพัฒนา คือ สาระการอ่าน ฟัง ดู และพูด)

๔. ร่วมกันจัดทำสื่อการเรียนรู้ (จัดทำหนังสือ คณะครู ผู้เรียนประกอบการสอนเล่มเล็กสองภาษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยได้รับการเสนอแนะจากศึกษานิเทศก์) ประกอบด้วย หนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) จำนวน ๓ เรื่อง (เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน) คือ ๑) ไชกะตวม ๒) ซุอาเจียง ๓) จิยามนุกอน

สื่อการเรียนการสอน

- หนังสือเล่มเล็กสองภาษาไทย - กวย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ไชกะตวม ซุอาเจียง และ จิยามนุกอน
- ใบกิจกรรม
- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

การวัดและประเมินผล

- ประเมินการอ่านโดยใช้ แบบประเมินการอ่านออกเสียง
  - ความถูกต้องในการอ่าน
  - น้ำเสียง การเว้นวรรคตอนในการอ่าน
  - คุณลักษณะ (มีความมั่นใจในการอ่าน)
- ทดสอบความสามารถด้านการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านภาษาจากเกณฑ์การสอบ NT (ทั้งแบบปรนัยและอัตนัย)
  - บอกความหมายของคำและประโยคจากเรื่องที่ฟัง - ดู - อ่าน
  - อ่านเรื่องแล้วตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง - ดู - อ่าน
  - บอกหรือเล่าเรื่องราวที่ได้จากการฟัง - ดู - อ่าน
  - อ่านอย่างง่าย ๆ คาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ฟัง - ดู - อ่าน

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมาย ๙ คน มีพัฒนาการความสามารถด้านการอ่านออกเสียงจากการประเมินการอ่านครั้งที่ ๒ โดยตัวแทนผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น
- ผู้เรียนสนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนได้มากขึ้น
- ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีคะแนน O - net เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๗-๒๕๕๘ จะเห็นว่า สูงขึ้น โดยภาพรวม ๑๒.๒๔ %

ปีการศึกษา	ไทย	คณิต	วิทย์	สังคม	อังกฤษ	รวม	เฉลี่ย
๒๕๕๘	๔๙.๖๙	๔๒.๕๐	๔๗.๑๙	๕๒.๒๕	๓๒.๑๙	๒๒๓.๘๒	๔๔.๗๖
๒๕๕๗	๓๗.๔๕	๒๕.๙๑	๓๓.๙๕	๓๗.๐๙	๒๖.๕๙	๑๖๐.๙๙	๓๒.๑๙
ผลต่าง	๑๒.๒๔	๑๖.๕๙	๑๓.๒๔	๑๕.๑๖	๕.๖๐	๖๒.๘๓	๑๒.๕๗

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) ครูผู้สอนมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
- ๒) ครูผู้สอนได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี

๓. โรงเรียน/ชุมชน

- ๑) โรงเรียนได้ส่งผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เป็นมัคคุเทศก์น้อย (Little Guide) โดยได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวและการเรียนรู้ในชุมชน (ศูนย์คชศึกษา) เป็นอย่างดี
- ๒) โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ครู บุคลากร ให้ความสนใจในรูปแบบการสอน การผลิตสื่อ การใช้เกม เพลง สอนให้นักเรียนเกิดการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถอธิบายได้

๒. ภายนอก

องค์กรอื่นให้การสนับสนุนเงินทุนพัฒนาโรงเรียนและปัจจัยในการส่งเสริมการศึกษา เช่น กองทุนการศึกษามอบ (โครงการปิดทองหลังพระ) ด้านทุนการศึกษา อบต. ตำบลในเขตที่รับผิดชอบ ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

การนำเรื่องราวใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านในกรณี ที่ผู้เรียนเคยชินกับการใช้ภาษาท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจภาษาไทยได้เร็วขึ้น ครูผู้สอนสามารถพัฒนาความสามารถในภาษาอื่น ๆ ได้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านออกเสียงเรื่องในหนังสือสองภาษาไทย - กวย เวลา ๑๐ ชั่วโมง

แผนที่ ๑ เรื่อง ศาลปะกำ

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

ผู้สอน นางสุนทรรัตน์ ชูเชิด

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

- มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
- ตัวชี้วัด ป.๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง
- ป.๔/๕ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ตัวชี้วัด ป.๔/๒ อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ

- ภาษาไทย (สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม)
- สังคมศึกษา (ความเชื่อและการอนุรักษ์วัฒนธรรม)
- ศิลปะ (การแสดงในพิธีเช่นไหว้)

ทักษะที่เกิดกับผู้เรียน

- ทักษะการสังเกต
- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะกระบวนการกลุ่ม
- ทักษะการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

การใฝ่เรียนรู้

จุดประสงค์

๑. นักเรียนสามารถอ่าน ฟัง ดู พูดและเขียนภาษาไทยจากเรื่องศาลปะกำ (กวย, กวย, ส่วย) ได้
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาไทยได้
๓. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลินในการอ่าน ฟัง พูดและเขียนภาษาไทย จากเรื่อง ศาลปะกำ ภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น (กวย)

กระบวนการเรียนรู้

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ๑.๑ ครูและนักเรียน ร่วมกันร้องเพลงช้าง และสนทนาเกี่ยวกับอาหารของช้างในท้องถิ่น
- ๑.๒ ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างอาหารของช้าง คนละ ๑ ชื่อ ครูเขียนคำตอบของนักเรียนบนกระดาน และ ชื่อเรียกในภาษาท้องถิ่น (กวย, ส่วย)

๒. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

- ๒.๑ ครูจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม ๒ กลุ่ม ครอบคลุมความสามารถและความถนัด และมีหัวหน้ากลุ่ม
- ๒.๒ ครูสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในชุมชนของเรา
- ๒.๓ ครูแนะนำเรื่องที่จะอ่าน โดยให้ผู้เรียนดูภาพหน้าปก และสนทนาเกี่ยวกับภาพ พร้อมทั้งคำถามผู้เรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน เช่น ครูจะสอน เรื่องศาลปะกำในหนังสือเล่มเล็กสองภาษาไทย - กวย เรื่อง ซูอาเจียง ครูสามารถถามนักเรียนว่า ผู้เรียนรู้จักศาลปะกำหรือไม่ บ้านใครมีบ้าง
- ๒.๔ ครูให้ผู้เรียนดูภาพและสนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือเล่มเล็กสองภาษา (ไทย - กวย) หลังจากนั้น ครูอ่านเรื่อง ศาลปะกำฉบับภาษาไทยให้ผู้เรียนฟังทีละหน้าจนจบ โดยไม่ต้องให้ผู้เรียนพูดเกี่ยวกับรูปภาพ หลังจากนั้นให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ โดยใช้ภาษาตามความเข้าใจของตนหรือครูตั้งคำถาม เช่น ชอบเรื่องนี้หรือไม่ ทำไม ...

๒.๕ ครูอ่านพร้อมผู้เรียนทั้งห้อง จนจบทั้งสองภาษา เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงเข้าใจในความหมายของเรื่องที่จะอ่าน

- ๒.๖ ครูพาผู้เรียนไปศึกษาเรื่องที่จะอ่านในแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน (คชอาณาจักร)
- ๒.๗ ครูแจกใบกิจกรรมผู้เรียนเขียนเรื่องราวเป็นตัวหนังสือหรือรูปภาพที่ศึกษามา
- ๒.๘ สุ่มผู้เรียนออกมาเล่าเรื่องตามผลงานของตนให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง
- ๒.๙ ร่วมกันสรุป ข้อคิดและแนวปฏิบัติ จัดใส่แฟ้มผลงาน

๓. ขั้นสรุป

ร่วมกันสรุป ข้อคิดและแนวปฏิบัติ จัดใส่แฟ้มผลงาน

กิจกรรมเสริม/การขยายผล

การจัดทำหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่น และถอดชนิดของชนิดต่าง ๆ เช่น คำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ และคำบุพบท จัดทำเป็นสมุดเล่มเล็กประมวลคำเป็นสื่อในการเรียนรู้ต่อไป

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเล่มเล็กสองภาษาไทย - กวย เรื่อง ชูอาเจียง (ศาลปะกำ)
๒. ใบกิจกรรม
๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่น พิธีการเซ่นไหว้ศาลปะกำ
๔. ศูนย์คชศึกษา (ศาลปะกำ)

การประเมินผล

ตัวชี้วัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. นักเรียนสามารถอ่าน ฟัง ดูและพูด ภาษาไทยจากเรื่อง ชูอาเจียง (ศาลปะกำ) ทั้งสองภาษาได้ (K)	แบบประเมินการอ่าน ฟัง ดู พูด และเขียน	ผ่าน นักเรียนสามารถอ่าน ฟัง ดู และพูด ภาษาไทย จากภาษาท้องถิ่นได้ ไม่ผ่าน นักเรียนสามารถอ่าน ฟัง ดู และพูด ภาษาไทย จากภาษาท้องถิ่นได้ไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ ๘๐
๒. นักเรียนบอกความหมายของคำ ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาไทยได้ (P)	ใบกิจกรรม	ผ่าน นักเรียนสามารถบอกความหมายภาษาท้องถิ่น จากเรื่องที่เรียนได้ ไม่ผ่าน นักเรียนไม่สามารถบอกความหมาย ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาไทยได้
๓. นักเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการฟัง พูด อ่านภาษาไทยจาก เรื่อง ศาลปะกำ ภาษาท้องถิ่น (กวย, ส่วย) และภาษาไทย (A)	แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	ผ่าน นักเรียนสนุกสนานเพลิดเพลินในการร่วมกิจกรรม ฟังพูดและอ่านเรื่องศาลปะกำเป็นภาษาไทยและ ภาษาท้องถิ่นได้ ไม่ผ่าน นักเรียนไม่ร่วมปฏิบัติกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตากกลาง

บันทึกผลการสอน

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสุคนธ์รัตน์ ชูเชิด)

ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ. ๓ โรงเรียนบ้านตากกลาง

ใบกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ศาลปะกำ (จากภาษาท้องถิ่น เรื่อง ชูอาเจียง)
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

คำชี้แจง นักเรียนเข้ากลุ่มละ ๓ คน ไปศึกษา เรื่อง ศาลปะกำ ในแหล่งเรียนรู้ ศูนย์ฯศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้ววาดภาพระบายสี และร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน

เรื่อง ศาลปะกำ

ความสำคัญ.....

.....

พิธีกรรม.....

.....

แนวปฏิบัติ.....

.....

ชื่อ กลุ่ม ..... ชั้น .....

สมาชิกกลุ่ม

- ๑ .....
- ๒ .....
- ๓ .....
- ๔ .....

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้หนังสือรูปภาพ “ชนเผ่าม้ง”

โดย: กาญจนา ปราศรัย ครูโรงเรียนบ้านรักแผ่นดิน สพป.เชียงราย เขต ๔

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเป็นนักเรียนชนเผ่าม้ง ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะมีปัญหาในเรื่องการฟัง การพูดภาษาไทย จึงทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน เพราะนักเรียนฟังเนื้อหา เรื่องราวที่ครูสอนไม่เข้าใจ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือรูปภาพเป็นการฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาไทยอย่างเข้าใจ และส่งเสริมให้นักเรียนมั่นใจ ในการพูดภาษาไทย นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างพื้นฐานด้านการฟัง การพูดภาษาไทยให้กับนักเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการสอนหนังสือรูปภาพจึงเป็นการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในด้านการฟัง การพูดภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในภาคเรียนที่ ๑ ในกลุ่มสาระภาษาไทย ในกิจกรรมการเรียนการสอนหนังสือรูปภาพนั้นเป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะการฟังอย่างเข้าใจโดยใช้ประโยคง่าย ๆ และภาพที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นคำพูดสั้น ๆ และนำไปสู่การคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การพูดของผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนหนังสือรูปภาพ

๑. แนะนำคำศัพท์ภาษาไทย TPR (คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหนังสือรูปภาพ)
๒. ครูนำภาพมาให้นักเรียนดูทีละภาพให้นักเรียนสนทนากันว่า นักเรียนเห็นอะไรในภาพบ้าง
๓. นักเรียนสนทนาภาพที่นักเรียนเห็นจะเป็นคำ เป็นประโยคสั้น ๆ
๔. ครูพูดประโยคตามภาพให้นักเรียนฟัง จนจบเรื่อง ๑ รอบ
๕. ครูพูดประโยคตามภาพให้นักเรียนฟัง ๑ รอบแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นคำถามปลายปิด
๖. อาสาสมัครนักเรียนพูดพร้อมครู
๗. อาสาสมัครนักเรียนพูดเอง
๘. นักเรียนพูดพร้อมกันทั้งห้อง
๙. อาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง โดยให้นักเรียนเลือกภาพแล้วให้นักเรียน

เล่าประโยคตามภาพที่นักเรียนถือ

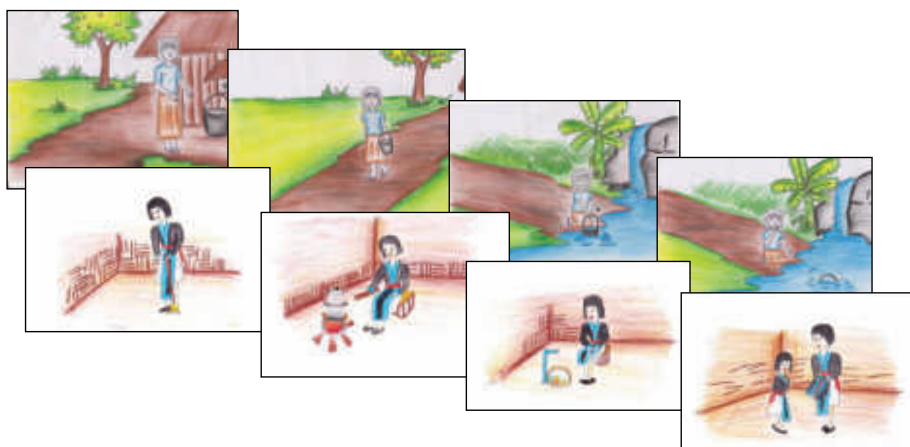
๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนการแสดงบทบาทสมมติ

๑๑. นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง โดยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงเป็นคนเล่า
นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครเป็นผู้แสดง

๑๒. นักเรียนวาดภาพระบายสีตามความเข้าใจ

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือรูปภาพ

การวัดและประเมินผล

วัดและประเมินทักษะการฟัง การพูดของผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนฟังภาษาไทยด้วยความเข้าใจเพราะเป็นประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ และมีภาพประกอบที่สอดคล้องกับประโยค
- ๒) นักเรียนมั่นใจในการตอบคำถามเพราะเป็นคำถามปลายปิด เนื่องจากนักเรียนยังไม่สามารถที่จะพูดอธิบายคำตอบที่ยาวโดยใช้ภาษาไทยได้ ถ้าครูจะให้นักเรียนตอบคำถามโดยการอธิบายยาว ๆ นั้นนักเรียนจะไม่มั่นใจในการตอบคำถาม
- ๓) นักเรียนไม่อึดอัดในการฟัง และพูดภาษาไทยเนื่องจากนักเรียนได้ฟังประโยคนั้นซ้ำ ๆ และทำให้นักเรียนมั่นใจในการพูดเล่าเรื่องจากภาพ
- ๔) นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ และสามารถเล่าเรื่องย้อนกลับได้ พร้อมทั้งสามารถที่จะปรับเปลี่ยนเรื่องราวให้เป็นไปตามความต้องการ ซึ่งเป็นการต่อยอดของความคิด

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) ครูได้รับคัดเลือกเป็นครูผู้สอนดีเด่น เนื่องในงานสมัชชาการศึกษาชนเผ่าพื้นเมือง ครั้งที่ ๓
- ๒) ครูได้ร่วมเป็นวิทยากรการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้
- ๓) มีโอกาสได้เผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนมีความภูมิใจในการใช้หนังสือรูปภาพ เนื่องจากหนังสือรูปภาพเป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมการกิน วัฒนธรรมด้านอาชีพ วัฒนธรรมด้านประเพณี ความเป็นอยู่

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) ด้านโครงสร้างและนโยบาย มีการวางแผน ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าประสงค์
- ๒) มีการพัฒนาบุคลากรครูอย่างสม่ำเสมอ ครูมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการสอน หนังสือรูปภาพ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง ปฏิบัติงาน อย่างเต็มความสามารถ
- ๓) ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนมีการวางแผน การปฏิบัติงาน แนวทางอย่างเป็นระบบ อย่างชัดเจน มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลความก้าวหน้า การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และนำมาพัฒนาปรับปรุงเสมอ

๒. ภายนอก

- ๑) องค์กรภายนอกให้การสนับสนุน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนการจัดทำสื่อการจัดการเรียน การสอนจากหน่วยงานภายนอก เช่น มูลนิธิศุภนิมิต ได้รับการสนับสนุนเงินเพื่อจ้างครูท้องถิ่นจากมูลนิธิ ภาษาศาสตร์ประยุกต์
- ๒) การนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องจากศึกษานิเทศก์ และมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์
- ๓) ปัจจัยด้านชุมชน ที่สามารถเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน คือ ชุมชนเล็งเห็น ความสำคัญของการจัดการศึกษาโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วม จัดการเรียนรู้อ

ข้อเสนอแนะ

๑. การผลิตหนังสือรูปภาพควรจัดทำให้คงทนถาวร
๒. ภาพและสีสันควรมีความสวยงามเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน

คนกำลังทอตะกร้า

คนกำลังขายผลไม้ข้างทาง

ชาวบ้านกำลังขายผลไม้สด

ชาวบ้านกำลังขายผลไม้สด

คนกำลังไปปลูกข้าว

คนกำลังปลูกข้าว

ชาวบ้านกำลังไปโรงเรียน

ชาวบ้านกำลังไปโรงเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หนังสือรูปภาพเรื่อง ไปตัดฟัน

แผนที่ ๑ เรื่อง หนังสือรูปภาพเรื่อง ไปตัดฟัน

สอนวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๑ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางกาญจนา ปราศรัย

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๓ การฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป. ๑/๒ ตอบคำถามเล่าเรื่องที่ฟัง และดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง

ป. ๑/๓ พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู

ป. ๑/๔ พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์

ป. ๑/๕ มีมารยาทในการฟัง ดู และการพูด

สาระสำคัญ

หนังสือรูปภาพเป็นการฝึกทักษะการฟัง การพูดอย่างเข้าใจ และรู้ความหมายของคำ เป็นการฝึกทักษะการเรียบเรียงเรื่องราวอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ พัฒนาการคิดวิเคราะห์ในการเรียงลำดับภาพ พัฒนาความมั่นใจในการพูดของนักเรียน

สาระการเรียนรู้

การฟังและการตอบคำถามเรื่อง ดอกไม้กับผีเสื้อ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถพูดเรียบเรียงเรื่องราวได้เป็นลำดับต่อเนื่อง (ม)

๒. นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ (ม,ต)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะที่สำคัญ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการปรุงอาหารว่านักเรียนใช้อะไรก่อไฟ

๒. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการก่อกองไฟเรามีวิธีขั้นตอนอย่างไร

๓. ครูนำหนังสือรูปภาพเรื่องไปตัดฟัน เพื่อแนะนำคำศัพท์ตามวิธีการสอนแบบ TPR - P ได้แก่

ฟัน กระจับปี่

ขั้นที่ ๒ ชั้นสอน

๑. ครูเตรียมหนังสือรูปภาพเรื่องไปตัดฟันให้นักเรียนดูตามกลุ่ม

๒. ครูนำภาพมาให้นักเรียนดูทีละภาพให้นักเรียนสนทนาภาพว่านักเรียนเห็นอะไรในภาพบ้าง
 ๓. ครูแจกภาพให้นักเรียนได้เวียนกันดูครบทุกคน เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสและได้ดูรูปภาพทั่วกัน
 นักเรียนสนทนาภาพที่นักเรียนเห็นจะเป็นคำ เป็นประโยคสั้น ๆ ก็ได้ นักเรียนช่วยกันบอกรายละเอียดของ
 ภาพแต่ละภาพ จนครบทุกภาพ ว่านักเรียนเห็นอะไรในภาพบ้าง

๔. ครูพูดประโยคตามภาพให้นักเรียนฟัง จนจบเรื่อง ๑ รอบ

- ๑) มีกระบุงกับมีด
- ๒) พี่แบกกระบุงและถือมีดไปตัดฟืน
- ๓) พี่กำลังตัดฟืน
- ๔) พี่เอาฟืนกลับบ้าน
- ๕) พี่เอาฟืนมาหุงข้าว

๕. ครูพูดประโยคตามภาพให้นักเรียนฟัง ๑ รอบแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นคำถามปลายปิด

ดังนี้ เช่น

๑) มีกระบุงกับมีด

คำถาม

- ๑) มีกระบุงกับมีดใช่หรือไม่
- ๒) มีกระบุงกับอะไร
- ๓) มีมีดกับอะไร
- ๔) มีจอบกับมีดใช่หรือไม่

(ครูพูดและตั้งคำถามจนจบเรื่อง)

มีกระบุงกับมีด

คำถาม

๑. มีกระบุงกับมีดใช่หรือไม่
๒. มีกระบุงกับอะไร
๓. มีมีดกับอะไร
๓. มีจอบกับมีดใช่หรือไม่

พี่แบกกระบุงและถือมีดไปตัดฟืน

คำถาม

๑. พี่แบกกระบุงและจอบไปตัดฟืนใช่หรือไม่
๒. พี่แบกกระบุงและถือฟืนใช่หรือไม่
๓. พี่แบกกระบุงและมีดไปตัดฟืนใช่หรือไม่
๔. พี่จะไปทำอะไร
๕. พี่ไปตัดฟืนใช่หรือไม่

พี่กำลังตัดฟืน

คำถาม

๑. พี่กำลังตัดฟืนใช่หรือไม่
๒. พี่กำลังตัดหญ้าใช่หรือไม่
๓. พี่กำลังตัดต้นไม้ใช่หรือไม่
๔. พี่กำลังทำอะไร

พี่เอาฟืนมาหุงข้าว

คำถาม

๑. พี่เอาฟืนมาหุงข้าวใช่หรือไม่
๒. พี่เอาฟืนไปทำอะไร
๓. พี่ทำอะไรก่อนไปหุงข้าว

๕) อาสาสมัครนักเรียนพูดพร้อมครู

๖) อาสาสมัครนักเรียนพูดเอง

๗) นักเรียนพูดพร้อมกันทั้งห้อง

๘) อาสาสมัครออกมาถือภาพและช่วยกันเรียงลำดับภาพ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ถือภาพมาเรียงลำดับเพื่อน ๆ ที่ถือภาพอยู่

๙) นักเรียนที่ถือภาพเป็นผู้เล่าเรื่องราวของภาพที่ตนเองถือเป็นลำดับต่อกันจนจบ

๑๐) ครูถามนักเรียนว่าใครอยากสลับภาพบ้าง ถ้ามีให้นักเรียนคนนั้นมาสลับภาพและเล่าเรื่องให้เพื่อนฟังใหม่

๑๑) ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนการแสดงบทบาทสมมุติ

๑๒) นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่อง โดยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงเป็นคนเล่า นักเรียนที่เป็นอาสาสมัครเป็นผู้แสดง

๑๓) นักเรียนวาดภาพระบายสีตามความเข้าใจ

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

นักเรียนเล่าเรื่องตอกไม้กับผีเสื้อให้เพื่อนฟังโดยใช้กิจกรรมการเล่าเรื่องผลัด คือ การเวียนกันเล่าคนละประโยคจนจบเรื่อง และสนทนาซักถามนักเรียนว่านักเรียนอยากเปลี่ยนตอนจบของเรื่องหรือไม่ ถ้านักเรียนอยากเปลี่ยนนักเรียนจะเปลี่ยนอย่างไรและเพราะอะไรถึงเปลี่ยน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

หนังสือรูปภาพ

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สังเกตการพูดเรียบเรียงเรื่องราวได้เป็นลำดับต่อเนื่องของนักเรียน
๒. ประเมินการตอบคำถามของนักเรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สังเกตพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนจากความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม

สมรรถนะที่สำคัญ

สังเกตความสามารถในการสื่อสารจากการพูดเรียบเรียงเรื่องราวได้เป็นลำดับต่อเนื่องของนักเรียน

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

๑. แบบสังเกตการพูดเรียบเรียงเรื่องราวได้เป็นลำดับต่อเนื่องของนักเรียน
๒. แบบประเมินการตอบคำถามของนักเรียน
๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้
๔. แบบสังเกตความสามารถในการสื่อสาร

ภาคผนวก

เกณฑ์การให้คะแนนการตอบคำถามจากหนังสือรูปภาพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

คะแนน	เกณฑ์
คะแนน ๓ คะแนน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้จำนวน ๑๖ คำถามขึ้นไป
คะแนน ๒ คะแนน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้จำนวน ๑๒ - ๑๕ คำถาม
คะแนน ๑ คะแนน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้จำนวน ๑๐ - ๑๑ คำถาม
คะแนน ๐ คะแนน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้น้อยกว่า ๑๐ คำถาม

การพัฒนาทักษะการอ่าน - เขียน ภาษาไทยโดยใช้หนังสือเล่มยักษ์ “ชนเผ่า ไทร (ไส้)”

โดย: วาสนา บัวศรี ครูโรงเรียนบ้านกุดสะกอย สพป.สกลนคร เขต ๑

เหตุผลและความจำเป็น

นักเรียนโรงเรียนบ้านกุดสะกอยเป็นชาติพันธุ์ไทร (ไส้) ใช้ภาษาไทร (ไส้) พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาไทร (ไส้) มีความแตกต่างจากภาษาไทยทั้งคำและความหมายของคำ ทำให้ครู และนักเรียนสื่อความหมายไม่ตรงกัน ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูโดยเฉพาะวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ และเชื่อว่าถ้านักเรียนมีผลการเรียนวิชาภาษาไทยดี ผลการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็จะได้ดีขึ้นตามลำดับพัฒนาการเรียนรู้อ่าน ฟัง พูด อ่าน เขียน โรงเรียนบ้านกุดสะกอยจึงนำเอาภาษาไทร (ไส้) มาจัดทำเป็นบทเรียนโดยใช้ระบบตัวเขียนภาษาไทร (ไส้) โดยใช้อักษรไทย เป็นตัวเขียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทักษะกระบวนการคิดเป็นภาษาของตนเองคือภาษาไทร (ไส้) จนเกิดทักษะและเกิดความมั่นใจในการเรียนรู้สามารถนำเอาความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นการเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวคือภาษาไทร (ไส้) ของตนเองเชื่อมโยงสู่ การเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้เกิดการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง “กะกลางนึ่ง กะแซ่ญู” และ “เหยี่ยวกับงู” ได้ถูกต้องและมีมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนอธิบายความหมายของ คำ ประโยค สำนวนทั้งภาษาไทร (ไส้) และ ภาษาไทย จากเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเป็นภาษาไทรและภาษาไทยได้
๔. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและเชื่อมโยงภาษาไทยกับภาษาไทร (ไส้) ได้
๕. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
๖. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและเชื่อมโยงภาษาไทยกับภาษาไทร (ไส้) ได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

สาระการเรียนรู้ นิทานเรื่อง กะกลางนึ่ง กะแช่ญ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้/วิธีการสอนหนังสือเล่มยักษ์เรื่อง กะกลางนึ่งกะแช่ญ

๑. ครูทบทวนความรู้เดิมโดยใช้บทสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเสร็จแล้วครูนำหนังสือเล่มยักษ์ที่เตรียมมาให้ให้นักเรียนดูโดยยกขึ้นอยู่ในระดับอกของครูพร้อมกับเปิดหนังสือเล่มยักษ์ให้นักเรียนดูและถามนักเรียน ว่านักเรียนเห็นอะไรบ้างบนหนังสือเล่มยักษ์นี้ นักเรียนตอบคำถามตามประสบการณ์เดิมของนักเรียน อย่างอิสระทีละหน้าจนจบเรื่องเป็นภาษาไทย (ไว้) (ให้เริ่มอ่านจากปกจนจบเล่ม)

๒. ครูถามนักเรียนว่านักเรียนอยากอ่านหนังสือเล่มยักษ์นี้หรือไม่ นักเรียนตอบ อยากอ่านหนังสือเล่มยักษ์ค่ะ/ครับ ครูจะอ่านให้ฟัง ครูอ่านหนังสือเล่มยักษ์ด้วยภาษาไทย (ไว้) จนจบ (ขณะที่อ่านครูชี้คำที่อ่านไปด้วยโดยการลากใต้คำอ่านไปเรื่อย ๆ จากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง)

๓. ครูขออาสาสมัครหนึ่งคนออกมาอ่านหนังสือเล่มยักษ์ อ่านหนังสือเล่มยักษ์พร้อมครูจนจบ นักเรียนอ่านหนังสือเล่มยักษ์ด้วยตนเองอีกครั้งจนจบ (ชี้คำอ่านไปด้วยโดยการลากไปเรื่อย ๆ)

๔. ครูขออาสาสมัครเป็นกลุ่ม ๆ ๒ คน ๓ คน ๕ คน ออกมาอ่านหนังสือเล่มยักษ์พร้อมครูอาสาสมัครอ่านเองพร้อมกันจนจบ

๕. ครูและนักเรียนอ่านพร้อมกันอีกครั้ง นักเรียนทั้งหมดอ่านเองพร้อมกันเสร็จแล้วครูสรุปเรื่องจากหนังสือเล่มยักษ์โดยการเปิดหนังสือเล่มยักษ์ประกอบ ครูสรุปเรื่องราวที่อ่านสั้น ๆ

๖. ครูแจกบัตรคำ คำศัพท์จากหนังสือเล่มยักษ์ให้นักเรียนอ่านให้นักเรียนทุกคน

๗. ครูและนักเรียนอ่านหนังสือเล่มยักษ์พร้อมกันทีละหน้าโดยเมื่ออ่านจบหน้าให้หยุดอ่าน ครูถามนักเรียนว่านักเรียนคนใดมีบัตรคำตรงกับคำอ่านในหนังสือเล่มยักษ์ในหน้านี้บ้างให้นักเรียนยกมือขึ้นและให้ออกมาอ่านคำนั้นโดยการยกบัตรคำขึ้นในระดับอกเสร็จแล้วอ่านสามครั้ง

๘. นำบัตรคำที่อ่านวางทับลงไปบนคำที่ตรงกันนักเรียนอ่านคำนั้นอีกครั้งสามครั้งเสร็จแล้วอ่านเรื่องในหน้านั้นทั้งหมดอีกครั้ง ครูกล่าวชมเชยนักเรียนกลับไปนั่งที่เก้าอี้ของตนเองทำตามขั้นตอนนี้จนครบทุกหน้า

๙. ครูและนักเรียนอ่านหนังสือเล่มยักษ์เรื่อง กะกลางนึ่งกะแช่ญอีกครั้งจนจบครูสรุปใจความสำคัญให้นักเรียนฟังอีกครั้งพร้อมกับให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านเป็นภาษาไทย (ไว้) นักเรียนอ่านหนังสือเล่มยักษ์พร้อมกันอีกครั้ง

๑๐. ครูอ่านเชื่อมโยงหนังสือเล่มยักษ์เรื่อง กะกลางนึ่งกะแช่ญเป็นภาษาไทยคือเรื่อง “งูกับเหยี่ยว” ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องเดียวกันแต่คนละภาษา (คำแปลนี้จะอยู่ท้ายเล่มของหนังสือเล่มยักษ์) งูกับเหยี่ยวให้นักเรียนฟัง/ครูอ่านเรื่องพร้อมนักเรียน/นักเรียนอ่านพร้อมกัน/ครูและนักเรียนสรุปเรื่องพร้อมกันอีกครั้ง

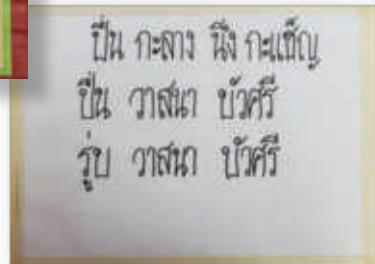
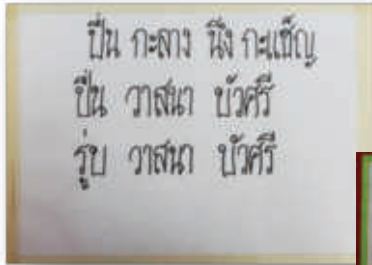
๑๑. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่อ่านด้วยภาษาไทยอีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

๑. หนังสือเล่มยักษ์
๒. บัตรคำภาษาไทย (ไม้)

สื่อการเรียนการสอน (หนังสือเล่มยักษ์)

การวัดและประเมินผล

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. ให้นักเรียนเติมคำภาษาไทยที่มีความหมายตรงกับภาษาไทย

- ๑) กะลาบ คือ.....
- ๒) กะแซ็ญ คือ.....
- ๓) ปรี คือ .....
- ๔) แปอะ คือ.....
- ๕) เจีย คือ.....
- ๖) ปะไล อะล่าวาง คือ.....
- ๗) ปะไล มะตุมกา คือ.....
- ๘) กะแซ็ญ ตูร์ คือ.....
- ๙) มัดปลัก คือ .....
- ๑๐) ปรุ่ยฮ แดอะ เวียะ คือ.....

- เฉลย**
๑. เหี่ยว ๒. งู ๓. บิน ๔. ไป ๕. กิน ๖. ผลไม้ ๗. ผลมะตูมกา ๘. งูเห่า ๙. ตาฟาง ๑๐. ฟันพิษ
  ๒. ให้นักเรียนเขียนคำต่อไปนี้ให้ถูกต้องเป็นภาษาไทย
เหี่ยว งูเห่า งูสิงห์ตง มะตูมกา ผลไม้ ฟันพิษ ตาฟาง โอบ น้ำลาย มองเห็น
  ๓. ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครตามหัวข้อที่กำหนด (๑๐ คะแนน)
    - ๓.๑) ลักษณะนิสัยที่ดีของเหี่ยว คือ.....สามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้คือ.....
    - ๓.๒) ลักษณะนิสัยของงูสิงห์ตงกับงูเห่าต่างกันอย่างไร.....สามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้คือ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคะแนน	คุณภาพ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑๐	ดีมาก		
๘-๙	ดี		
๖-๗	พอใช้		

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนมีความกระตือรือร้นและเรียนรู้ด้วยความสุขเกิดความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตน
- ๒) นักเรียนกล้าแสดงออกและสามารถตั้งคำถามตอบคำถามได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ
สามารถอ่านนิทานภาษาโทร์ (โล้) ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีที่โรงเรียน
ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
- ๓) นักเรียนสามารถอ่านเรื่อง “กะลางนิงกะแซ่ญ” และ “เหี่ยวกับงู” ได้ และมีมารยาท
ในการอ่าน
- ๔) นักเรียนมีทักษะในการคิดและสามารถเชื่อมโยงภาษาโทร์ (โล้) กับภาษาไทยได้
- ๕) นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถเขียนเรื่องได้
- ๖) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสูงขึ้น

๒. ด้านครูผู้สอน

๑) ครูโรงเรียนบ้านกุดสะกอยได้รับรางวัลนภวิจัยเพื่อท้องถิ่นดีเด่นประเด็นการฟื้นฟูภาษาสาขาผู้ถ่ายทอดภาษาแม่เนื่องในโอกาสวันภาษาแม่สากลปลดล็อกปัญหาการศึกษาด้วยภาษาแม่ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จากศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ นางวาสนา บัวศรี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ นายไกร ฮาดคะดี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ และนางสาวอรอนงค์ ฮาดทักษ์วงศ์ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒) ครูผู้สอนได้รับรางวัลครูดีในดวงใจประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘

๓. โรงเรียน/ชุมชน

จากการที่ครูสามารถแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยของนักเรียนให้สูงขึ้น จึงทำให้โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม จาก สมศ. ได้รับรางวัลต่าง ๆ ดังนี้

๑) รางวัลโรงเรียนสีขาว ปลอดภัยสะอาด

๒) โรงเรียนบ้านกุดสะกอย เป็นศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และได้รับเป็น “สถานศึกษาพอเพียง”

๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านกุดสะกอยรับพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

๑) ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและมีวิสัยทัศน์ มีความเป็นกัลยาณมิตร

๒) ครูโรงเรียนบ้านกุดสะกอย นายไกรสร ฮาดคะดี เป็นคนโหด (โส้) เรียนภาษาศาสตร์ที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

๓) ครูโรงเรียนบ้านกุดสะกอย มีความสามัคคีและให้ความร่วมมือกันในทุกด้าน

๔) ครูโรงเรียนบ้านกุดสะกอย เป็นผู้มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีครูที่พูดภาษาโหด (โส้) ได้

๕) โรงเรียนบ้านกุดสะกอย ผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๒. ภายนอก

๑) ชุมชนบ้านกุดสะกอยเป็นชาวโหด (โส้) ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เป็นอย่างดี และการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๒) สพป.สกลนคร เขต ๑ ให้การสนับสนุน และกำกับ ติดตาม นิเทศโรงเรียนบ้านกุดสะกอย เป็นอย่างดี

๓) โรงเรียนบ้านกุดสะกอย เป็นโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีสนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

๔) ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรมีความรู้และใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นอย่างดี
๒. สามารถนำวิธีการสอนไปบูรณาการกับวิชาอื่นได้
๓. นำความรู้ที่ได้ไปจัดทำหนังสือเล่มเล็ก และฉลากภาพวัฒนธรรมได้
๔. โรงเรียนที่มีบริบทคล้ายกันสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้
๕. ครูผู้สอนมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาได้

การพัฒนาทักษะภาษาไทย โดยใช้แบบเรียนเชื่อมโยง “ชนเผ่า ม้ง”

โดย: ภคพร สันติ ครูโรงเรียนบ้านรักแผ่นดิน สพป.เชียงราย เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

โรงเรียนบ้านรักแผ่นดินมีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยนำภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ (ภาษาไทย - ท้องถิ่น) เนื่องจากนักเรียนเป็นเด็กชนเผ่าม้งที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มักจะมีปัญหาในเรื่อง การสื่อสาร ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพราะทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นหัวใจหลักในการสื่อสาร ในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมเชื่อมโยงระหว่างภาษาท้องถิ่น มาสู่ภาษาไทย จึงเป็นกระบวนการหนึ่ง ที่สร้างให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในภาษาอย่างลึกซึ้ง และนำไปสู่การสื่อสารได้ ส่งผลให้เกิดการคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนด้านการใช้ภาษาไทย
๒. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการอ่านแบบเรียนเชื่อมโยงตามแนวทางการสอนภาษาไทย - ท้องถิ่น

๑. แนะนำคำศัพท์ทางวิชาการ ตัวอย่าง บทที่ ๒๔ โดยครูอ่าน ๓ ครั้ง
๒. แนะนำภาพ ๒ ครั้ง
๓. สนทนาและดูภาพโดยครูถามว่าภาพอะไร
๔. บอกคำใต้ภาพ ว่าภาพนี้เขียนอย่างไรเช่น ชานบ้าน
๕. บอกนักเรียนว่า อ่านว่า ชานบ้าน
๖. แนะนำคำเรื่องที่ตนเองสอน เช่น (-น) ตัวสะกดในมาตราแม่ กน
  - โดยครูอ่านให้ฟัง ๓ ครั้ง
  - นักเรียนอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านเอง ๓ ครั้ง
  - อ่านพร้อมกันทั้งห้อง

หมายเหตุ การอ่านต้องอ่านตั้งแต่แนะนำคำใหม่

๗. แนะนำการเขียน สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ที่สร้างใหม่โดยการเขียนบนอากาศ หรือกระดานดำ หรือ กระดานส่วนตัวของนักเรียนเอง

๘. อ่านคำในกล่องคำ
  - โดยครูอ่านให้ฟัง ๓ ครั้ง
  - นักเรียนอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านเอง ๓ ครั้ง
  - อ่านพร้อมกันทั้งห้อง

๙. อ่านคำในกล่องพร้อม ๆ กันโดยการเรียงคำ หลังจากนั้นสลับที่อ่าน เช่น เฉียงซ้าย เฉียงขวา บนลงล่าง ล่างขึ้นบน

๑๐. เขียนคำในกล่องคำ โดยให้นักเรียนเขียนหาคำที่เหมือนกับภาพข้างบน หรือคำข้างบน

๑๑. การเขียนควรให้นักเรียนชี้คำก่อนและอ่านให้ฟังก่อน ถึงจะเขียนได้

๑๒. ทบทวนโดยการให้นักเรียนอ่านคำที่นักเรียนสร้างใหม่พร้อม ๆ กันอีกครั้ง

๑๓. ทำแบบฝึกหัดโดยการทำให้ละเอียด

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเล่นเกมจับบัตรคำคู่กับภาพให้มีความหมายตรงกันและให้นักเรียนวาดภาพจากคำศัพท์ที่นักเรียนมีอยู่ในมือ

สื่อการเรียนการสอน

๑. แบบเรียนอ่านเขียนภาษาไทย (บทที่ ๒๔)

บทที่ ๒๔ ๒๒๖
-น

จาน

จาน	น
-จาน	-น
น	จาน

ฝึกคัดตามมี

จ	ช	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ
จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ
จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ	จ
จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน
จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน
จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน	จาน

แบบเรียนเขียนไทย เล่ม ๑ © บริษัท ไทย ๒๕๖๕

แนะนำศัพท์

 อ่าน	 กิน	 บ้าน
 (ดอก) บาน	 เทียน	 ขานบ้าน
 เพื่อน	 เดือน	 (ตะ)วัน
 ฟัน	 จีน	 บิน

ชาน ๒๒๗

มานี้ ส้าง จาน ที่ ชานบ้าน ชาน

ส้าง จาน ที่ ชานบ้าน ส้าง จาน ที่ ชานบ้าน

ชาน มานี้ ส้าง จาน ที่ ชานบ้าน

ฝึกอ่าน

กาน	จาน	ดาน	กาน	งาน	ชาน
คาน	บาน	ปาน	ทาน	นาน	พาน
โถน	โตน	โอน	ชาน	ลาน	วาน
จัน	ดิน	ป็น	งอน	คอน	ทอน
เจียน	เดือน	เบียน	นอน	ฟอน	โคน
เอียน	เดือน	เดือน	โชน	โชน	โชน
เมื่อน	กอน	ตอน	โชน	โชน	โชน
กุน	จุน	กัน	เคียน	เนียน	เพียน
คิน	บิน	กิน	เชียน	เทียน	เยียน

แบบเรียนเขียนไทย เล่ม ๑ © บริษัท ไทย ๒๕๖๕

อ่านและเรียงประโยคใหม่ให้เป็นเรื่องหรือวาดภาพประกอบ

๑. ห่อ กับ แม่ จุด เทียน ตอน ที่ มันท วิ่ง ไป ที่ เค้า
๒. ห่อ และ แม่ เคียง โถ้ มาก มวย ที่ ลานบ้าน
๓. ห่อ กับ แม่ และ น้อง พี่ นัง คู มัย ก่อน ค่ำ
๔. หุด วัน แม่ ได้ กับ ลูกได้ มา วิ่ง เล่น ที่ ลานบ้าน

แบบเรียนเขียนไทย เล่ม ๑ © บริษัท ไทย ๒๕๖๕

การวัดและประเมินผล

วัดและประเมินผลทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนของผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยที่เรียนด้วยแบบเรียนเชื่อมโยง

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนสามารถอ่านคำ อ่านประโยค และอ่านเรื่องราวบทความสั้น ๆ ได้
  - ๒) นักเรียนสามารถอธิบายความหมายคำศัพท์พูดภาษาไทยได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นและมั่นใจในการพูดภาษาไทย สามารถพูดสื่อสารกับครูและการพูดเล่าเรื่องได้อย่างมั่นใจ
  - ๓) นักเรียนแยกแยะเสียงเหมือน เสียงต่างของ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดได้ถูกต้อง
  - ๔) นักเรียนเขียนกล่องคำ แต่งประโยค เรียงประโยค เขียนเป็นเรื่องราว เขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ถูกต้อง
- แบบประเมินระดับชาติ การสอบ LAS ปีการศึกษา ๒๕๕๘ โรงเรียนบ้านรักแผ่นดิน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

สรุปผลการสอบ LAS ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจากคะแนนเต็ม ๖ คะแนน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ๔.๐๖ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖๗

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) เป็นวิทยากรการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้
- ๒) การเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบเรียนเชื่อมโยง เนื่องจากนักเรียนสามารถ ฟัง พูด อ่านและเขียนให้ผู้ปกครองฟัง โดยครูให้นักเรียนนำแบบเรียนเชื่อมโยงไปอ่านให้ผู้ปกครองฟังที่บ้านและทำการบ้าน ผู้ปกครองมีโอกาสได้เห็นพัฒนาการของลูก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ปัจจัยภายในประกอบด้วย ด้านโครงสร้างและนโยบาย ด้านผลผลิตและบริการ ด้านบุคลากร ด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบริหารจัดการ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน บ้านรักแผ่นดิน

๒. ภายนอก

สภาพแวดล้อมด้านปัจจัยภายนอก ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองและกฎหมาย ในด้านสังคมและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาได้แก่ ชุมชนมีความเป็นเอกลักษณ์ในด้านศิลปหัตถกรรมที่โดดเด่น ประชากรร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ในท้องถิ่น ในชุมชนมีสำนักปฏิบัติธรรมทำให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ชุมชนมีสถานีนามัย ตั้งอยู่ทำให้นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านอนามัย และส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

๑. รูปภาพควรมีสีสันสวยงาม น่าสนใจ

๒. ครูไทยควรเตรียมสื่อที่เป็นของจริงที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประกอบการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ตัวสะกด (-น)	เวลา ๔ ชั่วโมง
แผนที่ ๒ เรื่อง แนะนำคำศัพท์วิชาการ	เวลา ๑ ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.	ผู้สอน นางภคพร สันธิ

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ การใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ

๑. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
๒. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
๓. บอกความหมายของเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
๔. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ การใช้กระบวนการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ

๑. คัดลอกมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๒. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ
๓. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ การเข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย

๑. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย
๒. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ
๓. เรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ

สาระสำคัญ

การอ่านและการเขียนคำศัพท์วิชาการเป็นการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์และการนำไปใช้
แต่งประโยคและเขียนเรื่องราวตลอดจนใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

แนะนำคำศัพท์ ตัวสะกด (-น)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อ่านและบอกความหมายของคำและเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้ (ม)
๒. ตอบคำถามง่าย ๆ เป็นภาษาไทยในหนังสือได้และถูกต้อง (ต, ม)

๓. บอกและมีมารยาทในการอ่านได้ (ม) (ต) ๔. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนอักษรไทยได้ถูกต้อง (ต)
๕. เขียนคำและบอกความหมายของคำที่เขียนได้ถูกต้อง (ต)
๖. แยกเสียงวรรณยุกต์ และเสียงตัวสะกดได้ (ต)

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- แบบฝึกอ่านและแบบฝึกเขียนคำศัพท์วิชาการในแบบเรียนเชื่อมเรียนเชื่อมโยง บทที่ ๒๔

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะที่สำคัญ

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. กระบวนการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ทบทวนคำศัพท์ ในบทที่ ๒๔

ขั้นสอน

๑. แนะนำคำศัพท์ทางวิชาการ (บทที่ ๒๔) โดยครูอ่าน ๓ ครั้ง
๒. แนะนำภาพ ๒ ครั้ง
๓. สนทนาและดูภาพโดยครูถามว่าภาพอะไร
๔. บอกคำใต้ภาพ ว่าภาพนี้เขียนอย่างไร เช่น ชานบ้าน
๕. บอกนักเรียนว่า อ่านว่า ชานบ้าน
๖. แนะนำคำเรื่องที่ตนเองสอน เช่น (-น) ตัวสะกดในมาตราแม่ กน
  - โดยครูอ่านให้ฟัง ๓ ครั้ง
  - นักเรียนอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
  - อาสาสมัครอ่านเอง ๓ ครั้ง
  - อ่านพร้อมกันทั้งห้อง

หมายเหตุ การอ่านต้องอ่านตั้งแต่แนะนำคำใหม่

๗. แนะนำการเขียน สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ที่สร้างใหม่โดยการเขียนบนอากาศ หรือกระดานดำ หรือกระดานส่วนตัวของนักเรียนเอง

๘. อ่านคำในกล่องคำ

- โดยครูอ่านให้ฟัง ๓ ครั้ง
- นักเรียนอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
- อาสาสมัครอ่านพร้อมครู ๓ ครั้ง
- อาสาสมัครอ่านเอง ๓ ครั้ง
- อ่านพร้อมกันทั้งห้อง

๙. อ่านคำในกล่องพร้อม ๆ กันโดยการเรียงคำ หลังจากนั้นสลับที่ อ่านเช่น เฝียงซ้าย เฝียงขวา บนลงล่าง ล่างขึ้นบน

๑๐. เขียนคำในกล่องคำ โดยให้นักเรียนเขียนหาคำที่เหมือนกับภาพข้างคน หรือคำข้างบน

๑๑. การเขียนควรให้นักเรียนชี้คำก่อนและอ่านให้ฟังก่อน ถึงจะเขียนได้

๑๒. ทบทวนโดยการให้นักเรียนอ่านคำที่นักเรียนสร้างใหม่พร้อม ๆ กันอีกครั้ง

๑๓. ทำแบบฝึกหัดโดยการทำทีละข้อ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเล่นเกมจับบัตรคำคู่กับภาพให้มีความหมายตรงกันและให้นักเรียนวาดภาพจากคำศัพท์ ที่นักเรียนมีอยู่ในมือ

สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- แบบเรียนเชื่อมโยงภาษาไทย บทที่ ๒๔
- บัตรภาพ บัตรคำศัพท์ คำศัพท์

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

- การสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- การตรวจให้คะแนนแบบฝึกหัดและฝึกอ่าน
- แบบสังเกต (บันทึกหลังการสอน)

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือ	เกณฑ์การวัดผล
๑. การพูด / การฟัง	แบบเรียนเชื่อมโยงภาษาไทยบทที่ ๒๔ แบบฝึกหัด บัตรคำศัพท์ บัตรภาพ	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป
๒. การอ่าน/การเขียน	แบบเรียนเชื่อมโยงภาษาไทย บทที่ ๒๔ แบบฝึกหัด บัตรคำศัพท์ บัตรภาพ	

การพัฒนาทักษะการฟัง - พุดภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบตอบสนองทางร่างกาย (TPR - Total Physical Response) “ชนเผ่า ม้ง”

โดย: อนุชิต สุวรรณผูก ครูโรงเรียนบ้านห้วยห่าน สพป.เชียงราย เขต ๔

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากโรงเรียนบ้านห้วยห่านตั้งอยู่ในชุมชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง เมื่อนักเรียนที่ก้าวเข้าสู่โรงเรียน เริ่มจากชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ทั้งหมดนั้นมีการใช้ภาษาท้องถิ่น (ม้ง) เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันของตนเองและมักจะมีปัญหาในเรื่องของการไม่เข้าใจภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่เด็กไม่คุ้นเคย เด็กก็ต้องใช้ความพยายามอย่างมากที่จะต้องทำความเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด จึงทำให้เด็กเกิดปัญหาในการเรียนรู้เพราะการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญ

ดังนั้นจึงได้ใช้แนวทางการสอนแบบตอบสนองทางร่างกายหรือ ทีพีอาร์ เพื่อจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างถาวร ส่งเสริมพัฒนาทักษะการฟัง - พุดภาษาไทยที่เหมาะสมตามวัย เรียนรู้คำศัพท์ภาษาไทย เกิดการกระตุ้นและเตรียมความพร้อมการเรียนรู้ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีทักษะการฟังและการพูดภาษาไทย ปฏิบัติตามและโต้ตอบได้ด้วยการเน้นความหมายและความเข้าใจ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบตอบสนองทางร่างกาย

๑. ชั้นเสนอบทเรียน

๑) ครูออกคำสั่งที่มีคำศัพท์ชุดใหม่ (๓ คำศัพท์) โดยครูทำเป็นต้นแบบให้เด็กดู ๓ ครั้ง เช่น...สั่งว่า (นั่ง) ครูก็ทำทำนั่ง, ครูสั่งว่า (ยืน) ครูก็ทำทำยืน, ครูสั่งว่า (กระโดด) ครูก็ทำทำกระโดด โดยทำซ้ำ ๆ ๓ รอบ

๒. ชั้นปฏิบัติ

- ๑) ครูออกคำสั่งเดิมและทำพร้อมกับอาสาสมัคร ๓ คนอีก ๓ ครั้ง
- ๒) ครูออกคำสั่งเดิมโดยไม่ทำ แต่ให้อาสาสมัครฟังและทำด้วยตนเอง ๓ ครั้ง
- ๓) ครูออกคำสั่งให้นักเรียนทั้งชั้นทำพร้อมกัน

๓. ชั้นทดสอบการปฏิบัติ

- ๑) นักเรียนกลุ่มย่อยทำ
- ๒) นักเรียนทำทีละคน

๔. ชั้นประเมินผล

ครูออกคำสั่งตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการจัดประสบการณ์โดยเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนทำพร้อมกันทั้งชั้นเรียน และตามด้วยการทำเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล

ตัวอย่าง

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน แบบตอบสนองทางร่างกายประเภท TPR - P (แปะ - ดึงออก)
ชั้นเสนอบทเรียน ครูออกคำสั่งและทำให้ดู ๓ ครั้ง   ชั้นปฏิบัติ ครูออกคำสั่งและทำพร้อมกัน ๓ ครั้ง

ชั้นปฏิบัติ ครูออกคำสั่งแล้วให้อาสาสมัครทำเอง ๓ ครั้ง

ชั้นปฏิบัติ ครูออกคำสั่งให้นักเรียนทั้งชั้นทำพร้อมกัน ๓ ครั้ง

ขั้นตอนสอบการปฏิบัติ และขั้นประเมิน

สื่อการเรียนการสอน

ประเภทของสื่อวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR - Total Physical Response) มีอยู่ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. TPR - B (Body) เป็นการสอนด้วยคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น...นั่ง, ยืน, กระโดด โดยปฏิบัติตามขั้นการสอน

๒. TPR - O (Object) เป็นการสอนด้วยคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ ซึ่งส่วนใหญ่จะสอนควบคู่กับคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย เช่น หยิบดินสอวางดินสอ, หยิบแก้วน้ำวางแก้วน้ำ, หยิบสีเทียนวางสีเทียน โดยปฏิบัติ ตามขั้นการสอน

๓. TPR - P(Picture) เป็นการสอนเกี่ยวกับการออกคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพ ได้แก่

๑) TPR - P (วาด - ลบ) เป็นทีพ็อาร์ ที่ใช้การวาดรูปบนกระดาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อฝึกการขีด - เขียน การลากเส้น ส่วนคำศัพท์ก็จะเป็นรูปที่ไม่สามารถนำของจริงมาให้ดูได้ เช่น วาดดวงอาทิตย์ ลบดวงอาทิตย์, วาดดวงจันทร์ ลบดวงจันทร์, วาดภูเขา ลบภูเขา โดยปฏิบัติตามขั้นการสอน

๒) TPR - P (แปะ - ดึงออก) มีจุดประสงค์เพื่อแสดงรูปสัตว์ บุคคลหรืออุปกรณ์ที่ไม่สามารถนำของจริงมาให้เด็กดูได้ เช่น ครูออกคำสั่งว่า แปะรูปทหาร, แปะรูปตำรวจ, แปะรูปพระสงฆ์ แล้วออกคำสั่ง ดึงรูปทหารออก, ดึงรูปตำรวจออก, ดึงรูปพระสงฆ์ออก โดยปฏิบัติตามขั้นการสอน

๓) TPR - P (ชี้) มีจุดประสงค์เพื่อแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถนำเอาของจริงมาให้เด็กดูได้ โดยนำภาพมาติดในชั้นเรียน เช่น ครูออกคำสั่งว่า ชี้ทะเล ชี้ต้นมะพร้าว ชี้เรือ โดยปฏิบัติตามขั้นการสอน

๔) TPR - P (เดินทาง) เป็นทีพ็อาร์ ที่เกี่ยวกับสถานที่ โดยนำรูปภาพหรือวาดรูปแล้วนำไปติดบริเวณต่าง ๆ รอบ ๆ ห้องเรียน เช่น ครูออกคำสั่งว่า เดินไปที่สะพาน, เดินไปที่วัด, เดินไปที่แม่น้ำ โดยปฏิบัติ ตามขั้นการสอน

๕. TPR - S (Story) เป็นการสอนภาษาด้วยการเล่าเรื่อง ซึ่งควรใช้เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมด้านภาษาไทย โดยครูเล่าเรื่องราวที่คล้ายคลึงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน โดยผู้เรียนไม่ต้องพูดเพียงแต่แสดงท่าทางประกอบเรื่องเท่านั้น

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
สังเกตการณ์พฤติกรรมเด็กดังนี้ ๑. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ๒. การปฏิบัติตามคำสั่งได้	แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓	๒	๑
๑. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ทั้ง ๓ คำ	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ ๒ คำ	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ ๑ คำหรือแสดงท่าทางไม่ได้เลย
๒. การปฏิบัติตามคำสั่ง	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ทั้ง ๓ คำ	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๒ คำ	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๑ คำหรือปฏิบัติตามไม่ได้เลย

แบบสังเกตพฤติกรรมทักษะการฟังโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองทางร่างกาย (TPR - total Physical Response)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน	
		การเข้าใจความหมายของคำศัพท์	การปฏิบัติตามคำสั่ง
๑			
๒			
๓			
๔			
รวม			
คะแนนเฉลี่ย			
รวมคะแนนเฉลี่ย			

ผลสำเร็จ

ผู้รับประโยชน์	ผลของการจัดประสบการณ์	
	ผลดี/ความสำเร็จที่ปรากฏ	ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ปรากฏ
ด้านผู้เรียน	นักเรียนมีความสุขในการเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กชอบมาโรงเรียนขาดเรียนน้อยลง - ร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน - มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก - บรรยากาศในห้องเรียนมีความสุข - เกิดความอยากรู้อยากเห็น
	นักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษาที่ดีขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - มีทักษะภาษาที่ดีขึ้น/สามารถพูดโต้ตอบกับครูได้มากขึ้น - ซึมซับภาษาไทยดีกว่าการสอนแบบเดิม
ด้านครู	มีกำลังใจและมีความสุขในการทำงานมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เครียดขณะทำงาน - ประเมินพัฒนาการเด็กได้ตามวัย
ด้านชุมชน	ชุมชนมีความพึงพอใจต่อพัฒนาการที่ดีของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ผู้บริหารให้การสนับสนุน งบประมาณในการจัดทำสื่อ

๒. ภายนอก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา มูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์และองค์การส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันสร้างความตระหนักให้กับผู้ปกครองและชุมชน ได้เห็นความสำคัญกับแนวการสอนนี้ สามารถนำไปปรับใช้กับทักษะการสอนภาษาที่สองอื่น ๆ ได้ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ

ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์

แผนการจัดประสบการณ์วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

(Total Physical Response -TPR) ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

สัปดาห์ที่ ๑ เวลา ๑๕ นาที / แผน วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สาระสำคัญ

การยืน นั่ง กระโดด เป็นคำศัพท์พื้นฐานเด็กเล็กกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในหมวดคำกริยา ซึ่งเด็กปฐมวัยสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ที่ยากขึ้นต่อไปได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ยืน, นั่ง, กระโดด
๒. ปฏิบัติตามคำสั่งได้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก คำสั่งชุดที่ ๑. ยืน, นั่ง, กระโดด	ด้านสติปัญญา - การเลียนแบบการกระทำและเสียงต่าง ๆ - การร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ - การเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการกิจกรรม

คำสั่งใหม่

คำสั่งชุดที่	คำสั่งที่ ๑	คำสั่งที่ ๒	คำสั่งที่ ๓
๑	นั่ง	ยืน	กระโดด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการสอน	คำ / กิจกรรม
ขั้นเสนอบทเรียน	<p>ครูพูดทักทายกล่าวคำสวัสดิ์กับเด็ก</p> <p>ครูทำให้ดู</p> <p>๑. ครูพูด : นั่ง ครูสาธิตการนั่งหลังจากที่พูด “นั่ง” จบแล้ว</p> <p>๒. ครูพูด : ยืน ครูสาธิตการยืนหลังจากที่พูด “ยืน” จบแล้ว</p> <p>๓. ครูพูด : กระโดด ครูสาธิตการกระโดดหลังจากที่พูด “กระโดด” จบแล้ว</p> <p>๔. ครูทำซ้ำข้อ ๑ - ๓ อีก ๒ รอบ</p> <p>ครูทำพร้อมอาสาสมัคร</p> <p>๑. ครูถาม : ใครจะอาสาออกมาทำพร้อมครูบ้างยกมือขึ้น</p> <p>๒. ครูคัดเลือกอาสาสมัครออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ๔ - ๕ คน</p> <p>๓. ครูและอาสาสมัครทำท่าทางพร้อมกันโดยครูเป็นผู้ออกคำสั่งทีละคำสั่งนั่ง, ยืน, กระโดดพร้อมทำท่าทางประกอบแต่ละคำสั่ง ๓ รอบ ครูสั่งโดยไม่ทำ</p> <p>๑. ให้อาสาสมัครที่ทำพร้อมครูในชั้นที่ ๒ ทำเองตามคำสั่งของครู นั่ง, ยืน, กระโดด ๓ รอบ</p> <p>๒. เปลี่ยนอาสาสมัครชุดใหม่อีก ๒ - ๓ ชุด ออกมาทำโดยครูออกคำสั่งเหมือนข้อที่ ๑</p>
ขั้นปฏิบัติ	<p>๑. ครูสั่งนั่ง , ยืน, กระโดด ให้เด็กทั้งห้องทำพร้อมกัน ๓ รอบ</p> <p>๒. ครูแบ่งกลุ่มย่อย จำนวน ๕ กลุ่ม ๆ ละ ๔ - ๕ คน</p> <p>๓. ครูสั่งนั่ง, ยืน, กระโดด ให้เด็กกลุ่มย่อยทำทีละกลุ่มๆ ละ ๓ รอบ จนครบทุกกลุ่มโดยครูเป็นผู้สั่งเกิดเด็กทำถูกต้องหรือไม่</p>
ขั้นทดสอบการปฏิบัติ	<p>๑. ครูสั่งเด็กทำทีละคนโดยเฉพาะเด็กที่ทำตามคำสั่งไม่ถูกต้อง ให้เด็กคนนั้นทำพร้อมครู และทำตามคำสั่งครูโดยไม่ตำหนิ</p> <p>๒. หากเด็กทำได้ครูจะสลับคำสั่งจากคำสั่งที่ ๑, ๒, ๓ เป็นคำสั่งที่ ๑, ๒, ๓ หรือ ๑, ๒, ๓ เป็นต้น เพื่อให้เป็นการสังเกตเด็กว่าเด็กเข้าใจคำสั่งอย่างแท้จริงและให้คำชมเชย</p>
ขั้นประเมินผล	<p>ครูนำเอาคำสั่งที่เคยเรียนไปแล้วมาผสมกับคำสั่งใหม่ให้เป็นประโยคที่มีคำสั่งซ้อนแล้วสั่งให้เด็กทำดังนี้ ยืนนั่ง, ยืนกระโดด, นั่งยืน</p>

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
สังเกตการณ์พฤติกรรมเด็กดังนี้ ๑. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ๒. การปฏิบัติตามคำสั่งได้	แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	๓	๒	๑
๑. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ทั้ง ๓ คำ	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ ๒ คำ	แสดงท่าทางตามคำศัพท์ได้ ๑ คำหรือแสดงท่าทางไม่ได้เลย
๒. การปฏิบัติตามคำสั่ง	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ทั้ง ๓ คำ	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๒ คำ	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๑ คำหรือปฏิบัติตามไม่ได้เลย

แบบสังเกตพฤติกรรมทักษะการฟังโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองทางร่างกาย

(TPR - Total Physical Response)

ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยหาน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน	
		การเข้าใจความหมายของคำศัพท์	การปฏิบัติตามคำสั่ง
๑			
๒			
๓			
๔			
รวม			
คะแนนเฉลี่ย			
รวมคะแนนเฉลี่ย			

สุนันท์ สุเณร์
การสอนแบบสุนันท์สุเณร์

บ้นฑิตา คงสกุล
ฉากภาพวัฒนธรรม
สู่ทักษะการคิดและการสื่อสาร

สุพรรณิ สุทธิประภา
ทีพีอาร์พัฒนาทักษะ
การเขียนภาษาไทย

เจษฎ์สุดา หนูทอง
โครงการครูอาสาแก้ปัญหาเด็ก
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
แก่ง่ายนิดเดียว

น้ำผึ้ง ยี่เป็ง
การสอนภาษาไทยแบบบูรณาการ
BBL + TPR + การแจกลูกสะกดคำ

มุกดา วิชา
สอน BBL ง่ายๆ
ในแบบครูมุก

รอฮานา สูดิน
ประสานความห่วงใย
ด้วยถ้อยคำวันละประโยค

การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ (ทีพอาร์) “ชนเผ่าซอง”

โดย: สุพรรณิ สุทธิประภา ครูโรงเรียนวัดตะเคียนทอง (เพชรโรปลัมภ์) สพป.จันทบุรี เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

๑. ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
๒. ถ้านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาไทย ก็จะมีผลทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
๓. ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พบว่า นักเรียนเขียนสะกดคำภาษาไทยผิด โดยเขียนตามการออกเสียงภาษาของ
๔. การจัดการเรียนรู้ภาษาที่สองวิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียนที่ใช้ภาษาของในชีวิตประจำวัน วิธีการหนึ่ง คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ (TPR/Total Physical Response)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากสื่อวิถีชีวิตและภาษาของ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบทีพอาร์ (TPR/Total Physical Response)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้แบบ TPR : Total Physical Response ประเภท TPR - S (Total Physical Response - Stories - telling) เป็นการสอนภาษาใหม่ด้วยการเล่าเรื่องราว โดยต้องการให้ผู้เรียนฟังครูพูดให้เข้าใจเรื่องราวที่เล่า และทำท่าทางตามความหมายของเรื่องที่ฟังนั้น โดยผู้เรียนไม่ต้องพูด เพียงแต่แสดงท่าทางประกอบเรื่องเท่านั้น ตัวอย่าง เรื่อง งานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

วิธีดำเนินกิจกรรม

๑. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

นักเรียนศึกษาวิถีชีวิตชุมชนจากภูมิปัญญาและสถานที่สำคัญ โดยยึดตามวิถีชีวิตวัฒนธรรมของตั้งแต่ต้นปีจนถึงปลายปีเป็นหลัก เรื่อง งานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวได้แก่ พิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว ครูแนะนำคำศัพท์ใหม่ แล้วจึงเล่าเรื่องที่ละตอนโดยครูแสดงท่าทางตามเรื่องที่เล่า หลังจากนั้นครูจะเล่าเรื่องนั้นซ้ำอีกครั้ง

๒. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

๑) ขั้นสาธิต

ครูภูมิปัญญาสาธิตบทบาทสมมุติ พิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว ตามลำดับ

๒) ขั้นการปฏิบัติ

๒.๑ นักเรียนอาสาสมัครออกมาแสดงเรื่องราว (ตามที่ครูเล่า) โดยยังไม่ต้องพูด จนกว่าเมื่อนักเรียนพร้อมจะพูดแล้วครูก็จะให้นักเรียนเล่าเรื่องแทนครู แล้วให้นักเรียนคนอื่นออกมาแสดงท่าทางตามเรื่องที่เล่า

๒.๒ นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติตามลำดับเรื่องราวงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

๒.๓ นักเรียนนำลำดับเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวจากการแสดงบทบาทสมมุติ มาฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยในหัวข้อเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว โดยเริ่มจากคำศัพท์เกี่ยวกับร่างกาย วัสดุสิ่งของ สถานที่ บุคคลที่คุ้นเคย และไกลตัวออกไปเรียงความหมายจากคำไปสู่กลุ่มคำ และประโยค จากประโยคเดียวสู่กลุ่มประโยคที่ร้อยเรียงกันเป็นกลุ่มความหมาย หรือข้อความที่ยาวมากขึ้นจนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ

๒.๔ นักเรียนนำผลงานการเขียนเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว มารวบรวมเป็นหนังสือเล่มเล็ก

๓. ชั้นหลังการจัดประสบการณ์

ครูประเมินทักษะการเขียนภาษาไทย

- ๑) ลำดับการเขียนเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว
- ๒) ผลงานเชิงประจักษ์การเขียนหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง งานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

สื่อการเรียนการสอน

๑. สื่อของครูภูมิปัญญา เรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว
๒. สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ
๓. สื่อ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเขียนเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว และการเขียนหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว

การวัดและประเมินผล

การประเมินทักษะการเขียนตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

ทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระดับที่ฟังพอใจ

๒. ด้านครูผู้สอน

จัดการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ชุมชนฟังพอใจและให้ความร่วมมือในการเป็นภูมิปัญญาเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนเป็นอย่างดี

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) ผู้อำนวยการโรงเรียนให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น สื่อ อุปกรณ์ ค่าตอบแทนแก่วิทยากรท้องถิ่น
- ๒) นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๒. ภายนอก

- ๑) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเห็นความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบทีฟิอาร์ (TPR/Total Physical Response) โดยเฉพาะทีฟิอาร์ : เรื่องราว TPR - S (Total Physical Response - Stories - telling)

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของ
หน่วยที่ ๑ แผนที่ ๑ : งานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

เขียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

จุดประสงค์

๑. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องราวเป็นภาษาของตัวเองเกี่ยวกับงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวได้
๒. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของวัฒนธรรมงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวได้
๓. นักเรียนเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี

การบูรณาการกับสาระอื่น

ภาษาไทย	การฟัง พูด อ่าน เขียนประโยคอย่างง่าย คำศัพท์ อ่าน เขียนประโยค วลี เขียนเพื่อการสื่อสาร เข้าใจธรรมชาติของภาษาที่เกี่ยวข้องกับงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว (ท ๑.๑.๑ ท ๑.๑.๒ ท ๒.๑.๑)
คณิตศาสตร์	การนับวันเวลาการประมาณค่า (ค ๑.๑.๑)
วิทยาศาสตร์	สิ่งแวดล้อมการดูแลรักษาแหล่งน้ำป่า (ว ๒.๒.๑ ว ๒.๑.๑)
สังคมศึกษาฯ	การปฏิบัติเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี เข้าใจความเป็นมาวัฒนธรรมประเพณี ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม การบริหารจัดการทรัพยากรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (ส ๑.๑.๑ ส ๑.๑.๓ ส ๑.๑.๗)
สุขศึกษาฯ	การเล่นเกมที่เล่นกีฬา มีน้ำใจ เคารพกฎกติกา (พ ๓.๒.๔)
ศิลปะ	วาดภาพระบายสีเกี่ยวกับงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว เข้าใจความสัมพันธ์ของดนตรีกับวัฒนธรรม แสดงออกทำทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ (ศ ๑.๑.๗)
การงานอาชีพฯ	การทำอาหารพื้นบ้าน การใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล (ง ๑.๑.๒ ง ๑.๑.๓)
ภาษาต่างประเทศ	การเชื่อมโยงภาษา (ต ๔.๑.๑)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ขั้นก่อนการจัดประสบการณ์

๑.๑ นักเรียนศึกษาวิถีชีวิตชุมชนจากภูมิปัญญาและสถานที่สำคัญ โดยยึดตามวิถีชีวิตวัฒนธรรมของ ตั้งแต่ต้นปีจนถึงปลายปีเป็นหลัก เรื่องงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวได้แก่ พิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว ครูแนะนำคำศัพท์ใหม่ แล้วจึงเล่าเรื่องที่ละตอนโดยครูแสดงท่าทางตามเรื่องที่เล่า หลังจากนั้นครูจะเล่าเรื่องนั้นซ้ำอีกครั้ง

๒. ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

๒.๑ ขั้นสาธิต

ครูภูมิปัญญาสาธิตบทบาทสมมุติ พิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวตามลำดับ

๒.๒ ขั้นการปฏิบัติ

๑) นักเรียนอาสาสมัครออกมาแสดงเรื่องราว (ตามที่ครูเล่า) โดยยังไม่ต้องพูด จนกว่าเมื่อนักเรียนพร้อมจะพูดแล้ว ครูก็จะให้นักเรียนเล่าเรื่องแทนครู แล้วให้นักเรียนคนอื่นออกมาแสดงท่าทางตามเรื่องที่เล่าขึ้น

๒) นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติตามลำดับ เรื่องราวงานรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

๓) นักเรียนนำลำดับเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวจากการแสดงบทบาทสมมุติ มาฝึกทักษะการเขียนภาษาไทยในหัวข้อเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว โดยเริ่มจากคำศัพท์เกี่ยวกับร่างกาย วัตถุสิ่งของ สถานที่ บุคคลที่คุ้นเคย และไกลตัวออกไปเรียนความหมายจากคำ ไปสู่กลุ่มคำและประโยค จากประโยคเดียวสู่กลุ่มประโยค ที่ร้อยเรียงกันเป็นกลุ่มความหมาย หรือข้อความที่ยาวมากขึ้นจนเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ

๔) นักเรียนนำผลงานการเขียนเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว มารวบรวมเป็นหนังสือเล่มเล็ก

๓. ขั้นหลังการจัดประสบการณ์

ครูประเมินทักษะการเขียนภาษาไทย

๓.๑ ลำดับการเขียนเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว

๓.๒ ผลงานเชิงประจักษ์ การเขียนหนังสือเล่มเล็กเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว

การวัดผลประเมินผล

๑. สังเกตจากพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
๒. การประเมินทักษะการเขียนตามตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๓. ประเมินผลจากกิจกรรม ใบงาน ผลงาน ผลงานการเข้ากิจกรรมกลุ่ม การอภิปรายของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

๑. สื่อของครูภูมิปัญญาเรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว
๒. สื่อ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมุติ
๓. สื่อ/อุปกรณ์ ที่ใช้ในการเขียนเรื่องราวพิธีทำบุญทุ่งและงานเลี้ยงรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยว และการเขียนหนังสือเล่มเล็ก เรื่อง งานรื่นเริงฤดูเก็บเกี่ยว

การพัฒนาทักษะการคิดและการสื่อสาร โดยฉากภาพวัฒนธรรม (เทคนิคการถาม - ตอบ) “ชนเผ่า เขมรถิ่นไทย”

โดย: บัณฑิตา คงสกุล ครูโรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง สพป.สุรินทร์ เขต ๓

เหตุผลและความจำเป็น

จังหวัดสุรินทร์มีแนวชายแดนติดกับอาณาเขตกับราชอาณาจักรกัมพูชา มีภาษาท้องถิ่นที่ใช้สื่อสารและสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน และมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษาท้องถิ่นที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ภาษาเขมรถิ่นไทย ซึ่งในปัจจุบัน พบว่า ภาษาและวัฒนธรรมเขมรถิ่นไทยอยู่ในภาวะถดถอยและเกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียวรรณกรรมทางภาษาที่มีคุณค่าและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ นักเรียนเกิดความอายไม่กล้าพูดภาษาแม่ของตนเอง ภาษาเขมรถิ่นไทยถูกกลืนไปกับยุคสมัยค่านิยม แต่ด้วยผู้ปกครองยังใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยอยู่ จึงทำให้นักเรียนพูดไทยปนกับภาษาท้องถิ่น ทำให้ไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าพูด และไม่ออกความคิดเห็น ซึ่งที่พบจากนักเรียนโรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง คือ นักเรียนมีปัญหาทั้งการใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย มีความสับสนไม่ชัดเจนในแง่ของการสื่อความหมายและความไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมการใช้ภาษา เช่น ความสุภาพ และการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับหลักไวยากรณ์ เป็นต้น

โรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง ได้จัดการเรียนการสอนบูรณาการโดยการนำภาษาท้องถิ่น (เขมรถิ่นไทย) และสอดแทรกวัฒนธรรมเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาเขมรถิ่นไทย การใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยในการสื่อสารตั้งแต่ชั้นอนุบาลโดยผ่านสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ ฉากภาพวัฒนธรรม และฝึกฝนการคิดอย่างเป็นลำดับผ่านภาษาที่เด็กคุ้นเคยมากที่สุด ตั้งแต่ขั้นรู้/จำได้, เข้าใจ, ประยุกต์ใช้, วิเคราะห์, ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ตามหลักของ Bloom Taxonomy (สกีโล เปรมศรีรัตน์, ๒๕๕๓: ๒๐ - ๒๑) เพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะการคิดและการสื่อสารภาษาเขมรถิ่นไทยมากขึ้น เน้นกระบวนการซักถาม - พูดโต้ตอบ การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยภาษาท้องถิ่นและวิถีชีวิตวัฒนธรรมในท้องถิ่น ผู้เรียนจะเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีความสุข คือ ความสนุกในสิ่งใหม่ที่ได้รับรู้จากกิจกรรมในห้องเรียน และการกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในภาษาของตนเอง

วัตถุประสงค์

๑. พัฒนาทักษะการคิดและการสื่อสารภาษาโดยใช้กระบวนการซักถาม - พูดโต้ตอบ
๒. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นและภูมิปัญญาของชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสอน

๑. ครูเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนด้วยเพลง เต้าแก, แพลณเอด
๒. ครูชักชวนให้นักเรียนดูภาพต่าง ๆ ในฉากภาพใหญ่ (ฉากภาพวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนบ้านโพธิ์ทอง)
๓. ครูตั้งคำถามเพื่อเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน
  - ก. ตั้งคำถามเกี่ยวกับภาพรวมของฉากภาพ (ให้พูดโต้ตอบ) เช่น
คำถามขั้นที่ ๑: รู้จำได้ มีใคร ทำอะไร อยู่ในภาพนี้บ้าง
ตัวอย่างคำถาม เช่น ๑. ในรูปภาพมีใครบ้าง
๒. ในรูปทำอะไรบ้าง
คำถามขั้นที่ ๒: อธิบายได้ หนูคิดว่าภาพนี้เกี่ยวข้องกับอะไร
  - ข. ตั้งคำถามที่นำไปสู่หน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการสอน (ให้นักเรียนพูดโต้ตอบและปฏิบัติ)
เช่น การใช้คำถามขั้นที่ ๑: รู้จำได้
ตัวอย่างคำถาม เช่น ๑. ใครรู้อ่างคะว่าคนหาบน้ำอยู่ตรงไหน ออกมาชี้ให้เพื่อนดู
๒. ใครรู้อ่างคะว่าคนขี้อ่างอยู่ตรงไหน ออกมาชี้ให้เพื่อนดู
๔. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดเกิดพัฒนาการคิดในระดับที่สูงขึ้น (เน้นพัฒนาทักษะในขั้นที่สูงกว่าที่เด็กมี) โดยการใช้คำถามแบบปลายปิด และปลายเปิด เช่น
คำถามขั้นที่ ๓: ชั้นประยุกต์
ตัวอย่างคำถาม เช่น ถ้านักเรียนไม่มีถังตักน้ำ นักเรียนจะใช้อะไรตักน้ำได้บ้าง
คำถามขั้นที่ ๔: ชั้นวิเคราะห์
ตัวอย่างคำถาม เช่น คนเอาน้ำไปทำอะไร และทำไมจึงเอาไป
คำถามขั้นที่ ๕: ชั้นประเมิน
ตัวอย่างคำถาม เช่น ควาย ๒ ตัว ตัวไหนวิ่งได้เร็วกว่ากัน เพราะอะไร
คำถามขั้นที่ ๖: ชั้นสร้างสรรค์
ตัวอย่างคำถาม เช่น ถ้าควายมีปีกบินได้ นักเรียนคิดว่าคนจะให้ควายทำอะไร
๕. ครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรม “การเขียนเชิงสร้างสรรค์” เพื่อพัฒนาทักษะนักเขียนรุ่นเยาว์ โดยพัฒนาการจากการวาดรูป (อนุบาล ๑) สู่การอ่าน - เขียน (อนุบาล ๒) ตัวอย่างคำถามนำไปสู่กิจกรรม เช่น
คำถามนำกิจกรรม:
ตัวอย่างคำถาม เช่น ๑. ในรูปภาพมีอาชีพอะไรบ้าง
๒. นักเรียนชอบอาชีพอะไร และทำไมถึงชอบ
๓. โตขึ้นนักเรียนอยากเป็นอะไร เพราะอะไร

กิจกรรม: (วาด) เขียนเชิงสร้างสรรค์

- ตัวอย่างคำถาม เช่น ๑. ให้นักเรียนวาดรูปอาชีพที่นักเรียนชอบ
๒. นักเรียนคนไหนวาดรูปเสร็จก่อนจะให้ออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง

ประเมินนักเรียน: ครูประเมินนักเรียนระหว่างการสอน

สื่อการเรียนการสอน

◆ ฉากภาพวัฒนธรรม

การวัดและประเมินผล

๑. แบบบันทึกการสังเกต
๒. ผลงานและการนำเสนอ
๓. สังเกตการสนทนาโต้ตอบ
๔. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
- ๒) เด็กสื่อสารกับคุณครูและบุคคลอื่นได้
- ๓) นักเรียนอยากมาโรงเรียน ตื่นตัว กล้าซักถาม
- ๔) นักเรียนมั่นใจในตัวเองมากขึ้น
- ๕) นักเรียนพัฒนาการทางด้านภาษา (ฟัง - พูด) ทั้งภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย
- ๖) นักเรียนสนทนาสื่อสาร/โต้ตอบเป็นภาษาเขมรถิ่นไทยเป็นประโยคที่ยาวขึ้น

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) ครูได้พัฒนาตนเอง เรียนรู้การฟื้นฟูภาษาและภูมิปัญญาของชุมชน
- ๒) ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับโล่รางวัลครูดีศรีปราสาท การสอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๓

๓. โรงเรียน/ชุมชน

- ๑) ทำให้โรงเรียนบ้านโพธิ์ทองกลายเป็นจุดสนใจของหน่วยที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีการใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยทั้งเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน นักศึกษา
- ๒) หน่วยงานราชการ ส่งผลให้โรงเรียนบ้านโพธิ์ทองเป็นพื้นที่ในการศึกษาดูงาน
- ๓) ชุมชนหมู่บ้านเขตบริการโรงเรียนบ้านโพธิ์ทองให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ทางโรงเรียนทำมากขึ้น
- ๔) ความร่วมมือในการผลิตสื่อ นิทานเล่มยักษ์ ฉากภาพวัฒนธรรมซึ่งเป็นเรื่องราวของวิถีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ถ่ายทอดจากคนของชุมชน และนำมาสร้างเป็นภาพวาด ประกอบด้วยหลายเรื่องราวรวมกัน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) ครู/บุคลากร มุ่งมั่นในการพัฒนานักเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง บุคลากรในสถานศึกษามีความรัก ความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงาน อย่างเต็มความสามารถ บุคลากรมีความรู้ความสามารถที่หลากหลายทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย
- ๒) นักเรียน กระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- ๓) ชุมชนเข้าร่วมในการผลิตสื่อ และนำผลผลิตที่ได้มาใช้กับนักเรียน

๒. ภายนอก

- ๑) ผู้อำนวยการโรงเรียนให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ คำแนะนำ อำนวยการความสะดวกชุมชนเข้าร่วมในการผลิตสื่อ และนำผลผลิตที่ได้มาใช้กับนักเรียน
- ๒) ศึกษาพิเศษ จากสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ให้แนะนำการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

ข้อเสนอแนะ

ควรทำสื่อที่คงทนแข็งแรงเหมาะกับการใช้เป็นสื่อการสอนในระยะยาว

แผนการจัดประสบการณ์ภาษาไทย - ท้องถิ่น (เขมรถิ่นไทย) ระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑
 หน่วย ชุมชนของเรา สัปดาห์ที่ ๗ วันจันทร์ ที่ เดือน พ.ศ.

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
<p>มาตรฐานที่ ๙ ตัวบ่งชี้ที่ ๑</p> <p>มาตรฐานที่ ๑๑ ตัวบ่งชี้ที่ ๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่เน้นความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เล่าเรื่องจากภาพได้ - เล่าเรื่องจากประสบการณ์ได้ <p>มาตรฐานที่ ๙ ตัวบ่งชี้ที่ ๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่เน้นความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - วาดภาพตามจินตนาการได้ 	<p>ภาษาเขมรถิ่นไทย (๓๐ นาที)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฉากภาพใหญ่ (คำถามปลายเปิด) ชุมชนของเรา 	<p>ฉากภาพใหญ่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ครูเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนด้วยเพลง เต้าะแก, แพลแอมอ ๒. ครูชักชวนให้นักเรียนดูภาพต่างๆ ในฉากภาพใหญ่ (ฉากภาพวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนบ้านโพธิ์กิ่ง) ๓. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเข้ามาเข้าสู่บทเรียน ๓. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับภาพรวมของฉากภาพ (ให้พูดโต้ตอบ) ๔. ครูตั้งคำถามที่นำไปสู่หน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการสอน (ให้นักเรียนพูดโต้ตอบและปฏิบัติ) ๕. ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดเกิดพัฒนาการคิดในระดับที่สูงขึ้น (เน้นพัฒนาทักษะขั้นสูงที่สูงกว่าเด็กมี) โดยการใช้คำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ๗. ครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรม “การเขียนเชิงสร้างสรรค์” เพื่อพัฒนาทักษะนักเขียนเยาว์ โดยพัฒนาการจากวาดรูป ๘. ครูให้ตัวแทนของนักเรียนออกมานำเสนอหน้าห้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ฉากภาพใหญ่ - ชุมชนของเรา 	<p>เน้นความหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังเกตจากการเล่าเรื่องจากภาพ - สังเกตจากการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ได้ - วาดภาพตามจินตนาการได้ <p>เครื่องมือการวัด</p> <p>แบบบันทึกการสังเกต</p>

แผนการจัดประสบการณ์ภาษาไทย - ท้องถิ่น (เขมรถิ่นไทย) ระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑
หน่วยชุมชนของเรา ลับดาที่ ๗ วัน ที่ เดือน พ.ศ.

บันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิชาสุขศึกษา (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)

วิชาภาษาไทยถิ่นไทย (กิจกรรมเสริมประสบการณ์+สร้างสรรค์)

วิชาคณิตศาสตร์และเกมการศึกษา (กิจกรรมเกมการศึกษา)

วิชาวิถีชีวิตชุมชน สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม (กิจกรรมเสริมประสบการณ์+สร้างสรรค์)

วิชาพลศึกษา การละเล่นพื้นบ้าน เล่นอิสระ (กิจกรรมกลางแจ้ง/เล่นเสรีตามมุม)

ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

ผู้บันทึก ลงชื่อ.....

ผู้ตรวจสอบ

(นางสาวบัณฑิตา คงสกุล)

(.....)

ครูท้องถิ่น/ครูประจำชั้น

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง

เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินทักษะทางภาษา

๑. การพูด

แบบบันทึกการประเมินการพูด

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ - สกุล	ความถูกต้อง	ความ คล่องแคล่ว	การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบการพูด	รวมคะแนน
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	๓	๒	๑		
ความถูกต้อง	การสนทนา โต้ตอบกับครูได้ดี	การสนทนา โต้ตอบกับครูได้ โดยครูแนะนำ ๑ ครั้ง	การสนทนา โต้ตอบกับครูได้ โดยครูแนะนำ มากกว่า ๒ ครั้ง		
ความคล่องแคล่ว	พูดต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้สื่อสารได้ดี	พูดตะกุกตะกัก บ้าง แต่ยังพอ สื่อสารได้	พูดเป็นคำๆ หยุดเป็นช่วงๆ เพื่อทำให้สื่อสาร ได้ไม่ชัดเจน		
การแสดงท่าทาง/ น้ำเสียงประกอบ การพูด	แสดงท่าทางและ พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมได้ดี	พูดด้วยน้ำเสียง เหมาะสมกับ บทบรรยาย แต่ไม่มีท่าทาง ประกอบ	พูดได้น้อยมาก		
รวม					

๒. การฟัง

แบบบันทึกการประเมินการฟัง

เลขที่	ประเด็น/คะแนน ชื่อ - สกุล	ความเข้าใจ	การจับใจ ความสำคัญ	การรู้ ความหมาย คำศัพท์	ปฏิบัติตาม คำสั่ง	รวม คะแนน
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
 (.....)
 ...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการฟัง

ระดับคะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	๓	๒	๑		
ความเข้าใจ	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้ทั้งหมด	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้เป็น ส่วนใหญ่	สามารถตอบ คำถามหลังจาก ที่ฟังได้น้อยมาก		
การจับใจ ความสำคัญ	จับใจความสำคัญ ของเนื้อหาได้ดี	จับใจความสำคัญ ของเนื้อหาได้โดย ครูแนะนำ ๑ ครั้ง	จับใจความสำคัญ ของเนื้อหาได้ โดยครูแนะนำ มากกว่า ๒ ครั้ง		
การรู้ความหมาย คำศัพท์	รู้ความหมาย คำศัพท์ทั้งหมด	รู้ความหมาย คำศัพท์ได้โดยครู แนะนำ ๑ ครั้ง	รู้ความหมาย คำศัพท์โดยครู แนะนำมากกว่า ๒ ครั้ง		
การปฏิบัติตามคำสั่ง	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้ถูกต้องและ คล่องแคล่ว	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้โดยครูแนะนำ ๑ ครั้ง	ปฏิบัติตามคำสั่ง ได้โดยครูแนะนำ มากกว่า ๒ ครั้ง		
รวม					

การสอนแบบ “สุนันท์สุนอร์” “ชนเผ่า มลายูถิ่น”

โดย: สุนันท์ สุนอร์ ครูโรงเรียนบ้านใหม่ สพป.ปัตตานี เขต ๑

เหตุผลและความจำเป็น

สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน ทั้งในด้านนโยบายที่มีชั่วโมงเรียนของวิชาภาษาไทย ในทุกระดับชั้นลดลง ซึ่งมีผลกระทบการจัดการสอนของครู นโยบายที่ไม่ให้เด็กตกหรือซ้ำชั้น เป็นการเพิ่มตัวเลขผู้เรียนที่อ่านหนังสือไม่ออกเขียนไม่ได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสอนภาษาไทย ทั้งการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณสนับสนุน ด้านครูผู้สอนวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่ที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาไทยโดยตรง จึงมีผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง มีความผิดพลาดในการเขียนตัวสะกด ตัวการ์นต์ ผู้เรียนอ่านหนังสือไม่ออก จับประเด็นไม่ได้ และขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ อันเนื่องมาจากขาดการฝึกแสดงความคิดอย่างเป็นระบบ และปัญหาเรื่องนวัตกรรมสื่อการสอน ซึ่งครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องควรจัดเตรียมให้เหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

จากผลการประเมินการอ่านการเขียน ปีการศึกษา ๒๕๕๘ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ของโรงเรียนบ้านใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑ พบว่า อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งมีสาเหตุมาจากครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ครูไม่ใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนผู้เรียนไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เด็กขาดเรียนบ่อย ผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลต่อบุตรหลานและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา เป็นต้น

ดังนั้นโรงเรียนบ้านใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑ จึงเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวและประกอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนมีปัญหาด้านการอ่านออกเขียนได้ จึงพัฒนาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสุนันท์สุนอร์ขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ปัญหการอ่านออกเขียนได้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ใช้ภาษามลายูถิ่น สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

กลุ่มเป้าหมาย

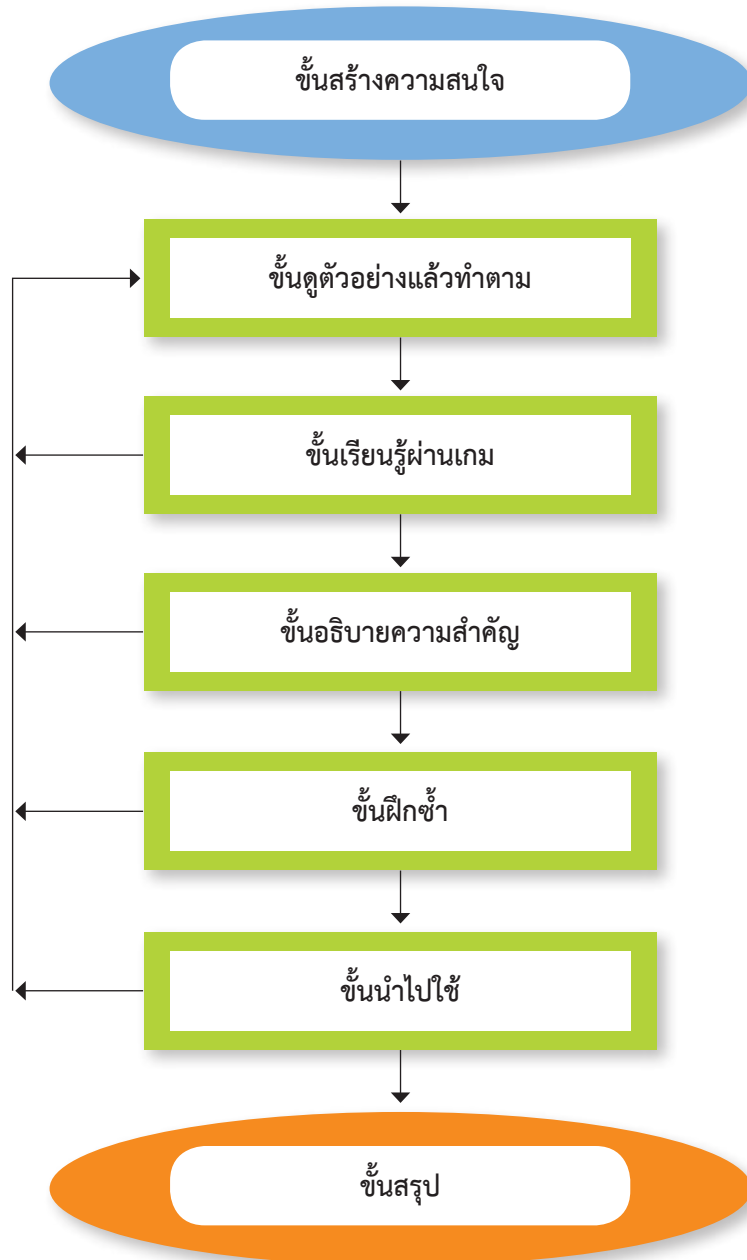
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสอนแบบสุนนัท์สุนเอร์ มี ๗ ขั้นตอนต่อไปนี้

แผนภาพ การจัดการเรียนการสอนแบบ “สุนนัท์สุนเอร์”
โรงเรียนบ้านใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑

๑. ชั้นสร้างความสนใจ

- ๑) นักเรียนและครูสนทนากันถึงเรื่อง ความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง
- ๒) นักเรียนฟังครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้
- ๓) นักเรียนวางแผนการเรียนรู้เรื่องมาตราภาษาไทยร่วมกัน

๒. ชั้นดูตัวอย่างแล้วทำตาม

โดยครูนำเสนอตัวอย่าง เช่น บทร้อยกรอง หรือ บทความ หรือแถบประโยคให้ผู้เรียนดูหรือฟังจนจบ แล้วให้ผู้เรียนทำตามตัวอย่างที่ละขั้นจนจบ

๓. ชั้นเรียนรู้ผ่านเกม

เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยใช้เกมหรือนิทานหรือเพลง ประกอบเนื้อหาที่น่าสนใจต่าง ๆ จากตัวอย่างมาสรุปเป็นหลักการ กฎเกณฑ์หรือนิยามด้วยตัวผู้เรียนเอง

๔. ชั้นอธิบายคำสำคัญ

เป็นการอธิบายความหมายของคำ หรืออธิบายสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น เรียนรู้เรื่องพยัญชนะ ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเสียงออกมาจากส่วนใดของอวัยวะในช่องปาก หรืออธิบายความหมายของคำศัพท์ประเภท ชนิด ของคำ หรืออื่น ๆ

๕. ชั้นฝึกซ้ำ

เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนทำตามครู เช่น ครูอ่านบทร้อยกรอง หรือ บทความ หรือ แถบประโยค แล้วให้ผู้เรียนอ่านตามอีกครั้ง ทำซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้

๖. ชั้นนำไปใช้

เป็นชั้นร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการตั้งคำถามกระตุ้น แต่ไม่ควรให้โน้ลักษณะบอกคำตอบ เพราะวิธีสอนนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้คิด ทำความเข้าใจด้วยตนเอง ควรให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์เป็นกลุ่มย่อย เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

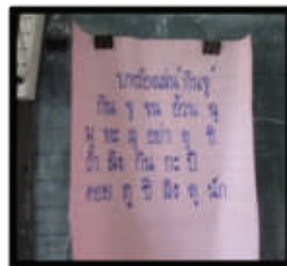
๗. ชั้นสรุป

เป็นการให้ผู้เรียนทำแบบฝึกและครูเฉลยคำตอบ ซึ่งขั้นนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน และจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนว่าหลักการที่ได้รับนั้นสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทำแบบฝึกหัดได้หรือไม่

สื่อการเรียนการสอน

๑. แผนภูมิภาพ และแผนภูมิ
การแจกลูกสะกุดคำ
๒. แบบฝึกต่าง ๆ
๓. สถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง
๔. หนังสืออ่านเสริม
๕. สื่อออนไลน์
๖. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
๗. เกมต่าง ๆ เพลง นิทาน

การวัดและประเมินผล

๑. แบบทดสอบ
๒. สังเกตการฟัง พูด อ่าน เขียน
๓. สังเกตการตอบคำถาม

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) ผู้เรียนสามารถอ่านออก เขียนได้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้
- ๒) ผู้เรียนสนใจเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้มากขึ้น
- ๓) ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน
- ๔) ผู้เรียนกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น
- ๕) ผู้เรียนสามารถเข้ากับเพื่อนและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ
- ๒) สามารถเป็นแบบอย่างได้

๓. โรงเรียน/ชุมชน

- ๑) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและเห็นความสำคัญของการศึกษา
- ๒) ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนมากขึ้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน
- ๒) ผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณ
- ๓) ครูผู้สอนมีความตั้งใจและมีความรับผิดชอบสูง

๒. ภายนอก

- ๑) ผู้ปกครองให้ความสนใจและสนับสนุนในการแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของผู้เรียน
- ๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

๑. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนสนันท์สนุน์ ในแต่ละชั้นตอนนั้นครูผู้สอนไม่ควรเร่งรีบ หากผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาในชั้นตอนใด ครูผู้สอนสามารถย้อนกลับไปสอนใหม่ได้
๒. ครูควรใช้สื่อประกอบการสอนทุกชั้นตอน
๓. ครูควรมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องสระพื้นฐานชุดที่ ๑ สระอะ อา อี อี อุ อุ

แผนที่ ๕ บทร้องเล่น กินจุ

สอนวันที่.....เดือน.....พ. ศ.....

แผนการสอนชุดนี้ใช้รูปแบบการสอน แบบสุนทรียศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๑๕ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน.....

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้น ๆ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๑/๒ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองตามความสนใจ

สาระสำคัญ

การร้อง บทร้องเล่นพร้อมกับตบมือหรือเคลื่อนไหวด้วยท่าทางต่าง ๆ ช่วยกระตุ้นให้สมองฝีกการออกเสียงจัดจังหวะ รวมทั้งเป็นการกระตุ้นความสามารถในการจดจำการพัฒนาการเรียนรู้อย่างจริงจัง

สาระการเรียนรู้

๑. บทร้องเล่น “กินจุ”

จุดประสงค์

๑. นักเรียนสามารถอ่านบทร้องเล่นกินจุ ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถฝีกแจกลูกสะกดคำสระ อุ ได้ถูกต้อง
๓. นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะ

ความสามารถในการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นสร้างความสนใจ

■ ครูกับนักเรียนร่วมสนทนาเรื่องการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรม Brain Gym เพื่อสร้างความพร้อมและความสนใจให้กับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นดูตัวอย่างแล้วทำตาม

๑. ครูให้นักเรียนดูและฟังการอ่านบทร้องเล่น “กินจุ” จาก youtube แล้วให้นักเรียนอ่านตาม ใน youtube

๒. ครูนำเสนอแผนภูมิบทร้องเล่น “กินจุ” ให้นักเรียนอ่านตามครู ๒ - ๓ เที่ยว หลังจากนั้นนักเรียนอ่านพร้อมกับครู ๒ - ๓ เที่ยว ให้นักเรียนอ่านเองพร้อมกันทั้งห้อง ๒ - ๓ เที่ยว และให้นักเรียนอ่านเองทีละคนตามลำดับ โดยทำตามตัวอย่างทีละขั้นจนจบ

ขั้นที่ ๓ ขั้นเรียนรู้ผ่านเกม

■ ครูให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันการเรียงคำให้เป็นประโยคโดยมีอุปกรณ์ ได้แก่

■ บัตรคำ คำว่า กิน, จุ, จน, อ้วน, ฉุ, มุ, ทะ, ลุ, ออย่า, ดู, ซิ, ถ้า, ลิง, กิน, กะ, ปิ, คอย, ดู, ซิ, ลิง, ดู, นึก

■ วิธีเล่น

๑. ครูติดบัตรคำบนกระดานแม่เหล็ก
๒. ให้นักเรียนไปหยิบบัตรคำคนละ ๒ แผ่น
๓. ครูออกคำสั่งให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นประโยค
๔. ใครเรียงได้ถูกต้องและหมดก่อนเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๔ ขั้นอธิบายคำสำคัญ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำ เช่น
จุ หมายถึง จำนวนที่บรรจุหรือใส่ลงไป
ฉุ หมายถึง อ้วน
ดู หมายถึง นากแล้ว
ลุ หมายถึง สำเร็จ
ทุ หมายถึง แตก หรือผุดออกมาด้วยแรงดัน
๒. นักเรียนฝึกการแจกลูกสะกดคำ คำที่ประสมด้วยสระ อุ

ขั้นที่ ๕ ขั้นฝึกซ้ำ

ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิบทร้องเล่นกินจุ ตามครูและฝึกอ่านเป็นรายบุคคลหลาย ๆ ครั้ง จนนักเรียนเกิดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๖ ขั้นนำไปใช้

ให้นักเรียนทำใบงานหรือแบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับสระ อุ และครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนดู

ขั้นที่ ๗ ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากแผนภูมิบทร้องเล่น กินจุ และการอ่านแผนภูมิการแจกลูกสะกดคำ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. แผนภูมิ การอ่านบทร้องเล่น กินจุ
๒. แผนภูมิ การแจกลูกสะกิดคำ
๓. บัตรคำ
๔. แบบฝึก “เรื่องการใช้คำที่ประสมด้วยสระ อู”

การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้

๑. ทดสอบการอ่านแจกลูกสะกิดคำสระ อู
๒. ทดสอบการอ่านบทร้องเล่น กินจุ
๓. ทดสอบการเขียนจากการทำแบบฝึก

เครื่องมือการวัดผลประเมินผล

๑. แบบทดสอบการอ่านแจกลูกสะกิดคำสระ อู
๒. แบบทดสอบการอ่านบทร้องเล่น กินจุ
๓. แบบทดสอบการเขียนจากการทำใบงาน
๔. แบบบันทึกการอ่าน
๕. แบบบันทึกการเขียน

แผนภูมิการอ่านบทร้องเล่น

สระ อุ

กินจุ

กิน จุ จน อ้วน ธุ

มุ ทะ ลุ ออย่า ตุ ชี

ถ้ำ ลิง กิน กะ ปี

คอย ดู ชี ลิง ตุ นัก

(จากหนังสืออ่านออกเขียนได้ หน้า ๕๒ ของทานปัญญา)

แผนภูมิการฝึกแจกลูกสะกดคำ

สระ ุ

(พยัญชนะ) ก จ ด ต บ ป อ

(สระ) ุ

(คำสำหรับอ่านแจกลูกสะกดคำ)

ก	ก	ุ	ก
จ	จ	ุ	จ
ด	ด	ุ	ด
ต	ต	ุ	ต
บ	บ	ุ	บ
ป	ป	ุ	ป
อ	อ	ุ	อ

ก จ ด ต บ ป อ

ตาดี กะตะ อีกาตุ

กะปะ กะปี ปีติ อุตุ

แบบฝึกสำหรับนักเรียน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำต่อไปนี้ไปเติมในช่องว่าง

ยุ ดุ ทุ ลุ มุ จุ สุ ฉุ

กินจุ

กิน ..... จน อ้วน .....

..... ทะ ..... อย่า ..... ชิ

ถ้ำ ลิง กิน กะ ปิ

คอย ดู ชิ ลิง ..... นัก

เฉลยคำตอบ

กินจุ

กิน ..จุ... จน อ้วน ...จุ...

..มุ... ทะ ...ลุ.. อย่า ....ตุ.. ชิ

ถ้ำ ลิง กิน กะ ปิ

คอย ดู ชิ ลิง ...ตุ.... นัก

บัตรคำ

จ

ฉ

ม

ด

ล

ท

เกม

แข่งขันการเรียงคำให้เป็นประโยค

อุปกรณ์ : บัตรคำ (กิน, จู, จน, อ้วน, ฉู, มู, ทะ, ลู, ออย่า, ดู, ซึ, ถ้า, ลิง, กิน, กะ, ปี, คอย, ดู, ซึ, ลิง, ดู, นั้ก)

วิธีเล่น :

๑. ครูติดบัตรคำบนกระดานแม่เหล็ก
๒. ให้นักเรียนไปหยิบบัตรคำคนละ ๒ แผ่น
๓. ครูออกคำสั่งให้นักเรียนไปเรียงคำให้เป็นประโยค
๔. ใครติดได้ถูกต้องและหมดก่อนเป็นผู้ชนะ

แบบทดสอบสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้มี ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ อ่านแจกลูกสะกดคำ สระอู จำนวน ๑๐ คำ

ตอนที่ ๒ อ่านบทรื่องเล่นกีนจ

ตอนที่ ๓ เขียนตามคำบอกคำที่มีสระอู

ตอนที่ ๑ อ่านแจกลูกสะกดคำ สระอู จำนวน ๑๐ คำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ เมื่อนักเรียนสะกดถูกและ
ทำเครื่องหมาย X เมื่อนักเรียนสะกดผิดลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง อู สะกดว่า อู อู

ข้อ	คำ	ช่องทำเครื่องหมาย	ข้อ	คำ	ช่องทำเครื่องหมาย
๑	กู		๖	ตุ	
๒	คู		๗	นุ	
๓	ดู		๘	มู	
๔	ทู		๙	ลู	
๕	ปู		๑๐	ยุ	

ตอนที่ ๒ อ่านบทรื่องเล่นกีนจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทรื่องเล่นกีนจ นักเรียนอ่านได้ถูกต้อง ให้คะแนนคำละ

๑ คะแนน

กีนจ

กีน จู จน อ้วน อู

มู ทะ ลู ออย่า ดู ชี

ถ้ำ ลิง กีน กะ ปี

คอย ดู ชี ลิง ดู นึก

(จากหนังสืออ่านออกเขียนได้ หน้า ๕๒ ของทานปัญญา)

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ ๓ เขียนตามคำบอกคำที่มีสระอู

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก จำนวน ๑๐ คำ โดยครูอ่านคำให้นักเรียนฟังคำละ ๒ ครั้ง
คำสำหรับเขียนตามคำบอก กู ดู ดู มู ทู ยุ ลู นู ปู ทุ

แบบบันทึกการอ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำต่อไปนี้โดยทำเครื่องหมาย ✓ เมื่อนักเรียนสะกดถูก และทำเครื่องหมาย X เมื่อนักเรียนสะกดผิดลงในช่องว่าง

ตัวอย่าง คุณ สะกดว่า ค ; คุณ

ที่	ชื่อ - สกุล	คำ										รวม	หมายเหตุ	
		ก	ข	ค	ด	ต	น	ม	ย	ร	ล			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องอ่านให้ได้ ร้อยละ ๗๐

แบบบันทึกการเขียนตามคำบอก

คำชี้แจง ครูอ่านคำ คำละ ๒ ครั้ง แล้วให้นักเรียนเขียนตามคำบอก

ที่	ชื่อ - สกุล	คำ										รวม	หมายเหตุ	
		ก	ข	ค	ด	ต	น	ม	ย	ร	ล			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องเขียนให้ได้ ร้อยละ ๗๐

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับกระบวนการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) “ชนเผ่า ม้ง/เมี่ยน/เหนือ/อีสาน”

โดย: มุกดา วิชา ครูโรงเรียนบ้านแวนโค้ง สพป.พะเยา เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องการให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อันเนื่องจากภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถือได้ว่าเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางด้าน การอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ทำทนายสำหรับครูผู้สอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นฐานทางภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวัน มีความแตกต่างจากภาษาไทย ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาไทย ด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นแนวทางที่นำเข้ามาใช้แก้ปัญหาทางด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ครูต้องรู้จักและเข้าใจระบบการทำงานของสมองนักเรียน นำไปสู่รูปแบบของการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายน่าสนใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน สร้างความท้าทายในการอยากเรียน อยากรู้ ตามธรรมชาติของนักเรียน กระบวนการเรียนรู้เน้นการฝึกย้ำ ซ้ำ ทวน จนสามารถสร้างทักษะและองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นและคงอยู่อย่างคงทน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนด้านการอ่านออก เขียนได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสอนที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง

สอน BBL ง่าย ๆ ในแบบक्रमุก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) ตามแนวทางของक्रमุก สิ่งสำคัญคือ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้ มีขั้นตอนการสอน ดังนี้

๑. ขั้นอุ่นเครื่อง

จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายก่อนที่จะเข้าสู่การเรียนรู้ในช่วงโมงปกติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการเรียนรู้ให้มีความพร้อมในการทำกิจกรรมและกระตุ้นการทำงานระหว่างสมองกับร่างกายให้สัมพันธ์กัน ด้วยการทำ Brain Gym

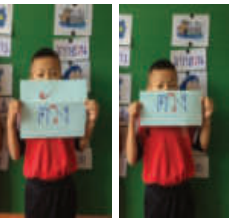

๒. ขั้นเรียนรู้

เป็นการนำเสนอเนื้อหา สื่อ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ ตื่นเต้น ทำท่าย บรรยายภาคต้นตัว สนุกสนานเพลิดเพลิน จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และมีรหัสช่วยจำ รหัสช่วยจำ คือ ตัวสื่อหรือเทคนิคการสอนที่ครูออกแบบขึ้น เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้กับตัวสื่อหรือเทคนิคการสอน ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนคงทนถาวร

ตัวอย่างรหัสช่วยจำ

รหัสช่วยจำ	ผลที่เกิด
	สื่อที่แปลกใหม่ ทำให้ นักเรียนสนใจ และเชื่อมโยงความรู้สู่เนื้อหาได้ง่าย
	การจัดหมู่ชุดข้อมูลด้วยสี จะทำให้นักเรียนเห็นความแตกต่าง และจำแนกข้อมูลได้

รหัสช่วยจำ	ผลที่เกิด
	การใช้ปากกาเน้นข้อความ ช่วยให้ นักเรียนเห็นประเด็นสำคัญของเนื้อหา สามารถจับใจความสำคัญได้
	การใช้แผนภาพในการจัดกลุ่ม ทำให้นักเรียนจำแนกชุดของข้อมูลได้ชัดเจน

รหัสช่วยจำ	ผลที่เกิด
	<p>การเรียนรู้ร่วมกับ จังหวัดการเคาะ จะทำให้ให้นักเรียนแม่นยำ ในการอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำ</p>
	<p>สื่อที่เด็กชอบจะกระตุ้น ให้นักเรียนสนใจ อยากเรียนรู้ มีความสุข ในการเรียน</p>
	<p>สื่อที่นำเสนอข้อมูลเป็น รูปธรรม ทำให้นักเรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น</p>
	<p>การเคลื่อนที่ของข้อมูล ช่วยให้นักเรียนมองเห็น ภาพเป็นรูปธรรม เช่น สระ โอะ หายไปเมื่อมี ตัวสะกด</p>

รหัสช่วยจำ	ผลที่เกิด
	<p>การนำเสนอข้อมูล บนพื้นที่ที่แตกต่าง ไปจากเดิม ช่วยให้ นักเรียนเรียนรู้ข้อมูลได้ ดีขึ้น</p>
	<p>การจัดชุดข้อมูลไว้บนสื่อ ที่น่าสนใจ ช่วยในเรื่อง กระบวนการสร้าง ความคิดรวบยอดแก่ นักเรียน</p>
	<p>ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาและ ใช้สื่อครบทุกคน ช่วยให้ การเรียนรู้มีความคงทน</p>
	<p>สื่อที่แปลกใหม่ ช่วยให้ นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุก ตื่นเต้น ทำท่าย อยากเรียนรู้</p>

๓. ชั้นฝึก

๑. เน้นการฝึกเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน จนเกิดองค์ความรู้ หลักสำคัญคือ นักเรียนต้องได้ฝึกครบทุกคน โดยมีกระบวนการฝึก ดังนี้

- ฝึกขั้นที่ ๑ ฝึกด้วยเกม ไม่เกิน ๑๐ นาที เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน

• ฝึกขั้นที่ ๒ ฝึกด้วยใบงาน ซึ่งการออกแบบใบงานต้องให้ความสำคัญกับเนื้อหา มากกว่างานด้านศิลปะ ใช้เวลาฝึก ๑๐ - ๒๐ นาที เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว แม่นยำ

๔. ชั้นสรุป

เป็นการสรุปองค์ความรู้ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนในห้องเรียนร่วมกันสรุป และใช้ Graphic Organizers (GO) ในการสรุปความคิดรวบยอดของนักเรียน

๕. ชี้นำไปใช้

เป็นการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้รับมาหลอมรวมแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ เช่น ทำใบงานใหม่ ๆ สร้างสรรค์ผลงานและชิ้นงานใหม่

สื่อการเรียนการสอนที่ใช้

๑. สื่อของจริง
๒. สื่อมัลติมีเดียจาก DLIT
๓. บัตรภาพ
๔. บัตรคำ
๕. ใบงาน

การวัดและประเมินผล

๑. วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดหลากหลาย (ภาคผนวก)

การวัดและประเมินผล

๑. แบบบันทึกผลการประเมินการอ่านออกเสียงคำ/การอ่านสะกดคำ
๒. แบบบันทึกผลการตรวจใบงาน
๓. แบบบันทึกผลการประเมินมารยาทในการเขียน
๔. แบบบันทึกผลการประเมินมารยาทในการฟัง ดู และการพูด
๕. แบบสังเกตการเล่าเรื่อง

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอ่านออก เขียนได้ โดยใช้เครื่องมือจากส่วนกลาง คิดเป็น ๑๐๐%
- ๒) นักเรียนมีทักษะทางด้านกระบวนการทำงาน

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการอ่านออก เขียนได้ โดยใช้เครื่องมือจากส่วนกลาง คิดเป็น ๑๐๐%
- ๒) นักเรียนมีทักษะทางด้านกระบวนการทำงาน

๓. โรงเรียน/ชุมชน

- ๑) โรงเรียนกลายเป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) โดยปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงานจำนวน ๘๒ คณะ จำนวน ๓,๔๔๘ คน
- ๒) ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด มีความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

- ๑) นักเรียน หัวใจสำคัญในการพลิกรูปแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ๒) แรงบันดาลใจในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านออก เขียนได้

๒. ภายนอก

- ๑) นโยบายด้านการอ่านออก เขียนได้
- ๒) สังคมแห่งกัลยาณมิตร ซึ่งเป็นสังคมแห่งโลกออนไลน์และเป็นช่องทางในการแบ่งปันประสบการณ์แก่ผู้บริหาร เพื่อนครู ผู้ปกครอง ผู้ที่สนใจ

ข้อเสนอแนะ

๑) สื่อการสอนต้องตรงเนื้อหา ตรงประเด็นให้สามารถพัฒนาสมอง ครบทั้ง ๔ ส่วน คือ สมองส่วนหน้า ส่วนรับสัมผัส ส่วนรับภาพและส่วนรับเสียง ใช้วัสดุที่แปลกใหม่ น่าสนใจ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนเป็นผู้สร้างและใช้สื่อด้วยตนเอง

๒) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของสมอง (Brain - Based Learning : BBL) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ให้ชัดเจน

กฤษฎีกาที่ ๒ ห้องเรียนเปลี่ยนสมอง

กฤษฎีกาที่ ๓ กระบวนการเรียนรู้

กฤษฎีกาที่ ๔ หนังสือเรียนและใบงาน

กฤษฎีกาที่ ๕ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

การที่ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจตามกฤษฎีกาที่ ๒ - ๔ จะทำให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้และสอดคล้องกับการทำงานของสมอง อันจะนำพานักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้สามารถก้าวข้ามการอ่านไม่ออก การเขียนไม่ได้

“รอยยิ้มแรกแห่งความหวังของนักเรียนเบ่งบานขึ้น เมื่อการอ่านของเขาได้เริ่มต้นขึ้นอย่างสวยงาม ภาพแห่งความภาคภูมิใจจากการอ่านออกของนักเรียนยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของครูมิรู้วาย เพราะครูเป็นผู้สร้างสิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน อ่านออก เขียนได้ เริ่มต้นที่หัวใจแห่งความเป็นครู”

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ก้าวแรกประเทศไทย
แผนที่ ๑ เรื่อง บทร้องเล่น คุณป้า
สอนวันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. ....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓๒ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง
ผู้สอน นางมุกดา วิชา

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

- มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

- มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ตัวชี้วัด ป๑/๒ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองตามความสนใจ

สาระสำคัญ

การร้องบทร้องเล่น พร้อมกับตบมือหรือเคลื่อนไหวด้วยท่าทางต่าง ๆ ช่วยกระตุ้นให้สมองฝีกการอ่านออกเสียงคำ จัดจังหวะ รวมทั้งการสร้างความสามารถในการจดจำเป็นการพัฒนาวงจรการเรียนรู้อย่างจริงจัง อันเป็นฐานในการเรียนรู้ชั้นถัดไป

สาระการเรียนรู้

บทร้องเล่น คุณป้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถท่องจำบทร้องเล่น คุณป้า ได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะที่สำคัญ

ความสามารถในการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นอุ่นเครื่อง

- นักเรียนทำกิจกรรมขยับกาย ขยายสมอง เพลง พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง

ขั้นเรียนรู้

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทร้องเล่นที่นักเรียนเคยเล่นและรู้จัก เช่น แมงอ้อย มอญซ่อนผ้า นักเรียนท่องให้ครูฟัง หากมีท่าประกอบให้นักเรียนทำท่าประกอบบทร้องเล่นด้วย
- ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า ครูมีบทร้องเล่นใหม่มาให้ให้นักเรียนรู้จัก
- ครูท่องบทร้องเล่น คุณป้า ให้นักเรียนฟัง พร้อมกับท่าทางเคลื่อนไหว ดังนี้

๕. นักเรียนเคลื่อนไหวร่างกายตามท่วงท่าที่ครูแนะนำหลาย ๆ ครั้งจนคล่อง จากนั้นให้นักเรียนเปล่งเสียงเป็นบทร้องเล่น สอดคล้องกับจังหวะมือที่เคลื่อนไหว

๖. ครูนำแผ่นชาร์ตที่มีเนื้อหาบท คุณป้า มาติดบนกระดานเคลื่อนที่ นักเรียนนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลมล้อมรอบครู เพื่อให้มองเห็นกระดานได้ชัด ครูใช้ไม้ชี้ไปที่ละคำตามคำที่เว้นวรรคไว้ นักเรียนเปล่งเสียงโดยไม่ต้องทำท่าทางประกอบ

๗. ครูให้นักเรียนอ่านจนคล่อง เมื่อนักเรียนอ่านไม่ผิด ครูใช้กระดาษปิดคำบางคำ เช่น ป้า อ้า มี กบ เป็นต้น

๘. ครูแจกบัตรคำ ซึ่งตรงกับคำที่ปิดไว้ก่อนหน้านี้ให้นักเรียนทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนปิดลงบนคำที่หายไปให้ตรงกับคำนั้น ๆ บนแผ่นชาร์ต

๙. นักเรียนอ่านบทร้องเล่นบนแผ่นชาร์ตพร้อมกันอีกครั้ง

ขั้นฝึก

๑๐. นักเรียนเล่นเกมฝึกสมอง ประลองความไว โดยครูออกเสียงคำ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามเงื่อนไข คือ ถ้าคำที่ครูออกเสียงมีอยู่ในบทร้องเล่น คุณป้า ให้นักเรียนปรบมือ ถ้าคำที่ครูออกเสียงไม่มีอยู่ในบทร้องเล่น คุณป้า ให้นักเรียนตบโต๊ะ

๑๑. ครูแจกใบงาน บทร้องเล่น คุณป้า และชี้แจงวิธีการปฏิบัติงานให้นักเรียนทราบ

๑๒. ครูตรวจสอบการอ่านบทร้องเล่น คุณป้า กับนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูประเมินความสามารถท่องจำบทร้องเล่น คุณป้า ของนักเรียน

ขั้นสรุป

๑๓. นักเรียนอ่านบทร้องเล่น คุณป้า พร้อมเคลื่อนไหวท่าทางประกอบอีก ๒ รอบ

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. แผ่นชาร์ตบทร้องเล่น คุณป้า
๒. เกมฝึกสมอง ประลองความไว
๓. ใบงานที่ ๑.๑ บทร้องเล่น คุณป้า

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล ประเมินผล	เครื่องมือวัด/ ประเมินผล	เกณฑ์การวัด ประเมินผล
๑. นักเรียนสามารถท่องจำบทร้องเล่น คุณป้า ได้ถูกต้อง	การท่องบทร้องเล่น	แบบบันทึกผล การประเมินการท่องบทร้องเล่น	นักเรียนได้คะแนนจากการท่องบทร้องเล่น ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ภาคผนวก
ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง บทร้องเล่น คุณป้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนตัดคำจากตารางด้านล่าง แล้วนำไปติดในบทร้องเล่นให้ถูกต้อง พร้อมระบายสีให้สวยงาม

คุณ

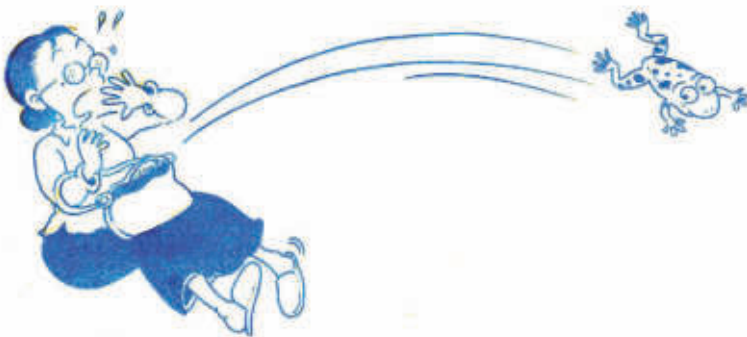

ปา ป้า

สระ อา ปา ป้า

มี กบ ตัวใหญ่

ใน กระ เป้า คุณ ป้า

ชื่อ _____

ป้า	ปา	ป้า	อา	กบ	กระเป้า
-----	----	-----	----	----	---------

ตัดตามรอยประ

แบบบันทึกผลการสังเกตการร้องบทร้องเล่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สระ อา

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม	ระดับ คุณภาพ	สรุปผล การประเมิน	
		พูดบทร้องเล่นได้ถูกต้อง	รักษาจังหวะการท่องได้				ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
เฉลี่ย/ร้อยละ								

เกณฑ์การผ่าน

นักเรียนได้ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

ระดับคุณภาพ

- ๑๑-๑๒ คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
- ๙-๑๐ คะแนน หมายถึง ดี
- ๗-๘ คะแนน หมายถึง พอใช้
- ๔-๖ คะแนน หมายถึง ผ่านเกณฑ์
- ๐-๔ คะแนน หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนการท่องจำบทร้องเล่น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	๓	๒	๑	
๑. พูดบทร้องเล่นได้ถูกต้อง	พูดบทร้องเล่นได้ถูกต้องชัดเจนครบถ้วน	พูดบทร้องเล่นได้ตกหล่นเป็นบางที่	พูดบทร้องเล่นได้เล็กน้อย	๒
๒. รักษาจังหวะการท่องได้	รักษาจังหวะการพูดบทร้องเล่นได้สัมพันธ์กับจังหวะการเคาะไม้ทุกครั้ง	รักษาจังหวะการพูดบทร้องเล่นไม่สัมพันธ์กับจังหวะการเคาะไม้ไม่เกิน ๒ ครั้ง	รักษาจังหวะการพูดบทร้องเล่นไม่สัมพันธ์กับจังหวะการเคาะไม้เกิน ๓ ครั้งขึ้นไป	๒

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบบันทึกผลการประเมินการอ่านออกเสียงคำ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยสระ อา

เลขที่	ชื่อ - สกุล	จำนวนคำที่อ่าน ออกเสียงได้ถูกต้อง	ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		(.....คำ)	๑๐๐	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					
๑๑					
๑๒					
๑๓					
๑๔					
๑๕					
๑๖					
๑๗					
เฉลี่ย/ร้อยละ					

เกณฑ์การผ่าน นักเรียนได้คะแนนจากการอ่านออกเสียงคำร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนการอ่านออกเสียง อ่านถูก ๑ คำได้ ๑ คะแนน

แบบบันทึกผลการประเมินการอ่านสะกดคำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การสะกดคำที่ประกอบด้วยสระ อา

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ	สรุปผล การประเมิน	
		สะกดคำถูกต้อง	สะกดคำได้คล่อง	ออกเสียงชัดเจน				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		๒	๒	๓					
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
เฉลี่ย/ร้อยละ							๙๐		

เกณฑ์การผ่าน นักเรียนได้คะแนนจากการอ่านสะกดคำ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนการสะกดคำ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	๓	๒	๑	
๑. สะกดคำถูกต้อง	สะกดคำตามตำแหน่ง การออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและ วรรณยุกต์ ถูกต้องทุกคำ	สะกดคำตามตำแหน่ง การออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและ วรรณยุกต์ผิด ๑ - ๒ คำ	สะกดคำตามตำแหน่ง การออกเสียงพยัญชนะ สระ ตัวสะกดและ วรรณยุกต์ผิด ๓ คำขึ้นไป	๒
๒. สะกดคำได้คล่อง	สะกดคำได้คล่องทุกคำ	สะกดคำได้คล่อง เป็นส่วนใหญ่	สะกดคำได้คล่อง เป็นบางคำ	๒
๓. ออกเสียงชัดเจน	เสียงดัง ฟังชัด ออกเสียงชัดเจน	เสียงดัง ฟังชัด ออกเสียงชัดเจน บางคำ	เสียงเบา ออกเสียง ไม่ชัดเจน	

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวทาง BBL บูรณาการกับการสอนแบบ TPR และการแจกลูกสะกดคำ “ชนเผ่า ล่าหู่และอาข่า”

โดย: น้ำผึ้ง ยี่เป็ง ครูโรงเรียนบ้านห้วยอื่น สพป. เชียงราย เขต ๓

เหตุผลและความจำเป็น

โรงเรียนบ้านห้วยอื่น มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด แต่ด้วยข้อจำกัดของที่ตั้งของชุมชนซึ่งตั้งอยู่ตามพื้นที่ชายขอบ พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ ในอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เด็กนักเรียนเป็นเด็กชาวเขาเผ่าล่าหู่ และอาข่า ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีสัญชาติไทยใช้ภาษาล่าหู่และภาษาอาข่าเป็นภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทำให้เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาเกี่ยวกับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ที่สำคัญที่สุดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู คือ นักเรียนไม่เข้าใจภาษาไทย มีนักเรียนบางคนสื่อสารภาษาไทยได้ แต่ไม่เข้าใจความหมาย ทำให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ครูต้องใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ใช้ความพยายามอย่างสูงและต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควรกว่าจะสื่อสารให้เด็กเข้าใจในสิ่งที่ครูสื่อสาร และเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมที่ครูจัดให้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เด็กก็ต้องใช้ความพยายามยิ่งกว่าที่จะต้องทำความเข้าใจในสิ่งที่ครูสื่อสารเหมือนกับที่ตัวครูเองเป็นคนไทยแต่ต้องเรียนภาษาอังกฤษในวัยเด็ก ความรู้สึกก็ไม่ต่างไปจากเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ที่ทำการสอนอยู่ในหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา

โรงเรียนบ้านห้วยอื่นได้ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านภาษาไทย โดยการบูรณาการวิธีการสอนแบบ ๑) Brain - Based Learning (BBL) ๒) Total Physical Response (TPR) และ ๓) การแจกลูกสะกดคำ เพื่อให้ได้ระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และสามารถให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อ่านออก เขียนได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับชั้นที่สูงต่อไป

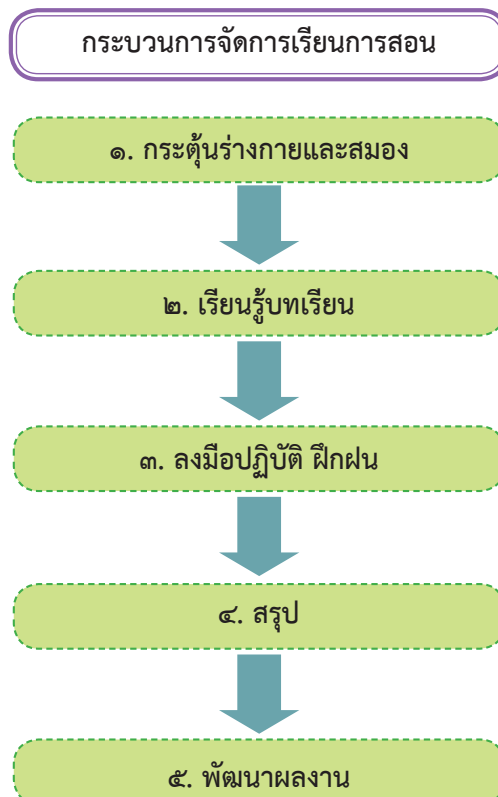
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่เด็กเป็นอยู่ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข
๒. เพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย สามารถจับต้องได้
๓. เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ชัดเจน มีความกล้าแสดงออกในการพูดภาษาไทยมากขึ้น
๔. เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้
๕. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน ความสามารถของตนเองต่อสาธารณชนได้ ต่อความภูมิใจในตนเอง ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๑. ชั้นกระตุ้นร่างกายและสมอง

- ๑) เล่นเครื่องเล่นสนาม
- ๒) เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงและท่าทาง
- ๓) เคลื่อนไหวร่างกายตามคำสั่ง
- ๔) การเล่นเกม

๒. ชั้นเรียนรู้บทเรียน

- ๑) ทบทวนความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่
- ๒) ทดสอบก่อนเรียน
- ๓) ใช้ขั้นตอนการแจกลูกสะกดคำ ผีอกทัษะด้วยบันไดทัษะ ๔ ชั้น (ของ ผศ.ศิวากานท์

ปทุมสุติ) และสอดแทรกเทคนิคการสอน แบบ TPR ตามขั้นตอนดังนี้

๓.๑) ผีอกอ่าน แจกลูก - สะกดคำ - ผันเสียง ใช้ขั้นตอนในการสอนแบบ TPR มาบูรณาการประกอบด้วย ๓ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ ครูอ่านให้ฟัง จำนวน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๒ อาสาสมัครนักเรียน ครูและอาสาสมัครอ่านพร้อม ๆ กัน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๓ ครูให้อาสาสมัครอ่าน ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อม ๆ กัน ให้นักเรียนอ่าน

เป็นกลุ่มย่อย และให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน ๓ ครั้ง

๓.๒) อ่านคำ กลุ่มคำ และเรื่อง จะใช้ขั้นตอนในการสอนแบบ TPR มาบูรณาการด้วยประกอบด้วย ๓ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ ครูอ่านให้ฟัง จำนวน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๒ อาสาสมัครนักเรียน ครูและอาสาสมัครอ่านพร้อม ๆ กัน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๓ ครูให้อาสาสมัครอ่าน ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อม ๆ กัน ให้นักเรียนอ่าน

เป็นกลุ่มย่อย และให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน ๓ ครั้ง

๓.๓) คัดลายมือ

๓.๔) เขียนตามคำบอก

๓. ขั้นลงมือปฏิบัติ ฝึกฝน ทดลอง

- ๑) ลงมือปฏิบัติใบงาน ฝึกฝนซ้ำเพื่อเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร

๔. ขั้นสรุป

- ๑) ร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดของบทเรียน
- ๒) ทดสอบ ประเมินผลการเรียนรู้

๕. ขั้นพัฒนาผลงาน

- ๑) หนังสืออ่านเพิ่มเติม เช่น หนังสือภาษาพาที
วรรณคดีลำนำ นิทาน
- ๒) คิดค้นร่วมกันทำโครงการบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น
- ๓) สร้างสรรค์ผลงานและชิ้นงาน

สื่อการเรียนการสอน

- ๑) บทร้อยกรอง บทร้องเล่น บัตรคำ
- ๒) หนังสือภาษาพาที
- ๓) หนังสืออ่านออกเขียนได้
- ๔) แบบฝึกอ่าน แบบฝึกหัด
- ๕) ใบงาน ใบกิจกรรม
- ๖) สื่อต่าง ๆ เช่น Big Book, Pop up, Bingo

การวัดและประเมินผล

๑) การสังเกต พฤติกรรมการฟัง พูด ความสนใจ การทำงานเป็นกลุ่ม - เดี่ยว การตรงต่อเวลา การเก็บอุปกรณ์

๒) ผลงาน จากการอ่าน การเขียน ใบงาน

๓) แบบทดสอบ ก่อน/หลัง

๔) การวัดผลประเมินผลจากตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยประเมินจากการทดสอบจากข้อสอบการอ่านการเขียนของผู้เรียน

- ข้อสอบภาคปฏิบัติ ฟัง พูด อ่าน เขียน

- ข้อสอบภาคความรู้

- ข้อสอบจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

๑) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่นักเรียนเป็นอยู่ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

๒) นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนและเพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย สามารถจับต้องได้

๓) นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ชัดเจน มีความกล้าแสดงออกในการพูดภาษาไทยมากขึ้น

๔) นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ มีผลทดสอบจากข้อสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ ๕ การอ่าน อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘๖ การอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘๖ เขียนอยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๙๖

๕) นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน ความสามารถของตนเองต่อสาธารณชนได้ ต่อความภูมิใจในตนเอง ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน จัดนิทรรศการและนำเสนอวิธีการสต่อท่านพลเรือเอกณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘

การนำเสนองานต่อท่านจตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนแนวชายแดน และพื้นที่พิเศษ การสอนแบบ TPR ณ โรงเรียนสันติคีรี อ.แม่สลองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗

๒. ด้านครูผู้สอน

ผลที่เกิดขึ้นกับตนเองเกิดความภาคภูมิใจในพัฒนาการของเด็ก หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการสอนภาษาไทย ตามแนวทาง BBL บูรณาการกับ TPR และการแจกลูกสะกดคำ ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ผ่านตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เหมาะสมตามวัย เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่น ๆ และในระดับชั้นต่อไป

ผลงานและรางวัลที่ได้รับ

๑. ได้รางวัลครูดีเด่น จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓

๒. ได้รับรางวัลวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ระดับเหรียญทอง ประเภทสื่อการสอน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓

๓. ได้เป็นวิทยากรการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนและการผลิตสื่อประกอบการสอน ตามรูปแบบ BBL โรงเรียนสันติคีรี ในวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘

๔. ได้เป็นวิทยากรการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเทคนิคการสอนและการผลิตสื่อประกอบการสอนภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓ วันที่ ๒๖ - ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙

๕. ได้เป็นวิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเทคนิคการสอนและการผลิตสื่อประกอบการสอนภาษาไทยรูปแบบ BBL (Brain-based learning) การแจกลูกสะกดคำ และ TPR (Total Physical Response) แก่ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓ วันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

๖. ได้เป็นวิทยากรอบรมตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย การอ่านคล่อง การเขียนคล่อง การใช้บทอาขยานและการคัดลายมือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓ ในวันที่ ๑๔ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ผลที่เกิดกับสถานศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับต่อไป

ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในหลายเรื่อง ให้การยอมรับในการจัดการเรียนการสอนของครู และยอมรับจากผลการเรียนของบุตรหลานตนเอง

ผลที่เกิดกับชุมชน ชุมชนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง BBL บูรณาการกับการสอนแบบ TPR และการแจกลูกสะกดคำที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยมีผลกับสถาบันครอบครัว ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน มีอุดมการณ์ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความสุข และสามารถใช้อาษาไทยในการสื่อสารได้ ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ค้นคว้าหาความรู้ พัฒนานวัตกรรม สื่อการสอนใหม่ ๆ สามารถแก้ปัญหาเด็กนักเรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ และพร้อมที่จะส่งเสริมผู้เรียนให้นักเรียนแสดงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ได้รับการพัฒนาดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนายู่สม่ำเสมอ เมื่อได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ทำให้การดำเนินการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ ทำให้ส่งผลดีต่อทุก ๆ ฝ่าย

๒. ภายนอก

ได้รับความร่วมมือที่ดีจาก ผู้ปกครอง ชุมชนทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เป็นอย่างดี และหน่วยงานต้นสังกัด มูลนิธิด้านการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและให้ครูผู้สอน ได้รับการพัฒนาเทคนิคการสอน ผลิตสื่อประกอบการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากวิธีการสอนตามแนวทาง BBL บูรณาการกับ TPR และการแจกลูกสะกดคำ มีความมั่นใจว่าเป็นวิธีการสอนอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะสม สามารถพัฒนาด้านภาษาไทยสำหรับเด็กโรงเรียนแนวชายแดนพื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ ที่เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาแม่เป็นภาษาที่หนึ่งและใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัส ท ๑๑๑๐๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปา ปา ป่า

ชั่วโมงที่ ๑๘ เรื่อง อ่าน เขียนคำ สระ อา

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๕ ชั่วโมง

เวลา ๑ ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวน้ำผึ้ง ยี่เป็ง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ

สาระที่ ๑ การอ่าน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

ท ๑.๑ ป.๑/๒ บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

ท ๔.๑ ป.๑/๑ บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย

ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การมีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างคำ ความหมายของคำและการเขียนคำที่ประสมสระ อา ที่ถูกต้อง จะทำให้นักเรียนค้นพบรูปแบบและพัฒนาทักษะและความสามารถทางภาษาของตนเองได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๓.๑.๑ คำและความหมายของคำ

๓.๑.๒ การเขียนสะกดคำ

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ

๓.๒.๑ ฝึกทักษะการฟัง - การอ่าน

๓.๒.๒ ฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ประสมสระอา

๓.๓ เจตคติ

๓.๓.๑ ความสนุกสนานจากการฟัง

๓.๓.๒ มารยาทในการอ่าน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๔.๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ มีวินัย

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. จุดประสงค์การเรียนรู้

๖.๑ อ่านและแจกลูกสะกดคำที่ประสมสระ อา ได้

๖.๒ เขียนคำที่ประสมสระ อา ได้

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

๗.๑ ชั้นกระตุ้นสมอง

- นักเรียนเล่นเครื่องเล่นสนาม ประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที ล้างมือทำความสะอาดร่างกายเข้าชั้นเรียน

๗.๒ ชั้นเรียนรู้บทเรียน

- Brain Gym นักเรียนร้องบทร้องเล่นสระอา “ปา ปา ป่า” พร้อมตบมือประกอบตามจังหวะ

- ทบทวนอ่านบทร้องเล่นสระอา “ปา ปา ป่า” (จากแผนภูมิ)

- ครูนำบัตรพยัญชนะ มาให้นักเรียนประสมคำที่มีสระ อา แล้วฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ

ชั้นที่ ๑ ครูอ่านให้ฟัง จำนวน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๒ อาสาสมัครนักเรียน ครูและอาสาสมัครอ่านพร้อม ๆ กัน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๓ ครูให้อาสาสมัครอ่าน ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อม ๆ กัน

- ครูนำบัตรพยัญชนะ มาให้นักเรียนอ่านคำ กลุ่มคำ

ชั้นที่ ๑ ครูอ่านให้ฟัง จำนวน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๒ อาสาสมัครนักเรียน ครูและอาสาสมัครอ่านพร้อม ๆ กัน ๓ ครั้ง

ชั้นที่ ๓ ครูให้อาสาสมัครอ่าน ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อม ๆ กัน

๗.๓ ชั้นลงมือปฏิบัติ ฝึกฝน ทดลอง

- คัดลายมือ

- เขียนตามคำบอก

๗.๔ ชั้นสรุป

- นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำและอ่านเป็นคำ พร้อมกัน และทีละคน

๗.๕ ชั้นพัฒนาผลงาน

- ให้นักเรียนอ่านหนังสือนิทาน เลือกคำที่มีสระ อา เขียนลงในสมุด

๘. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๘.๑ บทร้องเล่น “ปา ปา ป้า”

๘.๒ แผนภูมิบทร้องเล่น “สระอา”

๘.๓ บัตรพยัญชนะ

๙. การวัดและการประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - การทำงานกลุ่ม - การอ่านออกเสียงบทร้องเล่น สระอา - การเขียนคำที่ประสมสระอา	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป หรือ มีค่าเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป - เขียนคำได้ถูกต้องทุกคำ

ภาคผนวก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชั่วโมงที่ ๑๘

คุณป้า

ปา ปา ป้า
สระ อา ปา ป้า
มี กบ ตัว ใหญ่
ใน กระเป๋า คุณ ป้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชั่วโมงที่ ๑๘

กา

ขา

คา

งา

จา

ชา

ดา

ตา

ทา

นา

ปา

ฟา

โครงการครูอาสาแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้แก้ง่ายนิดเดียว

โดย: เจษฎ์สุดา หนูทอง ครูโรงเรียนวัดบ้านกันทรารมย์ สพ.บุรีรัมย์ เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากโรงเรียนวัดบ้านกันทรารมย์ เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่ใช้ภาษาเขมรถิ่นไทย เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันปะปนกับภาษาไทยที่เป็นภาษาทางการ (ภาษาราชการ) เป็นผลทำให้ สำเนียงและหรือการออกเสียงคำบางคำไม่ชัดเจนจนเกิดเป็นความเคยชิน และนักเรียนที่อยู่ในการปกครอง ของปู่ย่า ตายายหรือผู้ปกครอง เนื่องจากบิดา มารดาไปทำงานรับจ้างต่างถิ่น ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้เรียน โดยเฉพาะ ด้านการพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยที่ถูกต้อง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยรวม ของโรงเรียนค่อนข้างไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ จึงได้ดำเนินการตามโครงการครูอาสา แก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้แก้ง่ายนิดเดียวขึ้นมา

วัตถุประสงค์

เพื่อแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนโรงเรียนวัดบ้านกันทรารมย์

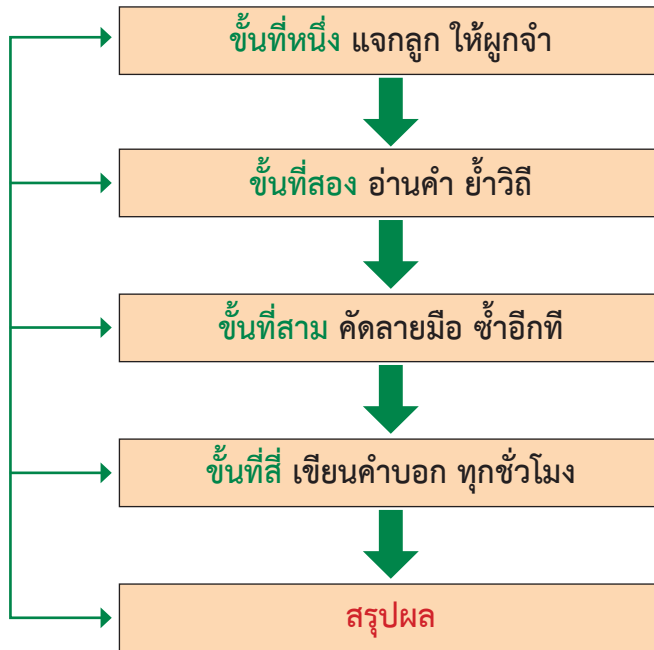
กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๑. สํารวจสภาพปัญหาด้วยการให้เด็กชั้น ป.๒ ขึ้นไปเขียนตามคำบอกจาก “คำทดสอบ ๕๐ คำ” โดยที่คำทดสอบนี้มีมาตรฐานพื้นที่ทักษะระดับชั้น ป.๑ ซึ่งมีค่าความยากง่ายเฉลี่ยองค์ประกอบของคำครอบคลุมพยัญชนะต้นอักษรสามหมู่ สะกดตรงมาตราทั้ง ๙ แม่ ประสมสระไม่น้อยกว่า ๒๐ สระขึ้นไป รวมถึงคำควบกล้ำอักษรนำและผันเสียงวรรณยุกต์

ชุดคำทดสอบ ๕๐ คำ เลือกในหนังสือ “เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้่ายนิดเดียว” จำนวน ๒ ชุด อาจมี “คำทดสอบ” เพิ่มเติมตามความเหมาะสม ถ้าพบว่าเด็กได้คะแนนไม่ถึง ๒๕ คะแนน ให้คัดจำแนกเด็กเป็นกลุ่ม ๆ เข้าสู่โครงการแก้ปัญหาได้เลย

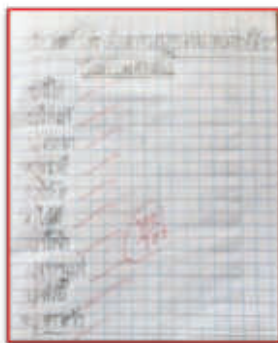
๒. จำแนกเด็กเป็นกลุ่ม ๆ ละไม่เกิน ๒๐ คน โดยพิจารณาให้เด็กเรียนช้าอยู่กับช้า เด็กเรียนเร็วอยู่กับเร็ว รวมทั้งช่วยให้ใกล้เคียงกัน และดูคะแนนความสามารถที่ใกล้เคียงกันให้อยู่กลุ่มเดียวกันด้วย

๓. จัดให้มี “ครูอาสา” เป็นผู้รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนเพื่อการแก้ปัญหาเป็นการเฉพาะครูอาสา คนหนึ่งจะรับผิดชอบเด็กได้ไม่เกิน ๕ กลุ่ม หรือไม่เกิน ๑๐๐ คน

๔. ครูอาสาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มละ ๑ ชั่วโมงต่อวัน เช่น ถ้ามีเด็ก ๕ กลุ่ม ก็จะต้องสอน วันละ ๕ รอบ รอบละ ๑ กลุ่มต่อ ๑ ชั่วโมง ดังนั้น ครูควรจะต้องว่างจากภารกิจอื่นอย่างสิ้นเชิง เพื่อจะได้ทุ่มเทเวลาเพื่อกิจกรรมการสอนแก้ปัญหาอย่างแท้จริง

๕. ครูอาสาเขียน “แผ่นผ้า” ประกอบการสอนตามแบบฝึกในหนังสือ “เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้่ายนิดเดียว” ของ ผศ.ศิวากานท์ ปทุมสูติ และดำเนินการสอนไปตามลำดับเนื้อหาอย่างครบถ้วน โดยใช้กิจกรรมการสอนแบบบันไดทักษะ ๔ ขั้นทุกชั่วโมง

๖. ครูอาสาดำเนินการสอนแก้ปัญหาไปจนครบถ้วนเนื้อหาเป็นเวลาไม่น้อยกว่ากลุ่มละ ๔๐ ชั่วโมงหรือไม่น้อยกว่า ๔ เดือน หรืออาจเกินกว่าเวลาที่กำหนดนี้ก็ได้ ทั้งนี้ให้ถือเอาความมีสัมฤทธิ์ผลของทักษะของเด็กแต่ละกลุ่ม (และแต่ละคน) เป็นสำคัญ

๗. เมื่อสอนครบตามเนื้อหาในแบบฝึกดังกล่าวแล้ว ให้ครูอาสา นำ “คำทดสอบ ๕๐ คำ” ที่ใช้ครั้งแรกก่อนเข้าโครงการมาทดสอบให้เด็กเขียนตามคำบอกอีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ในการแก้ปัญหา (โดยทั่วไป ถ้าครูอาสาดำเนินการอย่างครบถ้วนตามเนื้อหาแบบฝึก กระบวนการ และขั้นตอนต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้วโดยไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคแทรกซ้อน จะได้ผล ๑๐๐%)

สื่อการเรียนการสอน

๑. คู่มือครู “เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้แ่งายนิดเดียว” ของ ผศ.ศิวกานท์ ปทุมสูติ
๒. สื่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน

การวัดและประเมินผล

๑. ทดสอบการเขียน โดยเขียนตามคำบอกจากคำที่กำหนด
๒. ตรวจสอบการเขียนตามคำบอก และสมุดคัดลายมือ
๓. ทดสอบสอบการอ่าน การเขียน เมื่อดำเนินการตามโครงการเสรีจลีน
๔. “แผ่นผ้าเขียนคำ” ประกอบการสอนตามแบบฝึกในหนังสือคู่มือครู “เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แก้ง่ายนิดเดียว” ของ ผศ.ศิวกานท์ ปทุมสูติ จำนวน ๒๐๐ แผ่น

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

- ๑) นักเรียนอ่านภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน
- ๒) นักเรียนเขียนภาษาไทยได้ถูกต้อง
- ๓) ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และผลการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้นี้ ทำให้สาระการเรียนรู้อื่นมีผลสัมฤทธิ์ทั้ง O - NET และ NT โดยรวมของโรงเรียนวัดบ้านกันทรารมย์ ทุกสาระการเรียนรู้สูงขึ้น

๒. ด้านครูผู้สอน

- ๑) รับเกียรติบัตรครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีผลสัมฤทธิ์คะแนนทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าระดับประเทศทุกสาระการเรียนรู้
- ๒) ครูผู้สอนดีเด่นครูสุภา
- ๓) Teacher awards สาขาคณิตศาสตร์
- ๔) Master Teacher สาขาภาษาไทย
- ๕) เป็นวิทยากรร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาไทยและสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษา

๓. โรงเรียน/ชุมชน

ชุมชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อโรงเรียน ต่อครูผู้สอน ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและโรงเรียนดีมาก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน ครูผู้สอนเข้าใจ เข้าถึงและมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง

๒. ภายนอก

ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ

ข้อเสนอแนะ

๑. เมื่อเริ่มโครงการ ครูอาสาควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

๒. ควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนตามทักษะบันได ๔ ขั้น สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านไม่ออกการเขียนไม่ได้อย่างจริงจัง มีการวัดผลประเมินผลต่อเนื่อง

๓. ในกรณีที่มีนักเรียนเรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ต่างกัน ควรแยกสอนในห้องเรียนที่เหมาะสม เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

๔. ครูประจำชั้นให้นักเรียนในโครงการทำกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน เช่น เขียนเรื่องจากภาพ หนังสือนิทานเล่มเล็ก

แผนการสอนเสริมทักษะภาษาไทย
ตามโครงการครูอาสาแก้ปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้แ่งยนิตเดียว

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

นักเรียนในโครงการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แจกลูกผูกรัก

เวลา ๕ ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ ๑.๑ แจกลูกพยัญชนะและสระพื้นฐานชุดที่หนึ่ง

พยัญชนะ : ก จ ด ต บ ป อ   สระ : อะ อา อี อี อู อู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เวลา ๑ ชั่วโมง

สอนวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

ผู้สอน นางเจษฎ์สุดา หนูทอง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

สาระสำคัญ

การฝึกอ่านเขียนคำแจกลูกเบื้องต้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดที่ครูจะต้องเน้นการฝึกอ่านคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะประสมกับสระพื้นฐานให้มาก การเปล่งเสียงอ่านคำของนักเรียนชัดเจนถูกต้องทั้งเสียงพยัญชนะและเสียงสระ โดยที่ครูผู้สอนยังไม่สอนความหมายของคำ

การฝึกเขียน ให้ฝึกเขียนแบบคัดเขียนคำและเขียนตามคำบอก เพื่อเป็นการทดสอบทักษะการอ่านได้ และเขียนได้ สลับควบคู่กันไป ผู้สอนเน้นการฝึกอ่านออกเสียงแบบแจกลูกเข้าไปซ้ำมาจนกระทั่งเกิดความชำนาญคล่องแคล่ว ตอนท้ายของการแจกลูกแต่ละสระให้อ่านเป็นคำย่ำทักษะคนอ่านได้เป็นรายบุคคล

สาระการเรียนรู้

แจกลูกพยัญชนะและสระพื้นฐาน ก จ ด ต บ ป อ และสระ อะ อา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนในโครงการสามารถแจกลูกพยัญชนะ ก จ ด ต บ ป อ และสระ อะ อา ได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีวินัย รักความเป็นไทย มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะที่สำคัญ

ความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นทบทวน

(๑) ทบทวนพื้นฐานความรู้เดิมนักเรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับรูปพยัญชนะและชื่อพยัญชนะ เป็นทำนองที่ครูและนักเรียนช่วยกันคิดและสร้างสรรค์ การท่องสระเสียงสั้น สลับสระเสียงยาว

(๒) ครูคิด “แผ่นผ้าเขียนคำ” รูปพยัญชนะและรูปสระ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงที่ถูกต้องตามครู

ขั้นสอน สอนตามแนวการสอนของ ผศ.ศิวกานท์ ปทุมสูติ บันไดทักษะ ๔ ขั้น

ขั้นที่หนึ่ง แจกลูก ให้ผูกจำ

(๑) ครูคิด “แผ่นผ้าเขียนคำ” การแจกลูกพยัญชนะ ก จ ด ต บ ป อ และสระ อะ อา

(๒) ครูอ่านนำนักเรียนแจกลูกพยัญชนะ ก จ ด ต บ ป อ และสระ อะ อา ด้วยน้ำเสียงภาษาไทย

ที่ชัดเจน ถูกต้องทุกอักขระ นักเรียนอ่านตามอย่างตั้งใจทุกคน

ขั้นที่สอง อ่านคำ ย้ำวิธี

(๑) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ชาย หญิง ให้ฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำตามครูสลับชาย - หญิง

(๒) นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำพร้อมกัน ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

(๓) นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำรายบุคคล

ขั้นที่สาม คัดลายมือ ซ้ำอีกที

(๑) นักเรียนคัดลายมือตาม “แผ่นผ้าเขียนคำ” ลงในสมุดคัดลายมือ

ขั้นที่สี่ เขียนคำบอก ทุกชั่วโมง

(๑) นักเรียนเขียนตามคำบอกจาก “แผ่นผ้าเขียนคำ” ที่ได้ฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ

ขั้นสรุป

(๑) ครูตรวจผลงานความสำเร็จของนักเรียน ให้แรงเสริมแก่นักเรียน

(๒) แจกแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนคำที่ได้เรียนผ่านมา โดยพิจารณาการให้แบบฝึก

เป็นรายบุคคล

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. คู่มือครู “เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้รายนิตเดียว” ของ ศิวกานท์ ปทุมสูติ

๒. “แผ่นผ้าเขียนคำ” ชุดที่หนึ่ง ชุดที่สอง

๓. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบการเขียนตามคำบอก

๒. แบบประเมินการคัดลายมือ

๓. นักเรียนต้องเขียนตามคำบอกผ่านร้อยละ ๘๐

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

๑. คำจาก “แผ่นผ้าเขียนคำ” การแจกลูกพยัญชนะ ก จ ด ต บ ป อ และสระ อะ อา

๒. แบบประเมินการคัดลายมือ

แจกลูกพยัญชนะและสระพื้นฐาน ชุดที่ ๑

แบบฝึกที่ ๑ สระอะ

คำชี้แจง ฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ

- กะ ก - อะ - กะ
- จะ จ - อะ - จะ
- ตะ ด - อะ - ตะ
- เตะ ต - อะ - เตะ
- ปะ บ - อะ - ปะ
- เปะ ป - อะ - เปะ
- อะ อ - อะ - อะ

กะ จะ ตะ เตะ ปะ เปะ อะ

แบบฝึกที่ ๒ สระอา

คำชี้แจง ฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ

- กา ก - อา - กา
- จา จ - อา - จา
- ตา ด - อา - ตา
- ตา ต - อา - ตา
- ปา บ - อา - ปา
- ปะ ป - อา - ปา
- อา อ - อา - อา

กา จา ตา ตา ปา ปา อา
จะปา จะปะ
กะตา กะตะ กะตะ
ตาจะปา อาจะปะ

ภาพกิจกรรม

ประสานความหวังใยด้วยถ้อยคำ วันละประโยค “ชนเผ่า มาลายู”

โดย: รอฮานา สุติน ครูโรงเรียนผดุงมาตราช สพ.นราธิวาส เขต ๓

เหตุผลและความจำเป็น

สืบเนื่องจากนักเรียนใช้ภาษามลายูถิ่นในการสื่อสาร ทำให้เกิดปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำ นักเรียนพูดสื่อสารภาษาไทยโดยการแปลความหมายจากภาษาท้องถิ่น แล้วนำมาเรียงประโยคเป็นภาษาไทย ซึ่งคำในภาษาท้องถิ่นนั้นมีลักษณะหลักภาษาที่แตกต่างกัน ทำให้การเขียนประโยคไม่ถูกต้อง

ข้าพเจ้า ในฐานะครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงคิดวิธีสอนแบบกีรออาตี ภายใต้ชื่อ **ประสานความหวังใยด้วยถ้อยคำวันละประโยค** เพื่อแก้ปัญหาการอ่าน การพูด และการเขียน ตลอดจนการใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน รู้จักการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีกิจกรรม ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนอง ความต้องการของแต่ละคน ส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง เป็นคนดี และมีความสุขในที่สุด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระภาษาไทยเป็นไปตามเกณฑ์
๒. เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน เป็นไปตามเกณฑ์
๓. เพื่อให้ให้นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

วิธีการจัดกิจกรรม/กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสอน

๑. การนำเข้าสู่บทเรียน สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนด้วยการร้องเพลง ประกอบท่าทาง หรือเล่นนิทาน หรือเล่นเกม และครูปฏิบัติร่วมกับเด็กด้วย

๒. เมื่อนักเรียนมีพร้อมแล้ว จึงเริ่มการสอน โดยการแบ่งกลุ่ม ซึ่งจะใช้นักเรียนจำนวนจากมากไปหาน้อย และจากน้อยไปหามาก เพื่อสับเปลี่ยนสมาชิกกลุ่ม และเพื่อสร้างความรักสามัคคีกับเพื่อนทุกคนภายในห้องเรียน ไม่ใช่เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

๓. ครูและนักเรียน ร่วมกันคิดประโยคจากภาษาท้องถิ่นแปลเป็นภาษาไทย

๔. ครูแจกใบความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านการเขียนแจกลูกสะกดคำ และโครงสร้างของประโยค

๕. นักเรียนระดมความคิดเพื่อทำกิจกรรมใบความรู้ (แบบฝึกเสริมทักษะ)

๖. นักเรียนมาส่งผลงานเป็นกลุ่มและอ่านร่วมกัน (ครูสังเกตนักเรียนในกลุ่ม)

๗. ครูให้คนเก่งในกลุ่มสอนเพื่อนร่วมกลุ่มที่อ่านไม่ได้ แล้วอ่านใหม่อีกครั้ง

๘. ขั้นสรุปความรู้ ครูให้นักเรียนอ่านใบงานทีละคนที่โต๊ะเพื่อซ่อมและเสริม นักเรียนที่เก่งปานกลาง และอ่อน

๙. เมื่อนักเรียนทำใบงานเป็นกลุ่มแล้ว ครูให้นักเรียนร่วมกันแจกลูก สะกดคำ และแต่งประโยคที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมประจำวัน ๑ ประโยค เช่น ฉันทกินข้าวยาตอนเข้าก่อนมาโรงเรียน ฉันทรักเพื่อน ๆ ในกลุ่มที่ทำ

๑๐. หลังจากได้ประโยคที่สมบูรณ์แล้ว ครูและนักเรียนช่วยกัน แปลความหมายประโยคเป็นภาษามลายูถิ่น เช่น ซายอ มาแก นาชิ กราบู ปากี ตาตี ปือลง มารี เซอโกเลาะ ซายอ ซาแย ซาอิง ๆ ตาแล ปูเวาะ แมจจ ลีมอ

๑๑. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติโดยการสนทนาเป็นภาษาไทยระหว่างเพื่อน ๒ คน ในการสนทนานั้น ครูกำหนดสถานการณ์ขึ้น เช่น แอเสาะกับบรอมือละเจอกันที่ตลาด

๑๒. ครูให้การบ้านนักเรียนโดยการอ่าน และเขียนประโยคในวันนี้ทั้งสองภาษาโดยเขียนเป็นภาษาไทย

สื่อการเรียนการสอน

๑. แบบฝึกทักษะ การอ่านแจกลูก การเรียงคำเป็นประโยค และการแต่งประโยค
๒. สถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง
๓. หนังสืออ่านเสริม

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตการอ่านและการเขียนคำ
๒. ตรวจสอบผลงานการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

เครื่องมือวัดและประเมินผล

๑. แบบสังเกตการอ่านและเขียนคำ
๒. แบบบันทึกการตรวจสอบผลงานการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

การประเมินผลสังเกตการอ่านสะกดคำและแจกลูกของนักเรียน เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ ๘๐

เกณฑ์การประเมิน การอ่าน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
แจกลูกสะกดคำจากคำที่กำหนดให้	แจกลูกสะกดคำจากคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องทุกข้อ	แจกลูกสะกดคำจากคำที่กำหนดให้ได้ไม่ทุกข้อ แต่ผิดน้อยกว่า ๕ ข้อ	แจกลูกสะกดคำจากคำที่กำหนดให้ผิดมากกว่า ๕ ข้อ
บอกความหมายของคำที่กำหนดให้	บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ถูกต้องได้ใจความ	บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ถูกต้องแต่รวน	บอกความหมายของคำที่กำหนดให้ได้บ้าง
แต่งประโยคปากเปล่าจากคำที่กำหนดให้	แต่งประโยคปากเปล่านั้นจากคำที่กำหนดให้ได้ตรงประเด็นและสมบูรณ์	แต่งประโยคปากเปล่านั้นจากคำที่กำหนดให้ได้ตรงประเด็นแต่ไม่ต่อเนื่อง	แต่งประโยคปากเปล่านั้นจากคำที่กำหนดให้ไม่ได้
แสดงความคิดเห็นจากคำที่กำหนดให้	เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผลและเป็นประโยชน์	เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผล	เสนอความคิดเห็นแต่ไม่แสดงเหตุผล

เกณฑ์การตัดสิน : คะแนน ๑๐ - ๑๒ หมายถึง ดี คะแนน ๗ - ๙ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ - ๖ หมายถึง ควรปรับปรุง **เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน การเขียน

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
การสะกดคำศัพท์	สะกดคำถูกต้องทุกคำ	สะกดคำผิดเล็กน้อย	สะกดคำผิดมาก
การเลือกคำ	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายตรงกัน	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาบางคำ	ใช้คำศัพท์สื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อหาหลายคำ
โครงสร้างไวยากรณ์	เขียนประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ทุกประโยค	เขียนประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เล็กน้อย	เขียนประโยคผิดหลักไวยากรณ์
เครื่องหมายวรรคตอน	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง	ใช้เครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องบางประโยค	ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอน
เนื้อหา	เขียนอธิบายเนื้อหาชัดเจน	เขียนอธิบายเนื้อหาพอเข้าใจ	เขียนอธิบายเนื้อหาไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑ - ๑๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๘ - ๑๐ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ - ๗ หมายถึง ควรปรับปรุง

**เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

พฤติกรรม	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
ข้อ ๓ มีวินัย	มีระเบียบวินัยและมีความเรียบร้อยดีมาก	มีระเบียบวินัยและมีความเรียบร้อยดี	มีระเบียบวินัยและมีความเรียบร้อยเป็นบางครั้ง	ไม่มีระเบียบวินัยและไม่มี ความเรียบร้อย
ข้อ ๔ ใฝ่เรียนรู้	มีความใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจ และสนใจเรียนดีมาก	มีความใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจและสนใจเรียนดี	มีความใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจและสนใจเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่มีความใฝ่เรียนรู้และไม่ตั้งใจเรียน
ข้อ ๕ มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานเสร็จตามที่ได้ รับมอบหมายได้ อย่างมีคุณภาพ เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย	ทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมายเป็นบางครั้ง	ทำงานไม่เสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๓ - ๑๖ คะแนน ระดับคุณภาพ ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๑๒ คะแนน ระดับคุณภาพ ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๘ คะแนน ระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ - ๔ คะแนน ระดับคุณภาพ ๑ หมายถึง ต้องปรับปรุง

**เกณฑ์ผ่านการประเมิน ได้ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์ประเมินสมรรถนะผู้เรียน ๕ ด้าน

คำชี้แจง : ให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียนแล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สมรรถนะที่ประเมิน	ระดับคะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสามารถในการสื่อสาร			
๑.๑ มีความสามารถในการรับ - ส่งสาร			
๑.๒ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม			
๑.๓ ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม			
๒. ความสามารถในการคิด			
๒.๑ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อการสร้างองค์ความรู้			
๒.๒ มีความสามารถในการคิดเป็นระบบ เพื่อการสร้างองค์ความรู้			
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา			
๓.๑ แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล			
๓.๒ แสวงหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา			
๓.๓ ตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น			

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ คะแนน ระดับคุณภาพ ๔ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ คะแนน ระดับคุณภาพ ๓ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ คะแนน ระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ คะแนน ระดับคุณภาพ ๑ หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์ผ่านการประเมิน ได้ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ผลสำเร็จ

๑. ด้านผู้เรียน

นักเรียนสามารถสนทนา ตอบคำถาม แต่งประโยค และอ่านคำ ประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ ได้อย่างน้อยคนละ ๕๐ ประโยค นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ตอบคำถามและลำดับเหตุการณ์ในประโยค ได้ถูกต้อง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และในปีการศึกษา ๒๕๕๘

๒. ด้านครูผู้สอน

ได้รับการยอมรับจากชุมชนและกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนในชุมชน อ่านออกเขียนได้และได้รับรางวัลดังต่อไปนี้

๑. ครูดีในดวงใจประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

๒. เกียรติบัตรการพัฒนาทักษะการอ่านสู่การคิดตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. เกียรติบัตรครูผู้สอนนักเรียน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญเงิน กิจกรรม การแข่งขัน การเขียนเรียงความและคัดลายมือ ระดับชั้น ป.๑ - ป.๓ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคใต้ ครั้งที่ ๖๔ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. เกียรติบัตร หนึ่งแสนครูดี ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ จากคุรุสภา เกียรติบัตรครูผู้สอนนักเรียนรางวัลเกียรติบัตรเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรม เขียนเรียงความและคัดลายมือ ระดับชั้น ป.๔ - ป.๖ ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๖๕ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๓

๓. โรงเรียน/ชุมชน

โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และชุมชนมีความภาคภูมิใจในบุตรหลานที่สามารถอ่านออกเขียนได้สื่อสารในชีวิตประจำวันร่วมกันในสังคมได้

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ภายใน

ผู้บริหารให้การสนับสนุนในเรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำสื่อการเรียนการสอน ครูและนักเรียน ตลอดจนบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการผลิตสื่อพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ทำให้ประสบผลสำเร็จ

๒. ภายนอก

ได้รับการสนับสนุนในเรื่องเทคนิคการสอน การจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ในการกระตุ้นสมองจาก สบย. ๑๒ (ศึกษาธิการภาค ๘) การให้ความร่วมมือของ องค์การบริหารส่วนตำบลและชาวบ้าน ในชุมชนโดยการส่งบุตรหลานมารับการสอนจากครูอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ที่น่าพอใจ นักเรียนอ่านออกเขียนได้คิดเป็นร้อยละ ๘๐

ข้อเสนอแนะ

ในการสอนทุกกระบวนการครูควรใช้ภาษาไทยในการสอน และแปลความหมายด้วยภาษามลายูท้องถิ่นหรือภาษาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนในทุกประโยค เมื่อนักเรียนเข้าใจ สื่อความหมายในคำได้แล้ว จึงใช้การสนทนาในระหว่างเรียนเป็นภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ประสานความห่วงใยด้วยถ้อยคำวันละประโยค

เวลา ๒๔ ชั่วโมง

เรื่อง การแต่งประโยค

เวลา ๑ ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

มาตรฐาน ท ๑.๑	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
ตัวชี้วัด ป. ๓/๑	อ่านออกเสียงคำข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว
ป. ๓/๒	อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน
มาตรฐาน ท ๒.๑	ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด ป. ๓/๒	เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างชัดเจน
ป. ๓/๕	เขียนเรื่องตามจินตนาการ
มาตรฐาน ท ๓.๑	สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
ตัวชี้วัด ป. ๓/๒	บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู
ป. ๓/๕	พูดสื่อสารได้ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์
มาตรฐาน ท ๔.๑	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด ป. ๓/๑	เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ
ป. ๓/๔	แต่งประโยคง่าย ๆ
ป. ๓/๕	แต่งคำคล้องจองและคำขวัญ

สาระสำคัญ

การพูด อ่านและเขียนประโยคเป็นการแปลความหมายของประโยคจากประโยคบอกเล่า ในภาษามลายูท้องถิ่นและนำมาใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สามารถแต่งประโยคได้
๒. สามารถแปลภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาไทยได้
๓. สามารถนำไปใช้สื่อสารตรงตามวัตถุประสงค์ได้

สาระการเรียนรู้

การแต่งประโยค

สมรรถนะของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ข้อที่ ๓ มีวินัย
ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้
ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. สนทนาทักทายนักเรียนและทบทวนความรู้เดิม
๒. ครูนำแผนภูมิเนื้อเพลงข้าวโพดสี มาติดบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านตามครูพร้อมกัน ๒ รอบ ครูร้องให้ฟังและนักเรียนร้องตาม และร้องเพลงเองอีก ๒ ครั้ง

เพลงข้าวโพดสี (ภาษามลายูถิ่น)

จาโกลาเวตาเนาะ	เนาะตาเนะ ยากง (ซำ)
โอ...อาเตะจอแม	กาเซซาเยอาแบ
ตาเนะยากง	ตาเนะยากง
	ปะก็ตอปากะมาแก (ซำ)

เพลงข้าวโพดสี

พรวนดินกันเสียให้หมด	จะปลูกข้าวโพดสี (ซำ)
โอ...แม่ นวลดารา	เจ้าไม่เมตตาตัวพี่
ข้าวโพดสี	ปาน ฉะนี้ จะโรยรา (ซำ)

ชั้นสอน

- นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มโดยนับจำนวนจากมากหาน้อยเริ่มจากเลขที่หลังสุด กลุ่มละ ๕ คน
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบความรู้ การแต่งประโยค มาศึกษา ครูจะเป็นผู้คอยแนะนำชี้แนะเพิ่มเติมว่าในการแต่งประโยคจะประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแต่งประโยคใหม่ ๓ ประโยค เพื่อทำบัตรประโยคและติดที่ป้ายประชาสัมพันธ์หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

- ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนและอบรมความประพฤติ ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบในการเป็นผู้เรียนที่ดีและการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- นักเรียนร่วมกันทำแบบฝึกหัดที่ ๒ เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเรียงคำเป็นประโยค
- เมื่อนักเรียนทำในแบบฝึกเสริมทักษะการเรียงคำเป็นประโยคแล้วให้นำส่งครูเพื่อตรวจความถูกต้อง
- ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติโดยการสนทนาเป็นภาษาไทยระหว่างเพื่อน ๒ คน ในการสนทนานั้น ครูกำหนดสถานการณ์ขึ้น เช่น กามารูดิน พบกับ อาามีนที่คลอง
- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนมา การแต่งประโยคจะประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม

สื่อและแหล่งเรียนรู้

- แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๓ เรื่อง การแต่งประโยค
- แหล่งสืบค้นข้อมูลภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- แผนภูมิเนื้อเพลงข้าวโพดสี
- อุปกรณ์ในการจัดทำบัตรประโยค

กระบวนการวัดผลประเมินผล

๑. วิธีการวัดผลและประเมินผล

- ๑.๑ สังเกตการอ่านและการเขียนประโยค
- ๑.๒ ตรวจผลงานการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

๒. เครื่องมือวัดผลและประเมินผล

- ๒.๑ แบบสังเกตการอ่านและเขียนประโยค
- ๒.๒ แบบบันทึกการตรวจผลงานการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

๓. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

- ๓.๑ การประเมินผลสังเกตการอ่านแจกลูก การเรียงประโยค และการแต่งประโยคของนักเรียนเกณฑ์การผ่านร้อยละ ๘๐

แบบประเมินทักษะ/กระบวนการเรียนรู้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ทักษะกระบวนการทางการเรียนรู้					เฉลี่ย	ผลการประเมิน	
		การแก้ปัญหา	การใช้เหตุผล	การสื่อสาร	การเชื่อมโยง ความรู้	ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ ๓ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ ๒ คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ

- คะแนน ๑๓ - ๑๖ คะแนน ระดับคุณภาพ ๔ หมายถึง ดีมาก
- คะแนน ๙ - ๑๒ คะแนน ระดับคุณภาพ ๓ หมายถึง ดี
- คะแนน ๕ - ๘ คะแนน ระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง พอใช้
- คะแนน ๑ - ๔ คะแนน ระดับคุณภาพ ๑ หมายถึง ต้องปรับปรุง

เกณฑ์ผ่านการประเมิน ได้ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

บันทึกและขอเสนอแนะของผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียนผดุงมาต

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

บันทึกผลหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นางรอฮานา สุดิน)

ครูโรงเรียนพดุงมาตร

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

ใบความรู้

ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษา

การสะกดคำ หมายถึง การอ่านโดยนำพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน ถือเป็นเครื่องมือการอ่านคำใหม่ ซึ่งต้องให้นักเรียนสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่านการเขียน เมื่อสะกดคำจนจำคำอ่านได้แล้ว ต่อไปก็ไม่ต้องใช้วิธีการสะกดคำนั้น ให้อ่านเป็นคำได้เลย จะทำให้นักเรียนอ่านจับใจความได้และอ่านได้เร็ว

การสะกดคำ มีหลายวิธี

๑. สะกดตามรูปคำ เช่น

กา สะกดว่า กอ - อา - กา

คาง สะกดว่า คอ - อา - งอ - คาง

ค้ำง สะกดว่า คอ - อา - งอ - คาง - ไไม้โท - ค้ำง

๒. สะกดโดยสะกดแม่ ก กา ก่อน แล้วจึงสะกดมาตราตัวสะกด เช่น

คาง สะกดว่า คอ - อา - คา - คา - งอ - คาง

ค้ำง สะกดว่า คอ - อา - คา - คา - งอ - คาง - คาง - โท - ค้ำง

๓. คำที่มีสระอยู่หน้าพยัญชนะ ให้สะกดพยัญชนะก่อนสระเสมอ เช่น

เก สะกดว่า กอ - เอ - เก

ไป สะกดว่า ปอ - ไอ - ไป

๔. คำที่เป็นสระลดรูปหรือสระเปลี่ยนรูป อาจสะกดได้ดังนี้ เช่น

กัน สะกดว่า กอ - อะ - นอ - กัน หรือ กอ - ไไม้หันอากาศ - นอ - กัน

คน สะกดว่า คอ - โอะ - นอ - คน หรือ คอ - นอ - คน

แข็ง สะกดว่า ขอ - แอะ - งอ - แข็ง หรือ ขอ - แอะ - ไไม้ไตคู้ - งอ - แข็ง

เค็ม สะกดว่า คอ - เอะ - มอ - เค็ม หรือ คอ - เอะ - ไไม้ไตคู้ - มอ - เค็ม

๕. คำอักษรควบ อาจสะกดได้ดังนี้

๕.๑ สะกดเรียงตัวอักษร มุ่งเพื่อการเขียนให้ถูกต้อง เช่น

กลอง สะกดว่า กอ - ลอ - ออ - งอ - กลอง

พราง สะกดว่า พอ - รอ - อา - งอ - พราง

กวาง สะกดว่า กอ - วอ - อา - งอ - กวาง

๕.๒ สะกดตัวควบพร้อมกัน มุ่งเพื่อออกเสียงคำควบกล้ำให้ชัด เช่น

กลอง สะกดว่า กลอ - ออ - งอ - กลอง

พราง สะกดว่า พรอ - อา - งอ - พราง

กวาง สะกดว่า กวอ - อา - งอ - กวาง

๖. คำอักษรนำ อาจสะกดได้ดังนี้

๖.๑ สะกดเรียงตัวอักษร มุ่งเพื่อการเขียนให้ถูกต้อง เช่น

อยาก สะกดว่า ออ - ยอ - อา - กอ - อยาก

หนา สะกดว่า หอ - นอ - อา - หนา

สนาม สะกดว่า สอ - นอ - อา - มอ - สนาม

๖.๒ อ่านอักษรนำแล้วจึงสะกด มุ่งเพื่อกออกเสียงคำให้ถูกต้อง เช่น

อยาก สะกดว่า หยอ - อา - กอ - อยาก

หนา สะกดว่า หนอ - อา - หนา

สนาม สะกดว่า สะหนอ - อา - มอ - สนาม

๗. คำที่ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด คำที่มีตัวการันต์ ให้ใช้หลักสังเกตรูปคำ หมายความว่าของคำและจำคำให้ได้โดยอ่านและเขียนอยู่เสมอ เช่น เหตุ จันทร

ประโยค คือ ถ้อยคำที่มีความเกี่ยวข้องกันถูกต้องตามระเบียบของภาษาและมีเนื้อความบริบูรณ์ ประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง

องค์ประกอบของประโยค คำที่นำมาเรียงกันจะเป็นประโยคได้ก็ต่อเมื่อมีภาคประธานและภาคแสดง นอกจากนี้ประโยคยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีก

การจำแนกประโยคตามเจตนาผู้ส่งสาร มี ๔ ชนิด

๑. ประโยคบอกเล่าหรือประโยคแจ้งให้ทราบ เช่น ทุกคนเกิดมามีกรรม

๒. ประโยคคำถาม จะมีคำที่แสดงคำถามกำกับอยู่ ๒ ลักษณะ คือ ต้องการคำตอบที่เป็นเนื้อความ และต้องการเพียงการตอบรับหรือปฏิเสธเท่านั้น

๓. ประโยคปฏิเสธ จะมีคำว่า ไม่ ประกอบอยู่เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความหมายตรงกันข้ามกับประโยคบอกเล่า เช่น นิธิโรจน์ไม่ชี้แจงเรียนหนังสือ วันนาไม่เคยกินส้มตำ

๔. ประโยคคำสั่งและขอร้อง เป็นประโยคที่มีลักษณะสั่งให้ทำหรือขอร้องให้ปฏิบัติ ซึ่งสามารถละประธานไว้ได้ เพราะผู้ส่งสารและผู้รับสารต่างเข้าใจและทราบว่าสั่งหรือขอร้องใคร เช่น ห้ามเดินลัดสนาม โปรดทำความเคารพประธานในพิธี กรุณาถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องเรียน

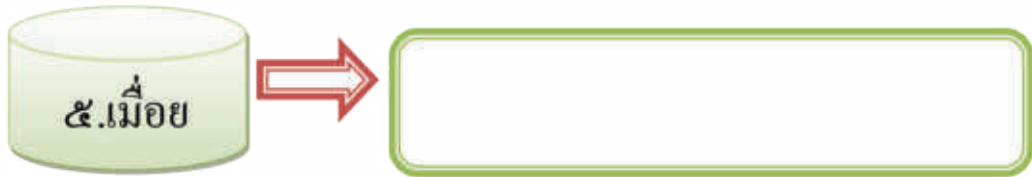

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้แต่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

ตอบได้ถูกต้อง.....ข้อ ผ่าน ไม่ผ่าน (เกณฑ์การประเมิน ตอบได้ ๘ ข้อ ถือว่าผ่าน)

บรรเลง สุปี

การจัดประสบการณ์เสริมทักษะ
การฟังและดูภาษาไทยแบบ ทีพีอาร์

บุญเจริญ บุญเชิด

การนิเทศแบบ ดาวเจ็ดดวง

ศิริลักษณ์ สุทธิพงษ์ธร

กัลยาณมิตรนิเทศถึงห้องเรียน

ธัญลักษณ์ จันท์ศรี

การนิเทศแบบ ดอกแก้วเมืองสุรินทร์

ศรียา ธัญญประกอบ

การนิเทศแบบ วิ ๒

การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านภาษา (Literacy) ด้วยเทคนิคการนิเทศ แบบ “ดาวเจ็ดดวง”

โดย: บุญเจริญ บุญเขต ศึกษาพิเศษ สพ.สุรินทร์ เขต ๓

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องด้วยบริบทพื้นที่สภาพทางภูมิศาสตร์ สังคมวัฒนธรรม ความเชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนแนวชายแดนไทย - กัมพูชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๓ มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นซึ่งมีโรงเรียนอยู่ตามแนวตะเข็บชายแดน ชุมชนท้องถิ่นมีความหลากหลายในการใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย ภาษาเขมรถิ่นไทย ร้อยละ ๔๕ ภาษาไทย ร้อยละ ๒๕ ภาษาไทยอีสาน ร้อยละ ๓๐ ซึ่งนับว่ามีข้อจำกัดที่หลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ภาษา ความเชื่อ สภาพภูมิศาสตร์ที่มีความท้าทายในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยได้สอดคล้องตามบริบทในทุกมิติเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันงานด้านการนิเทศการศึกษาได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ประกอบกับเทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน อาทิ หลักสูตร ความรู้ในสาขาต่าง ๆ และแนวทางการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายรวมทั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษา แต่ยังคงพบว่ามีปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งเทคนิควิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย ให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง และบริบทในท้องถิ่น ทุกมิติอย่างก้าวกระโดด รวมทั้งปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ในปัจจุบันพบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ มีปัญหาในการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำไปด้วยการสังเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ พบว่ามีปัญหาในทุกภาคส่วน เช่น ขาดการเสริมต่อจากผู้ปกครอง ความยากจน ตลอดจนความแตกต่างด้านการใช้ภาษาท้องถิ่นของนักเรียน ได้แก่ ภาษาพื้นเมืองอีสาน ภาษาไทย ภาษาเขมรถิ่นไทย ซึ่งในบริบทและสภาพทางภูมิศาสตร์สภาพสังคมและวัฒนธรรม ความเชื่อ ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษและข้อจำกัดที่มีผลกระทบ ต่อการพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะท้องถิ่น

จากผลการวิจัยและคัดกรองนักเรียนด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในแต่ละปีการศึกษา พบว่า มีนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ รวมถึงนักเรียนไม่เข้าใจคำศัพท์ ความหมายในภาษาไทยกลาง ทำให้การสื่อสารผิดเพี้ยนไป ซึ่งพบว่าในแต่ละปีการศึกษา

จะมีนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวนมาก อยู่ในระดับปรับปรุง และไม่น่าพึงพอใจ นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ : ๒๕๕๘) ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา พบว่า ครูผู้สอนบางส่วน ไม่ได้จบเอกภาษาไทย หรือครูที่ไม่เข้าใจในภาษาท้องถิ่น ทำให้การสื่อสารกับนักเรียนมีข้อจำกัด และบกพร่องได้ด้วย ครูผู้สอนขาดสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ปัญหา ด้านนักเรียน ปัญหาด้านชุมชนผู้ปกครองมีการอพยพย้ายถิ่น ความยากจน ตามแนวชายแดนร่วมด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาคือการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้อง ตามบริบทในท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมและโครงการ ที่ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ได้แก่ “โครงการรวมพลังสร้างสรรค์สอนลูกหลานให้อ่านออกเขียนได้ ๑๐๐ % ภายในปี ๒๕๕๙” ซึ่งโครงการ ดังกล่าว ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน

จากเหตุผลความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบ กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารการจัดการศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โครงการแก้ไข ปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ โดยเฉพาะนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน เช่น ภาษาถิ่น ภาษาเขมรถิ่นไทย และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยให้สูงขึ้น ได้ศึกษาทำความเข้าใจ หลักการ กระบวนการ เทคนิค รูปแบบและวิธีการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบ ทั้งด้านปัจจัย ตัวบ่งชี้ กระบวนการ ผลผลิต เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกมิติ จึงได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาในหัวข้อเรื่อง

“การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy) สำหรับครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ “ดาวเจ็ดดวง” ขึ้น ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยให้ การบริหารงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ ด้านภาษา (Literacy) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต ๓ เพิ่มสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ความสามารถด้านภาษา (Literacy) โดยใช้ชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
๒. เพื่อนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ “ดาวเจ็ดดวง”
๓. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy) การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๒๕๙ คน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนความสามารถด้านภาษา (Literacy) อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ความสามารถด้านภาษา (Literacy) เพิ่มขึ้น
๓. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความสามารถในการรู้เรื่องและสื่อสารได้ทุกคน

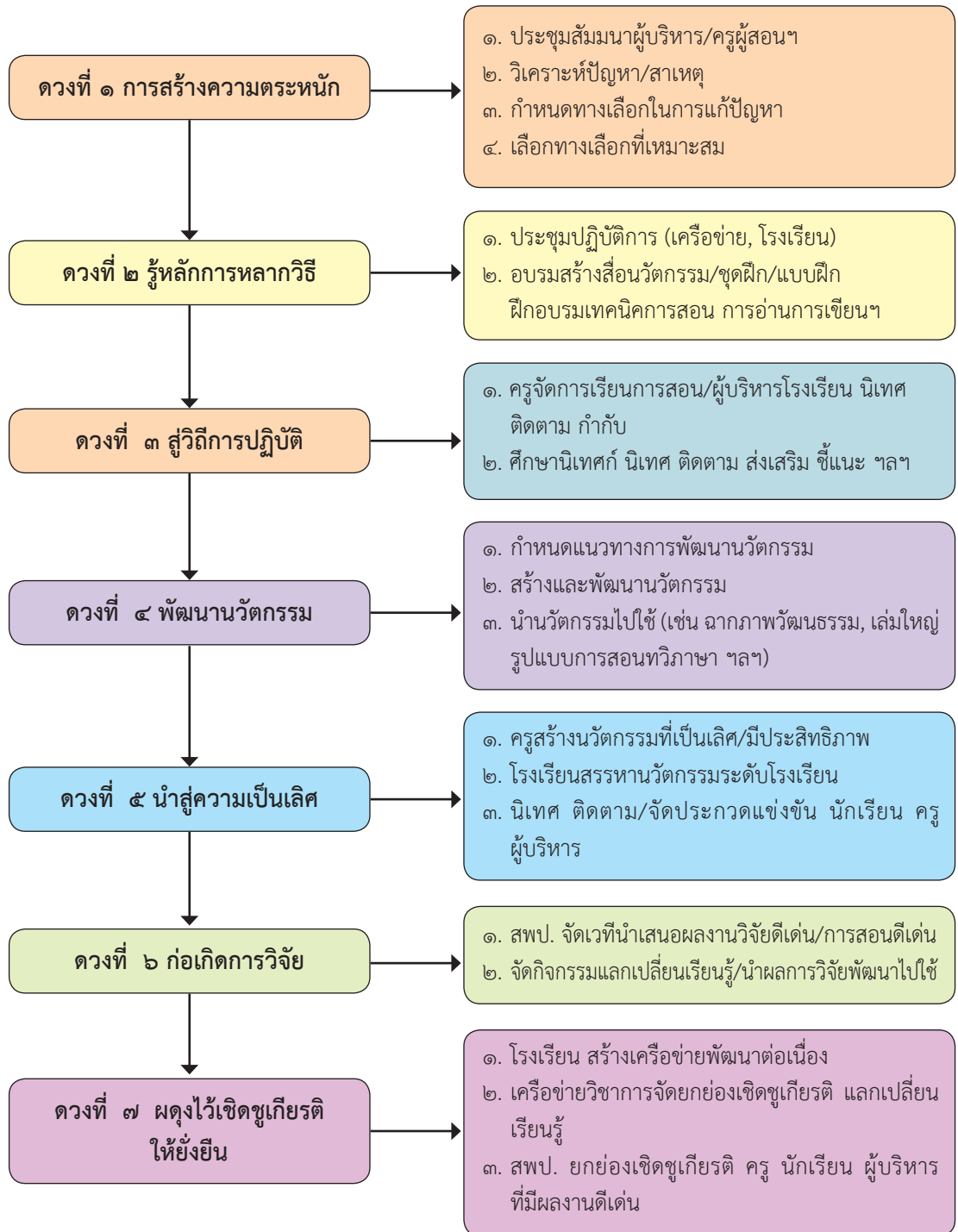
การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy) สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยเทคนิคการนิเทศ

แผนภาพ : รูปแบบและกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบดาวเจ็ดดวง

พัฒนาโดย
นายบุญเจริญ บุญเขต
ศึกษานิเทศก์ สทพ. สุรินทร์ เขต ๓

แผนภาพแสดง : การนิเทศการศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy)
ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยเทคนิคการนิเทศแบบ “ดาวเจ็ดดวง”

พัฒนารูปแบบโดย

บุญเจริญ บุญเชิด ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

ดวงที่ ๑ การสร้างความตระหนัก

๑. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่นักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยให้โรงเรียนทุกโรงเรียนสำรวจวิเคราะห์ปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับ จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒. คัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ อย่างทั่วถึง ทุกปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะนักเรียนที่ใช้ภาษา ท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ภาษาเขมรถิ่นไทย ภาษาญ้อ

๓. จัดประชุมปฏิบัติการครูผู้สอนภาษาไทย เรื่อง แนวทาง การแก้ไขปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยเชิญวิทยากรและ คณะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ จำนวน ๒๕๙ คน

๔. โรงเรียนจัดเด็กกลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และดำเนินการแก้ไขและพัฒนาด้วยสื่อวิธีการ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

๕. เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย (Participation) เพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย (๑) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ (๒) ระดับเครือข่าย (๓) ระดับโรงเรียน (๔) ระดับชุมชน

ดวงที่ ๒ รู้หลักการหลากหลายวิธี

๑. จัดประชุมปฏิบัติการ ให้กับครูผู้สอนภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาค่านักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การสร้างสื่อ นวัตกรรม ด้านการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ฯลฯ

๒. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการให้บริการสาธารณะ (PISA) ระหว่าง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ กับผู้บริหารโรงเรียน จำนวน ๒๓๔ โรงเรียน

๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาความสามารถด้านภาษา (Literacy) ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ชุดฝึกอบรม

๔. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้กับ กลุ่มสนใจ ร่วมกับชมรมครูภาษาไทยในการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

ดวงที่ ๓ คู่มือปฏิบัติการปฏิบัติ

๑. ครูผู้สอนภาษาไทย มีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยทุกคน

๒. ผู้บริหาร บริหารงานโครงการ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนิเทศ ติดตามประเมินผลได้

๓. ครูวิชาการโรงเรียน คณะกรรมการบริหารเครือข่าย ประธานเครือข่ายสร้างและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมตามสภาพและบริบทของแต่ละโรงเรียน

๔. ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ร่วมกับคณะกรรมการบริหารเครือข่าย ประธานเครือข่าย ครูวิชาการโรงเรียน นิเทศ ติดตามกำกับผลการดำเนินงานเป็นระยะ

๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ จัดประกวด แข่งขันทักษะความสามารถของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ด้านภาษาไทย ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทย เช่น ประกวดแข่งขันนวัตกรรมต่าง ๆ มีข้อมูลสารสนเทศ รายชื่อนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ รายโรงเรียน รายชั้นรายบุคคล

ดวงที่ ๔ เร่งรัดพัฒนานวัตกรรม

๑. ครูผู้สอนศึกษาสภาพปัญหา ของนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาในการเรียนรู้ แล้วสังเคราะห์เพื่อพัฒนานวัตกรรม

๒. พัฒนาและวิจัยในชั้นเรียน มาแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสม

๓. ครูผู้สอนภาษาไทยพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย เช่น การสร้างฉลากพัฒนาธรรม big book หนังสือนิทานภาพ พจนานุกรมไทย เขมร นิทานคุณธรรม หนังสือส่งเสริมการอ่าน ฯลฯ

ดวงที่ ๕ นำสู่ความเป็นเลิศ

๑. ศึกษานิเทศก์สร้างนวัตกรรมด้านการอ่าน การเขียนต้นแบบให้ครูเอาไปใช้

๒. จัดประกวดแข่งขัน สื่อนวัตกรรมที่มีความเป็นเลิศ ของครูแต่ละโรงเรียน

๓. ครูในแต่ละเครือข่าย ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมแก้ไขปัญหการอ่าน และการเขียน

๔. จัดกิจกรรมมีความหลากหลายที่ประสบผลสำเร็จ เช่น เสียงตามสาย นักข่าวรุ่นเยาว์ หมอภาษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

๕. ใช้รูปแบบในการประเมินโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง แบบสามเส้า (Triangulation) คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ โรงเรียน (ครูผู้สอน ผู้บริหาร นักเรียน) และชุมชน เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรหลักในชุมชน

ดวงที่ ๖ ก่อเกิดการวิจัย (Best – Practice)

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ครูผู้สอน นำเสนอผลการวิจัยการอ่าน การเขียนที่ประสบผลสำเร็จ
๒. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานวิจัยดีเด่น (Best – Practice) ของแต่ละโรงเรียน ตามบริบท ที่หลากหลายเน้นรูปแบบการบริหารแบบเครือข่ายพัฒนาการเรียนรู้
๓. จัดเวทีวิชาการ การอ่านเคลื่อนที่ ตลาดนัดวิชาการตามบริบทของโรงเรียน
๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเสนอผลงานดีเด่น การสะท้อนผลและถอดบทเรียน ของครูผู้สอนภาษาไทย

ดวงที่ ๗ ผดุงไว้เชิดชูเกียรติให้ยั่งยืน

๑. จัดยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันทักษะด้านภาษาไทย ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้แก่ โครงการรักษ์ภาษาไทย กิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ การประกวดแข่งขันความเป็นเลิศของนักเรียน
๒. จัดมอบรางวัลให้กับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ที่มีผลงานดีเด่นด้านภาษาไทย เช่น การพัฒนานวัตกรรมเป็นเลิศ
๓. ยกย่องเชิดชูเกียรติครูผู้สอนที่ชั้นเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด ๑๐ ลำดับแรก ของเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ด้านภาษา (Literacy)
๔. ครูที่มีผลการวิจัยดีเด่น และพัฒนานวัตกรรมที่เป็นเลิศ เป็นต้น
๕. มอบรางวัลและติดตาม ให้ห้องเรียนที่อ่านออก เขียนได้ ๑๐๐% หรือห้องเรียนที่ปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

ผลสำเร็จในการดำเนินงาน

๑. ผู้เรียน

- ๑) นักเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้รับรางวัลจากการประกวดความสามารถด้านภาษาไทย โครงการรักษ์ภาษาไทย ในระดับประเทศ ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๕ ถึง ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ทุกปี
- ๒) นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันกิจกรรมในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระดับประเทศ ทุกปีการศึกษา
- ๓) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถด้านภาษา (Literacy) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ จากปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ ติดต่อกันทุกปี
- ๔) นักเรียนอ่านออก เขียนได้ อ่านรู้เรื่อง พุดสื่อสารได้เหมาะสมตามมาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ได้ทุกคน

๒. ครูผู้สอน

- ๑) ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ได้ประสบผลสำเร็จทุกคน
- ๒) ครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการพัฒนาสื่อนวัตกรรม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ความสามารถด้านภาษา (Literacy) และมีเทคนิคการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน
- ๓) ครูผู้สอนสามารถพัฒนาเทคนิคการสอนภาษาไทย และมีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ทั้งในระดับภาค ระดับประเทศ

๓. ผู้บริหารสถานศึกษา

- ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตระหนักและสามารถบริหารจัดการ งานวิชาการด้านการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยได้อย่างมีคุณภาพ
- ๒) ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความสามารถด้านภาษา (Literacy) โดยใช้คู่มือการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมได้ครอบคลุมทุกโรงเรียน

๔. ศิกษานิเทศก์

- ๑) ได้รับการยกย่อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ดีเด่นในการพัฒนาสื่อและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๒) ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ เป็นผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๕๓
- ๓) ได้รับรางวัลเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ครูสุคติ จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ปี พ.ศ. ๒๕๕๖
- ๔) ได้รับรางวัลอันทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ประเภทศึกษานิเทศก์ยอดเยี่ยม ด้านการพัฒนางานวิชาการ ชนะเลิศเหรียญทอง ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเหรียญเงิน ระดับชาติ ปี ๒๕๕๘
- ๕) ได้รับเกียรติบัตร ทีมนักวิจัย การฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ปี ๒๕๕๕
- ๖) ศิกษานิเทศก์ ได้รับการยอมรับจากสังคม ครู ผู้บริหาร องค์กร ในการเป็นนักวิชาการ ในการนิเทศ พัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๕. โรงเรียน

- ๑) โรงเรียนทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ จำนวน ๒๓๔ โรงเรียน มีแนวทางในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ความสามารถด้านภาษา
- ๒) โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

๓) โรงเรียนในสังกัดมีความตระหนักแสวงหาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ โดยการสนับสนุนจากมูลนิธิ องค์กรภาคประชาชน การมีส่วนร่วมต่าง ๆ ซึ่งผลมาจากการใช้เทคนิคการนิเทศแบบดาวเจ็ดดวง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๔) มีโรงเรียนแกนนำ โรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย นักเรียนอ่านออก เขียนได้ทุกคน ได้แก่

รายชื่อสถานศึกษา	รูปแบบ/หลักการ/วิธีการ
โรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง	๑. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย รูปแบบทวิภาษา ๒. การจัดทำพจนานุกรมภาษาไทย - ภาษาเขมรถิ่นไทย ๓. รูปแบบการสอนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาเขมรถิ่นไทย ๔. จัดทำหนังสือเล่มเล็ก เล่มใหญ่ นิทานภาพ ฉากภาพวัฒนธรรม
โรงเรียนบ้านจารย์	รูปแบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการและมีมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียน
โรงเรียนบ้านรวานคร	การพัฒนาวัตกรรมการอ่าน เขียนแบบแจกลูกสะกดคำ ด้วยเทคนิคการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕
โรงเรียนบ้านตะคร้อ	๑. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย รูปแบบทวิภาษา ๒. รูปแบบการสอนภาษาไทยด้วยกิจกรรมบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
โรงเรียนบ้านตอกตรา	เทคนิคการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกิจกรรมการแจกลูกสะกดคำแบบประสาทสัมผัสทั้ง ๕
โรงเรียนบ้านลำดวนพัฒนา	การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อออนไลน์
โรงเรียนสังขะวิทยาคม	เทคนิคการสอนซ่อมเสริมโดยใช้แนวทางกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ สู่การสร้างพัฒนาการอ่านการเขียน
โรงเรียนอนุบาลปราสาทศึกษาคาร	การสอนซ่อมเสริมและบูรณาการการเรียนรู้การอ่านแจกลูกสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก
โรงเรียนบ้านหนองเหล็ก (กองทัพบกอุปถัมภ์)	การสอนซ่อมเสริมและกิจกรรมการสอนแบบคละชั้นเรียน
โรงเรียนบ้านจารย์	การสอนซ่อมเสริม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบประสาทสัมผัสทั้งห้า ในการแจกลูกสะกดคำ
โรงเรียนบ้านพะเนาว์	การสอนซ่อมเสริมและกิจกรรมการสอนแบบคละชั้นเรียน
โรงเรียนบ้านณรงค์	การพัฒนาการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์และสร้างนวัตกรรมการอ่านแจกลูกสะกดคำโดยใช้นิทานภาพ
โรงเรียนพระจันทร์ศรีสุข	สร้างนวัตกรรมการอ่านแจกลูกสะกดคำในมาตราตัวสะกด
โรงเรียนบ้านโคกบุฯ	สร้างนวัตกรรมการอ่านการเขียนโดยใช้นิทานภาพคุณธรรม ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๖. ผลที่เกิดขึ้นกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓

จากการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ผลปรากฏดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชาติ (Ordinary National Education Test : NT) ความสามารถด้านภาษา (Literacy) ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ถึง ปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศติดต่อกัน

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จ

ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ อ่านออกเขียนได้ มีความสามารถด้านภาษาซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓ ได้ดำเนินการตามกรอบแนวทาง ดังนี้

ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ จากผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะจากปีการศึกษา ๒๕๕๕ มากำหนดเป้าหมายการพัฒนา ทั้งด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาบุคลากร กลุ่มนักเรียน ครูผู้สอนผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและองค์กรประกอบที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ผลกระทบ จุดเด่น จุดด้อย ที่คณะศึกษานิเทศก์ได้สังเคราะห์ โดยใช้รูปแบบการนิเทศแบบ “ดาวเจ็ดดวง”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ วิธีการอย่างชัดเจน ๒. สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ๓. นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน
โรงเรียนทุกโรงเรียน	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ วิธีการอย่างชัดเจน ๒. ส่งเสริมให้ครูทุกคนจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ๓. สนับสนุนในการดำเนินงานทุกด้าน ๔. นิเทศ ติดตามผล เปรียบเทียบความก้าวหน้า อย่างต่อเนื่อง
ครูผู้สอนทุกคน	๑. จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ๒. กำหนดวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ๓. จัดทำสื่อ/เครื่องมือในการแก้ปัญหา ๔. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยความเอาใจใส่ ช่วยเหลือดูแลอย่างจริงจัง

๑. ปัญหาและอุปสรรค/ข้อจำกัด

๑.๑ ปัญหาด้านตัวผู้เรียน สาเหตุที่นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

๑) นักเรียนบางส่วน มีสมาธิสั้น ไม่เพียรพยายาม ขาดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ

๒) สภาพแวดล้อมด้านการอ่านไม่เอื้อ นักเรียนขาดความสนใจในการอ่านการเขียน

๓) นักเรียนใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ทำให้การสื่อสารภาษาไทยขาดความสมบูรณ์

๑.๒ ปัญหาด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) ครูผู้สอนภาษาไทย ร้อยละ ๙๐ ไม่ได้จบเอกภาษาไทยโดยตรง แต่ถ้าจบเอกภาษาไทย ก็ยังไม่กระจ่างในหลักภาษาไทยและการสอนภาษาไทยอย่างถูกต้อง เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ รวมทั้ง ไม่มีเทคนิคการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ขาดหลักจิตวิทยาการสอน

๒) ครูมีภาระงานด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเรียนการสอนมากขึ้น

๓) ปัญหาการขาดแคลนครู รวมทั้งครูผู้สอนภาษาไทย ไม่เข้าใจคำศัพท์และความหมายภาษาท้องถิ่นของนักเรียน เป็นต้น

๑.๓ ปัญหาด้านผู้บริหาร/และการบริหารจัดการ

๑) ผู้บริหารบางส่วนขาดความตระหนักหรือไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนางานวิชาการ

๒) การนิเทศภายใน และการนิเทศ ติดตามที่ไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา

๑. จัดอบรมเข้มการสอนภาษาไทย การอ่านแจกลูกสะกดคำ การคัดลายมือ หลักการใช้ภาษารวมทั้งวิธีการสอนภาษาไทย

๒. ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรมการสอนภาษาไทย เช่น การอ่านรู้เรื่องและภาษาเพื่อการสื่อสาร

๓. จัดสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้

๔. สร้างความตระหนักและความคุ้นเคยในภาษาท้องถิ่น หรือเข้าใจเข้าถึงวัฒนธรรมในท้องถิ่น

๕. จัดอบรมหลักสูตรเร่งรัดแบบเข้ม สำหรับครูที่ต้องการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเน้นการนำภาษาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

๑. เน้นให้ครูผู้สอนวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนรายบุคคล ในการอ่าน การเขียน เช่น นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำไม่ได้ นักเรียนไม่รู้จักพยัญชนะ นักเรียนอ่านข้าม อ่านเกิน นักเรียนขาดทักษะการอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ

๒. การจัดให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนกับนักเรียนที่มีปัญหาการอ่าน การเขียน เป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล และปัญหาเฉพาะด้านของนักเรียน ซึ่งต้องจัดหา พัฒนาสื่อนวัตกรรมในการดำเนินกิจกรรม

๓. ควรมีการแสวงหาสื่อนวัตกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจกับนักเรียนในแต่ละระดับช่วงวัย

๔. ควรมีการสอนซ่อมเสริมและส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกการอ่าน การเขียนอย่างต่อเนื่อง

๕. การจัดครูเข้าชั้นเรียนที่เหมาะสม เช่น ครูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ควรมีเวลาที่สามารถอยู่ในชั้นเรียนได้ต่อเนื่อง ภาระงานน้อยลง รักเด็กและรู้หลักการสอนภาษาไทย

๖. แสวงหาหน่วยงาน มูลนิธิ วิทยากรที่เชี่ยวชาญมาร่วมการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

จุดที่ควรพัฒนา

๑) การพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทยต้นแบบ เพื่อขยายเครือข่ายทั้งด้านการสร้างสื่อ นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้

๒) การพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถโดดเด่นด้านภาษาไทย การขยายเครือข่าย นักเรียนดี นักเรียนเก่ง

๓) พัฒนาโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบทวิภาษาและเผยแพร่ไปยังโรงเรียนอื่น เช่น กรณีโรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา

๑) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยแบบเครือข่าย กิจกรรมโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง

๒) หมุนเวียนการใช้สื่อและนวัตกรรมที่มีคุณภาพดีเด่น หรือแลกเปลี่ยนนวัตกรรมระหว่างโรงเรียน

๓) พัฒนาการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ และแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มอ่อน โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การเข้าค่ายสร้างสรรค์ในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อให้สามารถเรียนรู้ไปด้วยกัน

การจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ IIUU Total Physical Response (TPR)

โดย: บรรณรอง สุปี ศึกษานิเทศก์ สพป.เชียงใหม่ เขต ๔

เหตุผลและความจำเป็น

ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ถ้าเด็กประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาไทย ก็จะมีผลทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จากรายงานการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์และการฟื้นฟูภาษาชาติพันธุ์ของชุมชนโรงเรียนพื้นที่พิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายเชียงใหม่ เขต ๔ พบว่า มีเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๑ เป็นชาวไทยภูเขาและชาวไทยท้องถิ่นเดิมและพูดภาษาท้องถิ่นของตนเองในชีวิตประจำวันเกินร้อยละ ๕๐ ในโรงเรียน จำนวน ๔ โรงเรียน ได้แก่ เด็กชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน ๖ โรงเรียน เด็กชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง (แม้ว) จำนวน ๒ โรงเรียน และ เด็กชาวไทยท้องถิ่นเดิมชนเผ่าลีว (ละว้า) จำนวน ๑ โรงเรียน ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พบว่า

“เด็กมีความยากลำบากในการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ดังนั้นในการเรียนรู้ภาษาที่สองสำหรับเด็กดังกล่าว ควรมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ชั้นปฐมวัย โดยเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และควรเริ่มต้นจากทักษะการฟังและดู ทั้งนี้เพราะคนเราเริ่มรู้จักใช้ภาษาด้วยการฟังและดูเป็นอันดับแรก เมื่อสามารถฟังได้แล้วจึงจะสามารถพูด อ่าน และเขียนตามมา ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่สองวิธีการที่เหมาะสมกับเด็กวิธีการหนึ่ง คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR)”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ได้ส่งเสริมให้โรงเรียนพื้นที่พิเศษในสังกัดจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ และในปีการศึกษา ๒๕๕๓ ได้พัฒนาและจัดทำคู่มือครูแผนการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย และรูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) ให้สอดคล้องกับสภาพของเด็กและท้องถิ่น และการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาและจัดทำคู่มือครู การจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทยสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

๒. เพื่อพัฒนาและจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) ให้สอดคล้องกับสภาพของเด็กและท้องถิ่น และการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

๓. เพื่อพัฒนารูปแบบ/วิธีการ ในการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR)

รูปแบบและกระบวนการนิเทศ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การพูดออกคำสั่งและการสาธิตหรือปฏิบัติตามคำสั่ง โดยใช้คำสั่งทีละคำสั่งจนครบทั้ง ๓ คำสั่งในแต่ละชุดคำสั่ง

ตัวอย่าง

สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑
ชุดคำสั่ง ชุดที่ ๑ นั่ง ยืน กระโดด

ครูอยู่ในท่ายืน

คำสั่ง	การปฏิบัติ
ครูสาธิต	
๑. ครูพูดออกคำสั่ง “นั่ง”	๑. ครูนั่ง ลงบนเก้าอี้
๒. ครูพูดออกคำสั่ง “ยืน”	๒. ครูลุกขึ้นยืน
๓. ครูพูดออกคำสั่ง “กระโดด”	๓. ครูกระโดดขึ้น ๑ ครั้ง

รูปแบบที่ ๒ การพูดออกคำสั่งและการสาธิตหรือปฏิบัติตามคำสั่งโดยเรียงคำสั่ง พร้อมกัน ทั้ง ๓ คำสั่งในแต่ละชุดคำสั่ง

ตัวอย่าง

สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑
ชุดคำสั่ง ชุดที่ ๑ นั่ง ยืน กระโดด

ครูอยู่ในท่ายืน

คำสั่ง	การปฏิบัติ
ครูสาธิต ครั้งที่ ๑	
ครูพูดออกคำสั่ง “นั่ง ยืน กระโดด”	ครูนั่ง ลงบนเก้าอี้ แล้วลุกขึ้นยืน และกระโดดขึ้น ๑ ครั้ง

ขั้นตอนในการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ TPR มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ครูพูดออกคำสั่งและสาธิตให้เด็กดูเป็นต้นแบบ จำนวน ๓ ครั้ง

ขั้นที่ ๒ ครูพูดออกคำสั่งและสาธิตพร้อมอาสาสมัคร จำนวน ๓ ครั้ง

ขั้นที่ ๓ ครูพูดออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติ โดยเริ่มจาก

๑. ให้อาสาสมัครปฏิบัติ
๒. ให้เด็ก ๆ ทุกคนปฏิบัติพร้อมกันทั้งชั้น
๓. ให้เด็กปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย
๔. ให้เด็กปฏิบัติทีละคน (ทดสอบ)

ในการสอนครูต้องยึด “กฎของสาม” อย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑. ชุดคำสั่ง (คำสั่ง) ใหม่ ๓ ชุด
๒. ครูพูดออกคำสั่งและสาธิตให้เด็กดู ๓ ครั้ง
๓. ครูพูดออกคำสั่งและสาธิตให้เด็กดูพร้อมอาสาสมัคร ๓ ครั้ง
๔. ครูพูดออกคำสั่งและให้เด็กทุกคนปฏิบัติพร้อมกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง

เครื่องมือ/สื่อ หรือนวัตกรรมที่ใช้

๑. แผนการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย
สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒
๒. คู่มือครูการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย
สำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒
๓. คู่มือการนิเทศการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย
สำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒

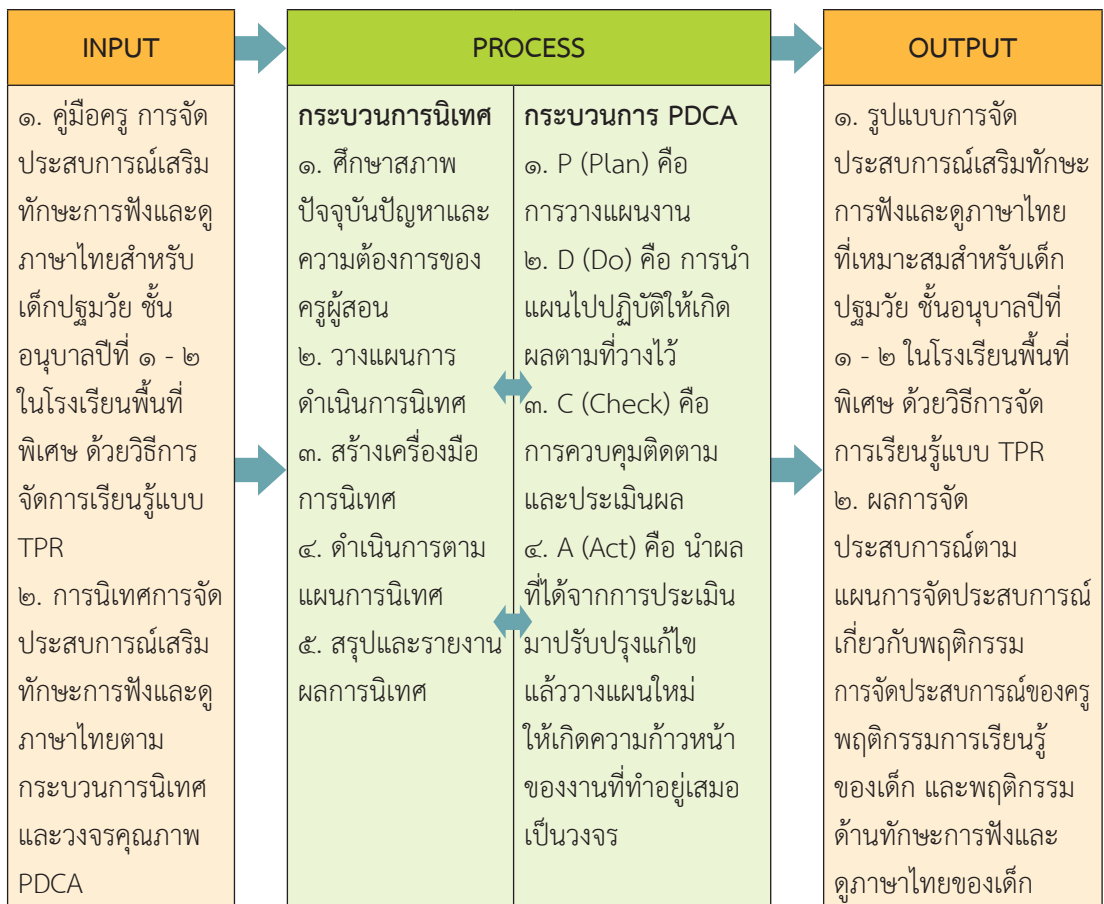
เครื่องมือที่ใช้สื่อหรือนวัตกรรม/เครื่องมือวัดและเครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดู ภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) มีดังนี้

- ๑) แบบสังเกตการสอน
- ๒) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน/ผู้จัดประสบการณ์
- ๓) แบบบันทึกผลการประเมินพฤติกรรมก่อน - หลังการจัดประสบการณ์
- ๔) แบบบันทึกหลังการจัดประสบการณ์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

กรอบแนวคิดของการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการนิเทศการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ด้านการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR)

๑) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) รูปแบบที่ ๑ มาจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ซึ่งเป็นเด็กที่เริ่มเข้าเรียนในโรงเรียนและเริ่มเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง อย่างต่อเนื่อง ทุกปีการศึกษา

๒) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) รูปแบบที่ ๒ มาจัดประสบการณ์เสริมทักษะการฟังและดูภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ ที่มีพัฒนาการด้านการฟังและดูภาษาไทยอยู่ในระดับดี และใช้ในการขยายบทเรียนในการจัดประสบการณ์ในแต่ละแผนการจัดการประสบการณ์

๒. ด้านการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาการนิเทศการจัดประสบการณ์เสริมทักษะการพูดภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ

๒) ควรมีการศึกษาผลการเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการประสบการณ์เสริมทักษะการพูดภาษาไทย ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Total Physical Response (TPR) สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล ปีที่ ๑ - ๒ ในโรงเรียนพื้นที่พิเศษ

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียง คำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการนิเทศ แบบ วิ ๖ “ภาษาถิ่นไทยเลย”

โดย: โศรยา ธัญญประกอบ ศึกษานิเทศก์ สพป.เลย เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

จากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลในระบบ E - MES และการนิเทศเยี่ยมชั้นเรียนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในกลุ่มคุณภาพท่าช้างคล่องๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๒ จำนวน ๙ โรงเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสามารถในการอ่านเขียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นจำนวนมาก และในจำนวนนั้นมีการใช้ภาษาท้องถิ่นโดยเฉพาะภาษาถิ่นไทยเลยเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนอ่านเขียนไม่ถูกต้อง เมื่อสังเกตการออกเสียงจากวัฒนธรรมการใช้ภาษาถิ่นไทยเลยของผู้เรียนในพื้นที่ พบว่า การใช้ภาษาถิ่นไทยเลย ที่ผู้เรียนได้รับจากการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากผู้ปกครอง การออกเสียงคำที่มีพยัญชนะต้นหน่วยเสียงพยัญชนะ พ ผ ถ ท จึงมักจะออกเสียงลักษณะไม่มีอวัยวะในปากปิดกั้น ทำให้การจัดกิจกรรมการสอนอ่าน มีปัญหาการออกเสียงคำ ของหน่วยเสียงพยัญชนะกลุ่มนี้ ส่งผลให้การใช้คำภาษาไทย โดยการอ่านผิดเพี้ยนผิดตามหลักการอ่านในภาษาไทย ออกเสียงคำจากลำคอ การเดินทางของเสียงมีลักษณะผ่านลำคอ ทั้งที่เสียงพยัญชนะที่เกิดขึ้นต้องใช้ริมฝีปากช่วยในการออกเสียง เช่น พ่อ เพื่อน พี่ ถาม ผิง ที่ เป็นต้น

ในฐานะที่ทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ ซึ่งต้องดำเนินการนิเทศการสอนนั้นหมายถึง ผู้นิเทศต้องทำงานร่วมกับครูเพื่อพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จทางการเรียนรู้ การนิเทศการสอนที่ดีจึงควรดำเนินไปในลักษณะของการสร้างความร่วมมือ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ พัฒนาเทคนิคการนิเทศแบบวิ ๖ ที่ประกอบด้วยหลักการของความร่วมมือและการนิเทศแบบกัลยาณมิตรขึ้น เพื่อใช้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเรื่องการอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทย ร่วมกันกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้ผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นออกเสียงคำได้ถูกต้อง และสามารถใช้ภาษาไทยมาตรฐานสื่อสารในชีวิตประจำวันในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์

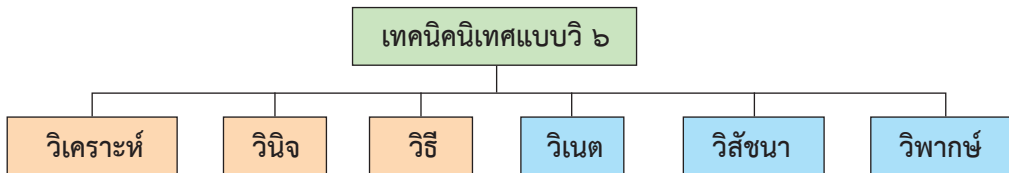
๑. เพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนอ่านออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทยของครูประถมศึกษาปีที่ ๑
๒. เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ครูที่สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในกลุ่มคุณภาพทำข้างคล้อย จำนวน ๙ คน
๒. นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ ในกลุ่มคุณภาพทำข้างคล้อย จำนวน ๓๒ คน

รูปแบบนิเทศแบบ วิ ๖

ขั้นตอนการนิเทศแบบ วิ ๖ เป็นการนิเทศที่นำแนวคิดการมีส่วนร่วมและแนวคิดของกัลยาณมิตร มาผสมผสานในการร่วมจัดการศึกษา ในครั้งนี้นำมาใช้ สำหรับการแก้ปัญหาการออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทย ของนักเรียนใช้ภาษาถิ่นไทยเลย มีดังนี้

๑. **วิเคราะห์** ศึกษาวิเคราะห์กับครูร่วมกันวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหาการออกเสียงคำ ที่เกิดขึ้นว่ามีปัญหาอย่างไรบ้าง โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ทั้งกระบวนการสอน ผลสัมฤทธิ์และ ตัวผู้เรียน ตลอดจนบริบททางสังคมของผู้เรียน ในการอ่านออกเสียงคำของนักเรียน ที่ใช้ภาษาถิ่นไทยเลย พบว่า คำที่มีปัญหาของผู้เรียนคือ คำที่มีพยัญชนะต้น ในหน่วยเสียงพยัญชนะ พ ผ ถ ท

๒. **วินิจฉัย** ศึกษาวิเคราะห์กับครูร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหา การสร้างความตระหนัก ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เห็นความจำเป็นถึงการมีส่วนร่วม (participation) ร่วมกันตั้งเป้าหมาย ในการแก้ปัญหา พิจารณาพฤติกรรมตนเองในการปรับเปลี่ยนการทำงานและบทบาทของครูที่มีต่อผู้เรียน เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิผลและความสำเร็จร่วมกันในการแก้ปัญหาการออกเสียง การศึกษาแนวคิดและ วิธีการที่มีความสอดคล้องมาพิจารณาร่วมกันออกแบบเครื่องมือในการแก้ปัญหาการออกเสียงคำศัพท์ ของผู้เรียน

๓. **วิธี** ศึกษาวิเคราะห์กับครูร่วมกันแสวงหาวิธี โดยให้ครูเป็นผู้หาแนวทางปฏิบัติของตน ศึกษาวิเคราะห์เป็นฝ่ายเสนอแนะให้คำแนะนำ เกี่ยวกับ สื่อ วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหาการออกเสียงคำศัพท์ ในครั้งนี้ ครูผู้สอนได้เลือกใช้แบบฝึกการออกเสียงคำและพยัญชนะ ประกอบคำศัพท์ที่ประกอบด้วย ภาพและคำที่เกิดจาก พยัญชนะ พ ผ ถ ท มีทั้งหมด ๘ แบบฝึก โดยเริ่มจากแนะนำให้ครู สำนวณคำศัพท์ ภาษาไทยเดียวกับภาษาไทยมาตรฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีปัญหาของนักเรียน ซึ่งพบว่า คำที่นักเรียนออกเสียงไม่ถูกต้องได้แก่คำที่ใช้พยัญชนะต้น พ ผ ถ ท ได้แก่ พ่อ เพื่อน ฟัง ฟ้า แพ้ ผ้า ผู้ ผี ผึ้ง ทอง แท้ ทาง ถุง ถาม ถาง นำคำที่ได้หาภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความหมายและฝึกออกเสียงไปด้วย ทำเป็นชุด เมื่อได้แบบฝึกครบแล้ว เป็นกระบวนการตรวจสอบแบบฝึกให้มีความถูกต้องตามหลักวิชา โดยศึกษาวิเคราะห์และครูอธิบายการสร้าง สุดท้ายร่วมกันกำหนดปฏิทินการทดลองใช้แบบฝึกการอ่าน ออกเสียงคำศัพท์

๔. วิเนต เป็นขั้นที่นำแบบฝึกไปใช้ตามแผนจัดกิจกรรมที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ศึกษานิเทศก์คอยติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ๙ โรงเรียน ที่โรงเรียนครูใช้แบบฝึกการออกเสียง โดยฝึกหัด ชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการออกเสียง โดยใช้แบบฝึกการออกเสียงคำศัพท์ที่สร้างขึ้น มาใช้จริงกับผู้เรียน โดยนำมาฝึกกับนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับการใช้ภาษาไทย จำนวน ๓๒ คน เป็นเวลา ๒ สัปดาห์ ประกอบแบบฝึกชุดคำศัพท์ พ ผ ถ ท แต่ละแบบฝึกเป็นคำพื้นฐานที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

๕. วิลีขน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ ศึกษานิเทศก์และครู ต้องพิจารณาร่วมกันตั้งคำถามซึ่งกันและกัน จากการใช้แบบฝึกเกี่ยวกับการหาวิธีการเสริมทักษะให้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดความชำนาญในคำศัพท์เหล่านั้นยิ่งขึ้น เช่น หาบทอ่านให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมตีใหม่ ฝึกเขียนประโยคจากคำศัพท์ที่กำหนด หรือ เขียนเรื่องจากภาพ (ศัพท์ที่มี พ ผ ถ ท เป็นพยัญชนะต้น) หรือเปล่า ทั้งผู้สังเกตการใช้และผู้ใช้หรือครู นำผลและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น มาซักถาม พูดคุยเพื่อได้ตอบ ข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ภายใต้ข้อตกลงการยอมรับในสิ่งที่ต้องปรับปรุงต่อไป

๖. วิพากษ์ ขั้นนี้ ศึกษานิเทศก์กับครูร่วมกันสะท้อนคิดผลการปฏิบัติงานทั้งหมดร่วมกันสรุป ประเมินผล จากประเด็นที่ศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เป็นร่วมกันตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ว่าบรรลุผลมากเพียงใด เป็นการประเมินผลให้กับตนเอง ว่าจากกระบวนการที่ปฏิบัติกันนั้น แบบฝึกตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด มีสิ่งใดที่จะนำไปพัฒนาเพิ่มเติมบ้าง เป็นการสรุปผลหรือรายงานคำตอบจากวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ผลงานต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

แบบสังเกตการสอนการใช้แบบฝึกการออกเสียงคำศัพท์

องค์ประกอบในกระบวนการสอน	พฤติกรรมที่ปรากฏ		ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มี	ไม่มี	
๑. ขั้นนำ ทบทวนความสนใจ			
๒. การแจ้งจุดประสงค์			
๓. ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบ			
๔. การให้ความรู้ ความสำคัญ			
๕. การทำแบบอย่างให้ดู สาธิต			
๖. การฝึกโดยครูแนะนำ			
๗. การฝึกอิสระ			
๘. การเสริมแรง			

ผลสำเร็จในการดำเนินงาน

๑. ครูได้รับกำลังใจและประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติการสอนอ่านเขียนภาษาไทย
๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสร้างความมั่นใจให้กับครูในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๓. นักเรียนจำนวน ๓๒ คน ออกเสียงคำศัพท์ในภาษาไทยได้ถูกต้อง และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน
๔. นักเรียนของโรงเรียนมีคุณภาพในการอ่าน ส่งผลให้ผู้บริหารได้รับความมั่นใจในการบริหารงานยิ่งขึ้น
๕. ผลการอ่านและเขียนจากการประเมินในระบบ E - MES ของนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มคุณภาพการศึกษาท่าช้างคล่อง มีจำนวนนักเรียนอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น
๖. ศึกษานิเทศก์มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาสำเร็จ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. ครูเปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง เปิดใจยอมรับสิ่งต้องแก้ไข
๒. ผู้บริหารสนับสนุนในการพัฒนาขับเคลื่อนคุณภาพการอ่านการเขียน
๓. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๔. ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ตลอดจนผู้ปกครองให้ความเอาใจใส่ต่อการขับเคลื่อนคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งการติดตาม ประเมินและตรวจสอบ
๕. ความตั้งใจและใส่ใจต่อหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

๑. เทคนิคการนิเทศ แบบฝึกการออกเสียงและแผนการจัดกิจกรรม สามารถปรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหากับกิจกรรมอื่นได้ เช่น ปัญหาการออกเสียง สระ หรือพยัญชนะตัวอื่น
๒. การนำไปใช้ควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพราะวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาหลักย่อมมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาที่สอง

ภาคผนวก

ตัวอย่าง

แบบฝึกการออกเสียงคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนใช้ภาษาถิ่นไทย
พยัญชนะ **พ** และคำที่ออกเสียง **พ**

ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงพยัญชนะ คำ จากครู แล้วออกเสียง

ครูสาธิตออกเสียงพยัญชนะ **พ (พอ)**

นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียง **พ (พอ)**

ครูสาธิตออกเสียงคำ **พาน**

นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงคำ **พาน**

ครูสาธิต ออกเสียงตามภาพ **พ อ พาน**

นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ **พาน**

ร่วมกันสนทนาภาพ แล้วครูสาธิต ออกเสียง **พื่อ**

นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ **พื่อ**

ร่วมกันสนทนาภาพ แล้วครูสาธิต ออกเสียง **พื่อ**

นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ **พื่อ**

แบบฝึกการออกเสียงคำศัพท์
คำที่ออกเสียง พ

ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงพยัญชนะ คำ จากครู แล้วออกเสียง

พระ

เพื่อน

ไม้พาย

พุง

ใบโพธิ์

ข้าวโพด

พริก

มะพร้าว

พังพอน

ฝึกอ่านคำ

พ

คำ	ร้อยกรอง
แพง พุด โปย เพิ่ม	พ่อฉันชื่อว่าเพิ่ม เพื่อนเราเริ่มได้รู้จัก
เพื่อนพ้อง เพราะพริ้ง ปริ้มเพรา พึ่งพา	เพราะพ้อมักพุดเสียงดัง มีลูกน้องที่ลู้งมั่ง
	พึ่งพาอย่างจริงจัง พ่อเพิ่มสั่งก็ทำตาม

ตัวอย่าง

แบบฝึกการออกเสียงพยัญชนะและคำศัพท์
คำที่ออกเสียง ถ

ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงพยัญชนะ คำ จากครู แล้วออกเสียง

ครูสาธิตออกเสียงพยัญชนะ ถ (ถอ)
นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียง

ครูสาธิตออกเสียง ถุง
นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียง ถุง

ครูสาธิตออกเสียงตามภาพ ถอ ถุง
นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ ถอ ถุง

ครูและนักเรียนร่วมสนทนาภาพ ครูสาธิตออกเสียงตามภาพ ถ้วย
นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ ถ้วย

ครูและนักเรียนร่วมสนทนาภาพ ครูสาธิตออกเสียงตามภาพ ถอน
นักเรียนสังเกตริมฝีปากครูแล้วออกเสียงตามภาพ ถอน

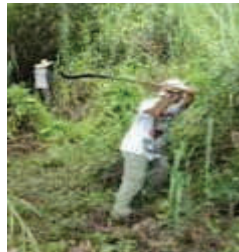
แบบฝึกการออกเสียงคำศัพท์
คำที่ออกเสียง พ

ให้นักเรียนสังเกตการออกเสียงพยัญชนะ คำ จากครู แล้วออกเสียง

กระโถน

ถางป่า

เครื่องหมาย คำถาม

วิ่ง ถอย หลัง

ถ้วย กาแฟ

ถอดถุงเท้า

บริเวณ ใต้ถุน บ้าน

ถาด

ถ่าน ไฟฉาย

ฝึกอ่านคำ

ถ

คำ	ร้อยกรอง
ถ้ำ ถึง ถ่าย ถ้อย ถื่อน ถุย	ถ้ำฉันใต้ไถนา จะถามหาถึง
ถ้ำ ถอย ถาม ถุง ถม ไถ	ถอยคันไถให้ดี ถุงยามมีให้พร้อมนำ
	ถ่ายทิ้งออกเหลือเพียง ถ้ำถ่านเลี้ยงเพราะสีดำ
	ถางป่าถมจนคำ ถ่องแท้ทำนาของเรา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รูปเสียงเรียงร้อย
แผนที่ ๑๔ เรื่อง พยัญชนะไม่ละเสียง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๒๐ ชั่วโมง
เวลา ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป. ๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ

สาระสำคัญ

พยัญชนะไทย พ ภ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะ ที่จัดอยู่ในกลุ่มอักษรต่ำ การออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน จะส่งผลให้ออกเสียงคำและทำให้คำเกิดความหมาย สามารถสื่อสารในภาษาไทยมาตรฐานได้อย่างเข้าใจ

สาระการเรียนรู้

การออกเสียงพยัญชนะและคำที่มี พ ภ เป็นพยัญชนะต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะ และคำที่มี พ ภ เป็นพยัญชนะต้นได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

สมรรถนะที่สำคัญ

ความสามารถในการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำร้องเพลง พายเรือ

“พาย พาย พาย แล้วก็ แจว แจว แจว แสนสนุกสุขสบาย ลงเรือพายเรือแจว”

๒. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเพลง นำสู่กิจกรรมการออกเสียงพยัญชนะ พ

ขั้นสอน

๓. นักเรียนออกเสียงคำจากเพลง ตามครู พาย แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับพยัญชนะที่ปรากฏในคำอ่าน และร่วมกันออกเสียงพยัญชนะ พ ภ โดยใช้แบบฝึกการออกเสียงคำ

ขั้นสรุป

๕. นักเรียนร่วมกันหาคำอื่น ๆ ที่มี พ ภ เป็นพยัญชนะต้น ครูช่วยเขียนบนกระดาน และร่วมกันออกเสียงคำที่ช่วยกันคิดได้บนกระดาน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. เพลง
๒. แบบฝึก

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

สังเกตการออกเสียงพยัญชนะและคำ

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

แบบสังเกต

แบบสังเกตการอ่าน												หมายเหตุ
ที่	ชื่อ-สกุล	พยัญชนะ					คำ					
		พ	ผ	ท	ถ	สรุป	พ่อ	เพื่อน	พี่	พูด	สรุป	

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน “ดอกแก้วเมืองสุรินทร์”

โดย: ธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ศึกษาานิเทศก์ สพป.สุรินทร์ เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่าน และการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

จากการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ NT และ O – NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ ที่ผ่านมาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และยังพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนไม่สอดคล้องกับจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยยกระดับผลสัมฤทธิ์ภาษาไทยทุกระดับชั้น อย่างน้อยร้อยละ ๓

นอกจากนี้ในระดับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ พบว่า สถานศึกษาในสังกัด มีบริบทที่ใช้ภาษาในการสื่อสารแตกต่างกันตามชาติพันธุ์ เช่น ภาษาเขมร ภาษากวย และภาษาลาว ซึ่งภาษาท้องถิ่นมีส่วนที่ทำให้การเรียนของนักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้ โดยเฉพาะนักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ และ ๒ ยังมีปัญหาเรื่องการอ่านภาษาไทยไม่ออก และเขียนไม่ได้ รวมทั้งทักษะในการสื่อสาร มีอยู่เป็นจำนวนมาก จนกลายเป็นปัญหาระดับชาติอยู่ในขณะนี้ ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงควรจัดทำแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น
๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนภาษาไทย

กลุ่มเป้าหมาย

1. โรงเรียนในสังกัดมีหลักสูตรรายวิชาพื้นฐาน สาระภาษาไทยทุกโรงเรียน
2. ครูทุกระดับชั้นได้รับการพัฒนาด้าน การอ่านออกเขียนได้ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
3. ผู้เรียนทุกระดับชั้น ได้รับการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
4. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระภาษาไทย เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๓

รูปแบบและกระบวนการนิเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ กำหนดให้มีการนิเทศสถานศึกษา ภาคเรียนละ ๒ ครั้ง รวมปีการศึกษาละ ๔ ครั้ง หรืออย่างน้อยตามภาระงาน ผู้นิเทศจึงเลือกใช้การนิเทศแบบ COACHING เพื่อให้การนิเทศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น COACHING เป็น “การชี้แนะ” เป็นการบอกทิศทางให้การแนะก็เป็นการเสนอแนวทางให้เดินไปสู่ทิศทางนั้น ส่วนการจะเดินไปทิศใด หรือจะเลือกเดินทางใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจเลือกของผู้รับการชี้แนะเป็นหลัก การชี้แนะ คือ วิธีการในการพัฒนาสมรรถภาพการทำงาน ของบุคคล โดยเน้นไปที่การทำงานให้ได้ตามเป้าหมายของงานนั้น หรือ การช่วยให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่และ/หรือ ได้รับการอบรมมาไปสู่การปฏิบัติได้ โดยใช้หลักการที่คน ๆ หนึ่งช่วยให้ใครก็ตามพัฒนาขีดความสามารถในการทำงาน การสอนงานไม่ได้หมายถึงสาระของการสอนหรือบอกถึงวิธีการทำงานเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ การให้กำลังใจ และให้โอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น เพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จของงาน

กระบวนการนิเทศได้มีการระดมพลังทั้งจำนวนอัตรากำลังบุคลากร เทคนิควิธีการและเชื่อมโยงเครือข่ายในการนิเทศให้เกิดคุณภาพทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนิเทศด้วย ๑ ตรง ๒ เต็ม คือ ตรงประเด็น เป็นการนิเทศที่ตรงประเด็นที่เป็นจุดเน้นการขับเคลื่อนเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติและประเด็นที่เป็นปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งศึกษานิเทศก์จะต้องสามารถวินิจฉัยปัญหา ค้นหาสาเหตุและดำเนินการนิเทศเพื่อแก้ปัญหาได้จริงเต็มกำลัง เป็นการนิเทศอย่างเต็มกำลังความสามารถ เป็นการระดมสรรพกำลังที่มีทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา/วิชาการ และทรัพยากรต่างๆ เพื่อร่วมมือกับครู ผู้บริหารแก้ไขปัญหาคุณภาพการเรียน การสอนของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เห็นผลอย่างรวดเร็ว และเต็มพื้นที่ เป็นการนิเทศที่ทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย และมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ รวมทั้งต้องเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ให้มาเป็นพลังหนุนเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

รูปแบบแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน “ดอกแก้วเมืองสุรินทร์”

ดอกที่ ๑ สร้างความตระหนักร่วมกัน

- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น
- เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนภาษาไทย

ดอกที่ ๒ ให้ความสำคัญแก่ครูและนักเรียน

- อบรมครู ป.๑ - ๓ เพื่อให้มีทักษะการแจกลูกสะกดคำ
- คัดกรองนักเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อทราบความก้าวหน้า
- มอบหมายครูสอนภาษาไทย โดยคำนึงถึงวิชาเอก ประสบการณ์ในการสอนและครูที่เขียนลายมือสวย

ดอกที่ ๓ พากเพียรนำวิธีสอนสู่การปฏิบัติ

- สอนการแจกลูกประสมคำ
- สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- สร้างนวัตกรรมการสอนแก้ปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล
- สอนการใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้

ดอกที่ ๔ เร่งรัดนิเทศติดตามอย่างกัลยาณมิตร

- ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
- ประเมินกระบวนการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
- พัฒนาทักษะให้แก่ นักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
- วิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรม

ดอกที่ ๕ ประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อการพัฒนา

- ประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน
- ประเมินกระบวนการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
- พัฒนาทักษะให้แก่ นักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
- วิจัยและพัฒนาสื่อและนวัตกรรม

การสร้างและพัฒนานวัตกรรม

- ๑) แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ชั้น ป.๓
- ๒) แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ชั้น ป.๖
- ๓) แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ชั้น ม.๓
- ๔) แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนภาษาไทย ชุดที่ ๑
พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
- ๕) แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนภาษาไทย ชุดที่ ๒
การประสมคำ
- ๖) แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนภาษาไทย ชุดที่ ๓
คำที่มีตัวสะกด
- ๗) แบบฝึกเสริมทักษะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนภาษาไทย ชุดที่ ๔
คำควบกล้ำ

ผลสำเร็จในการดำเนินงาน

๑. โรงเรียน

- ๑) โรงเรียนทุกโรงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ มีวิธี
แก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยให้สูงขึ้น
- ๒) นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
ให้สูงขึ้นเชิงคุณภาพ
- ๓) ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยให้สูงขึ้น

๒. ผลที่เกิดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพ
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ด้านภาษา (Literacy) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘
- ๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพ
การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (O - NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

๒. ผลที่เกิดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑) นางธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ได้รับรางวัลระดับประเทศศึกษานิเทศก์ ระดับดีเด่นผู้ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ประจำปี ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

๒) นางธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ได้รับรางวัล เป็นผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย การเสวนากาแฟ กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๕๗

๓) นางธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ได้รับรางวัลผู้ใช้ภาษาไทยดีเด่น ปี ๒๕๕๘ สำนักวัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์

การเผยแพร่ผลงานดีเด่นด้านภาษาไทย

๑) นางธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ศึกษานิเทศก์ สพป.สุรินทร์ เขต ๒ ได้นำเสนอผลงาน ทางวิชาการ : วันครูโลก ๒๕๕๗ ในงานสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “ครูไทย ก้าวไกล สู่สากล” ณ ห้องประชุมช้างเผือก คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ระหว่างวันที่ ๔ – ๕ ตุลาคม ๒๕๕๗

๒) นางธัญลักษณ์ จันทร์ศรี ศึกษานิเทศก์ สพป.สุรินทร์ เขต ๒ ได้เข้าร่วมเสวนา ด้านการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย การเสวนากาแฟ กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗

๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ ได้การเผยแพร่ผลงานของครูนักเรียน การประกวดด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น เอกสาร แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ และ Website สพป.สุรินทร์ เขต ๒ www.srn2.go.th และ www.sr2-test.net และกลุ่ม Facebook กลุ่ม Line รักภาษาไทย สพป.สุรินทร์ เขต ๒

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

จากการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ ได้มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั้งระดับเขตและระดับเครือข่าย โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และ กตปน. ออกตรวจเยี่ยมโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้งและผู้บริหารเครือข่ายโรงเรียนนิเทศติดตาม เดือนละ ๑ ครั้ง ส่งผลทำให้นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และมีผลการประเมิน NT ชั้น ป.๓ และ O-NET ป.๖ และ ม.๓ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังนี้

๑. ด้านการวางแผนการนิเทศ

๑) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารและการนิเทศ

๒) พัฒนาระบบบันทึกชิ้นในการทำงานของบุคลากรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร และส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ

๓) ส่งเสริมวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงาน มอบหมายภาระงานหน้าที่ของศึกษานิเทศก์แต่ละคนรับผิดชอบในการนิเทศ พร้อมรายชื่อโรงเรียนและเครือข่ายโรงเรียนที่รับผิดชอบในการนิเทศและเป็นที่ปรึกษา

๔) พัฒนากลุ่มนิเทศให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เนื่องจากศึกษานิเทศก์ทุกคนต้องดำเนินการนิเทศแบบบูรณาการ และจะต้องเป็นที่ปรึกษาของเครือข่ายโรงเรียน จึงต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ เรื่อง กลุ่มนิเทศจึงจัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุมศึกษานิเทศก์และประชุมประธานเครือข่ายโรงเรียน เพื่อสร้างข้อสรุปเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

๒. ด้านผลการนิเทศ

จากการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน ตามกลยุทธ์ ทั้งระดับเขต และระดับเครือข่าย อย่างมีส่วนร่วมทำให้

๑) นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔

๒) มีผลการประเมิน NT ชั้น ป.๓ และ O - NET ป.๖ และ ม.๓ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถพัฒนาการเรียนการสอนตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ และประสบความสำเร็จต่อวิชาชีพ

๓. การนำผลการนิเทศไปใช้ในระดับเขตพื้นที่

๑) ควรมีการพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ภารกิจ เช่น ความรู้ด้านเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะกับลักษณะของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒) ควรส่งเสริมให้โรงเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ

๓) กำหนดมาตรฐานความสามารถในการอ่านการเขียน และทักษะการคิดคำนวณของนักเรียนทุกระดับชั้น และมีมาตรการในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียน ทักษะการคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ

๔) ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบนิเทศภายในที่เข้มแข็งเพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เชื่อมโยงกระบวนการการนิเทศจากภายนอก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) และกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้ประสานสอดคล้องกันทั้งในด้านวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกิจกรรม การนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหา อุปสรรค

๑. นักเรียนยังมีปัญหาด้านการอ่านการเขียนอยู่ในกลุ่มนักเรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น (เขมรและกวย) โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขได้ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ สถานศึกษาจึงต้องดูแลแก้ไขเป็นรายบุคคล ตลอดจนค้นคว้าหาแนววัตกรรมมาสอนซ่อมเสริมเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ตามช่วงชั้น

๒. ครูผู้สอนภาษาไทยยังไม่มีเทคนิคการสอนช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จึงควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการสอนอ่านและเขียนแจกลูกสะกดคำ และการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

๑. ควรสอนอ่านและเขียนภาษาไทย โดยใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ มาใช้ในชวงกิจกรรมเพิ่มเวลาผู้

๒. ควรพัฒนาการสอนแบบสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด มาใช้ในชวงกิจกรรมเพิ่มเวลาผู้

แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นวัตกรรม
การพัฒนาการเรียน
การสอนภาษาไทย

รางวัลชนะเลิศ การเขียนเรียงความ
และการแต่งกลอนสุภาพระดับประเทศ
เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ
ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

รางวัลรองชนะเลิศอันดับสอง
การคัดลายมือและการเขียนตามคำบอก
ระดับประเทศ
เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

อบรมครูผู้สอนภาษาไทย
โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย
โดยใช้ภาษาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้

การพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย เน้นการอ่านออกเขียนได้ โดยรูปแบบของกัลยาณมิตรนิเทศถึงห้องเรียน

โดย: ศิริลักษณ์ สุทธิพงษ์ธรรม ศึกษานิเทศก์ สพป.ยะลา เขต ๒

เหตุผลและความจำเป็น

จากสภาพความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน อีกทั้งสภาพการใช้ภาษาของผู้เรียน พบว่า ร้อยละ ๙๕ การใช้ภาษาท้องถิ่นสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คือ ภาษามลายูถิ่น นอกจากนี้ยังประสบปัญหา การเคลื่อนย้ายของครูตลอดเวลา และส่วนใหญ่เป็นครูที่ไม่จบวิชาเอกภาษาไทย จากการทดสอบการอ่านออกเสียงเป็นรายบุคคลนักเรียนจะออกเสียงอักษรสูงไม่ได้และเสียงที่อ่านจะเพี้ยน เพราะนักเรียนแยกเสียงไม่ออก นักเรียนบางคนอ่านออกแต่ออกเสียงไม่ชัด ทำให้ขาดความมั่นใจ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และผู้เรียนจะใช้ภาษาไทยเฉพาะเวลามาเรียนที่โรงเรียนเท่านั้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ส่งผลต่อการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒ จึงเร่งมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะระบบการนิเทศ และศึกษารูปแบบการสอนเพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนาการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้สามารถอ่านออกเขียนได้ทุกคน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการอ่านออกเขียนได้

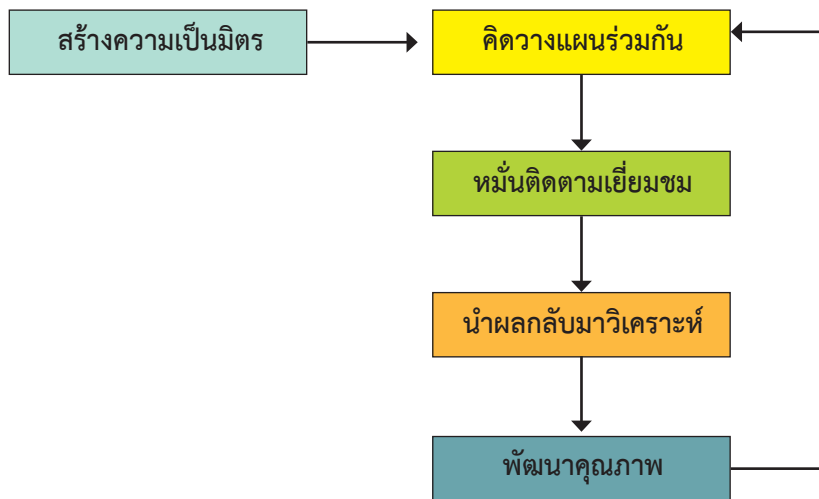
กลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒

รูปแบบและกระบวนการนิเทศ

การนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศถึงห้องเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพในด้านการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียนรู้ ที่มีความสุข โดยผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ด้วยความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาสร้างแนวทางการนิเทศ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

การพัฒนาสร้างแนวทางการนิเทศ ๕ ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ ๑ สร้างความเป็นมิตร
- ขั้นที่ ๒ คิดวางแผนร่วมกัน
- ขั้นที่ ๓ หมั่นติดตามเยี่ยมชม
- ขั้นที่ ๔ นำผลกลับมาวิเคราะห์
- ขั้นที่ ๕ พัฒนาคุณภาพ

แนวทางการนิเทศ ๕ ขั้นตอน

สร้างความ เป็นมิตร	คิดวางแผน ร่วมกัน	หมั่นติดตาม เยี่ยมชม	นำผลกลับมา วิเคราะห์	พัฒนาคุณภาพ
เป็นการเตรียม บุคลากร ด้วย การสร้างทัศนคติ ที่ดีต่อกันด้วย การพบปะ พูดคุย ด้วยปิยวาจา ในการพัฒนาความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่จะนำไปประยุกต์ ใช้ในการจัด กิจกรรม	การที่ผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ ร่วมกันคิดและ วางแผนวิเคราะห์ สภาพปัญหา ข้อดี และข้อด้อยใน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อกำหนด เป้าหมายให้เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน	การเข้าไปเยี่ยมชม การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ภายในห้องเรียน ของผู้รับการนิเทศ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ มีทัศนคติที่ดีต่อกัน	การนำผลที่ได้จาก การวิเคราะห์มา พัฒนา โดยนำข้อดี มาปฏิบัติและ เผยแพร่ให้กับ ครูผู้สอนทุกระดับชั้น ได้ใช้เป็นแนวทาง ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ส่วนข้อด้อยนำมา แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาในการจัด กิจกรรมการเรียน การสอนให้มี คุณภาพต่อไป	นำผลสรุปที่ได้ จากการวิเคราะห์ มาประชุมร่วมกัน ปรึกษาหารือ เพื่อนำข้อดีที่ได้ จากการประเมิน คุณภาพ การจัด กิจกรรม การเรียน การสอนให้มี คุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผลสำเร็จในการดำเนินงาน

จากการใช้การสอนภาษาไทยรูปแบบ ๓๕๐ ชั่วโมง ศึกษานิเทศก์เป็นตัวละครสำคัญในการขับเคลื่อน การนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศแบบถึงห้องเรียน ศึกษานิเทศก์ได้ทราบถึงปัญหาของครูผู้สอนภาษาไทย ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ร่วมมือแก้ไขจนสามารถพัฒนาให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้

๑. ผู้เรียน

กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าที่จะออกเสียง เรียนอย่างมีความสุข

๒. ครูผู้สอน

ได้รับการนิเทศ ชี้แนะ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตรงกับบริบทของผู้เรียนในพื้นที่

๓. โรงเรียน

ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง และชุมชน

๔. ชุมชน

ชื่นชมความสำเร็จของบุตร หลาน ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

๑. **ใส่ใจ** - การประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกัน
๒. **ร่วมใจ** - การร่วมคิด ร่วมทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
๓. **ตั้งใจ** - เป็นการร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพในการทำงาน
  - มุ่งมั่นสู่เป้าหมายร่วมกัน
  - ช่วยกันแก้ปัญหา
๔. **เปิดใจ** - การวัดและประเมินตนเอง ประเมินผลงาน ประเมินผลการพัฒนาการอย่างเที่ยงตรงปราศจากอคติ

ข้อเสนอแนะ

กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศแบบถึงห้องเรียน พบว่า การนิเทศจะต้องเปิดใจกว้าง และเรียนรู้ร่วมกันทุกฝ่ายทุกคน เพื่อแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์อันดีจะก่อให้เกิดมิตรภาพที่งดงามสานต่อในการนิเทศครั้งถัดไปด้วย จึงควรใช้ถ้อยคำและท่าทางที่เป็นมิตรในการแนะนำช่วยเหลือ

รูปแบบการสอนภาษาไทย ๓๕๐ ชั่วโมงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเขียนได้

จากสภาพปัญหา นักเรียนใช้ภาษาไทยเฉพาะเวลาเรียนที่โรงเรียนทำให้นักเรียนอ่านไม่ออก นักเรียนบางคนอ่านออกแต่ออกเสียงไม่ได้ ออกเสียงไม่ชัด ทำให้นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ปัญหาที่พบจากการทดสอบการอ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล นักเรียนจะออกเสียงอักษรสูงไม่ได้และเสียงที่อ่านจะเพี้ยน เพราะนักเรียนแยกเสียงไม่ออก บุคคลสำคัญที่จะช่วยฝึกนักเรียน คือ ครู แต่มีข้อจำกัดที่ว่าครูบางท่านไม่จบเอกภาษาไทย ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒ จึงได้นำรูปแบบการสอนภาษาไทย ๓๕๐ ชั่วโมง มาใช้ในการสอนของเขตพื้นที่

การสอนภาษาไทย ๓๕๐ ชั่วโมง มีชุดการสอน

- ชุดการสอนสำหรับครู
- ชุดฝึกทักษะสำหรับเด็ก

ข้อตกลงในการใช้ชุดการสอน

- เรียนภาษาไทยเป็นหลัก อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑๐ ชั่วโมง
- เน้นการสอนแบบแจกลูกสะกดคำ
- ครูประจำชั้นเป็นผู้สอน บูรณาการร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่น
- ครูผู้สอนต้องมีเวลาในการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕
- นักเรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ผู้บริหาร ให้การสนับสนุนและส่งเสริมด้านกายภาพในห้องเรียน เช่น ทีวี เครื่องเล่นวีดีโอ เครื่องฉาย สไลด์ อุปกรณ์ต่าง ๆ
- มีการนิเทศติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากภายในและภายนอก

การสอบภาษาไทย ๓๕๐ ชั่วโมง

มี ๔ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑

เริ่มด้วยการสร้างบรรยากาศ : ด้วยกิจกรรมเกมเพลง นิทาน และบทร้องเล่น

ชั้นที่ ๒

สอนด้วยชุดการสอน : เน้นทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน

ชั้นที่ ๓

ฝึกทักษะด้วยชุดฝึก : ด้วยกิจกรรมการอ่านมาก และการเขียนมาก

ชั้นที่ ๔

จบด้วยการเสริมแรง : ด้วยกิจกรรมเพลง เกม นิทาน และรางวัล

การวัดและประเมินผล การแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒

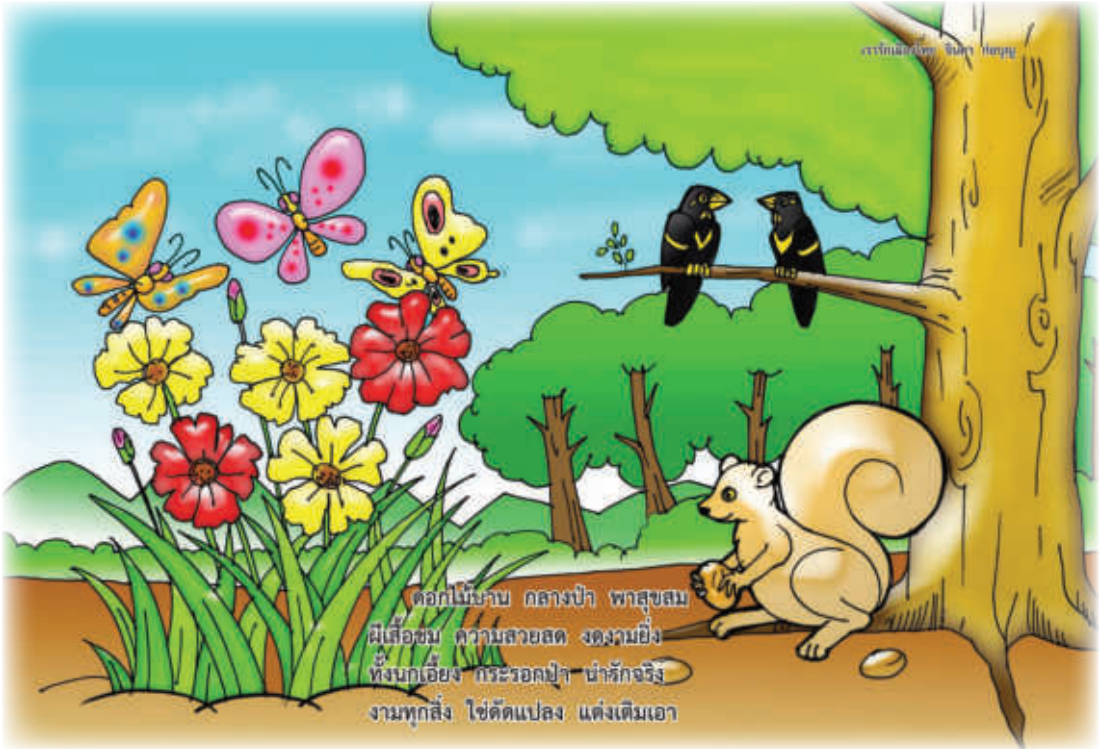
- สังเกตการณ์การอ่าน การเขียน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบทดสอบระหว่างเรียน
- แบบทดสอบหลังการสอน เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ

การสอนภาษาไทย ๓๕๐ ชั่วโมง เป็นชุดฝึกทักษะการอ่านการเขียน ๕ ชุด ประกอบด้วย

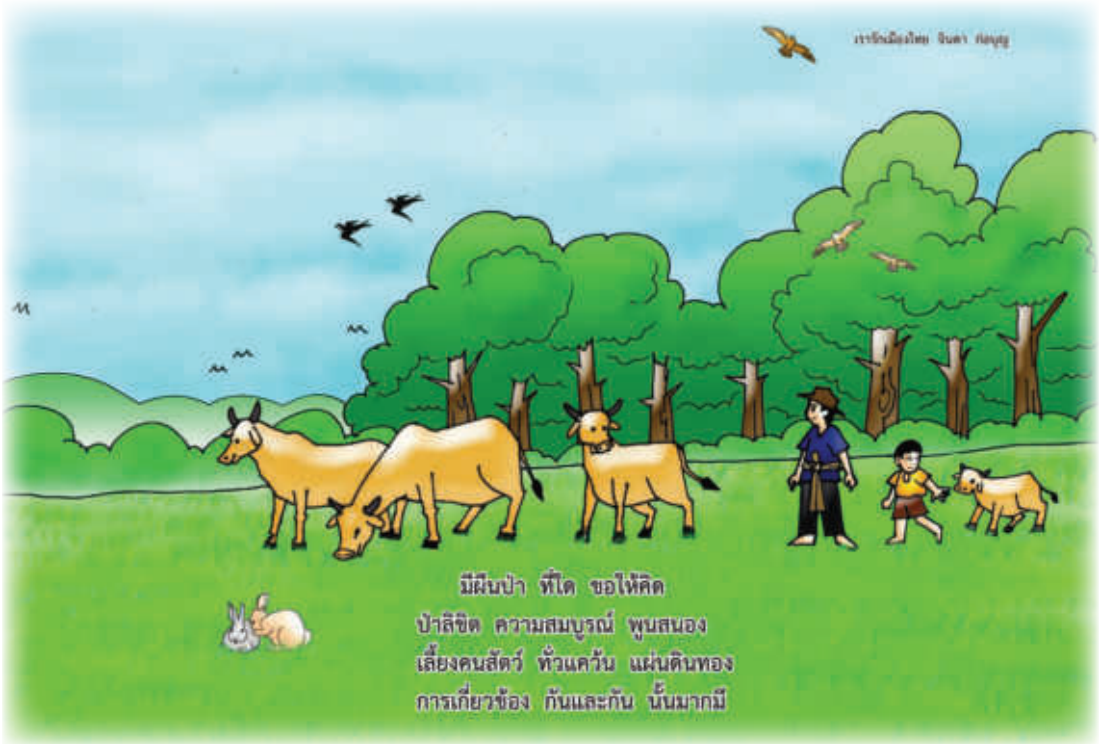
- ชุดที่ ๑ ชุดฝึกทักษะการอ่าน การเขียน ครอบคลุมพยัญชนะ เล่ม ๑ ประกอบด้วย อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ

- ชุดที่ ๒ ชุดฝึกทักษะการอ่าน การเขียน ครอบคลุมพยัญชนะ เล่ม ๒ ประกอบด้วย พยัญชนะไทย ๔๔ ตัว ก - ฮ

- ชุดที่ ๓ ชุดฝึกทักษะการอ่าน การเขียน พิชิตสระ แจกลูกสะกดคำ เล่ม ๑
- ชุดที่ ๔ ชุดฝึกทักษะการอ่าน การเขียน พิชิตสระ แจกลูกสะกดคำ เล่ม ๒
- ชุดที่ ๕ ชุดฝึกทักษะการอ่าน การเขียน วรรณยุกต์เรีงว่า พรรษา กับตัวสะกด

ดอกไม้บาน กลางป่า พาสุขสม
 ผู้เตือนชม ความสวยสด งดงามยิ่ง
 หิ่งห้อยเอยัง กระรอกป่า น้ารักจริง
 รามทุกสิ่ง ไซ้ตัดแปลง แต่งเติมเอา

มีผืนป่า ทั่วโต ขอให้คิด
 ป่าสีเขียว ความสมบูรณ์ พุ่มสนอง
 เสียงคนสัตว์ ทั่วแคว้น แผ่นดินทอง
 การเกี่ยวข้อง กันและกัน นั้นมากมี

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พรพิไล เลิศวิชา. (๒๕๕๘). **Roadmap...การพลิกโฉม ป.๑ อ่านออก เขียนได้ ใน ๑ ปี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุภากร. (๒๕๕๐). **ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง**. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์ จำกัด.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และคณะ. (๒๕๕๓). **โครงการวิจัยปฏิบัติการเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ : กรณีการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา (ภาษาไทย – ภาษามลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้”**. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (๒๕๓๓). **การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓. (ม.ป.ป.) **คู่มือการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน การเขียนภาษาไทย สำหรับครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๑) **รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (ม.ป.ป.) **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับการแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . มปป. **ทำอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้ สื่อ/นวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . (๒๕๕๔). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- _____ . (๒๕๕๖). **แนวทาง กลวิธีและสื่อการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่พูดภาษาท้องถิ่นประจำวัน การจัดการเรียนการสอนแนวทางทวิภาษา (ภาษาไทย – ท้องถิ่น)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ . (๒๕๕๖). **แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แนวทางทวิภาษาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทักษะการฟัง-พูด ชั้นอนุบาลศึกษา ปีที่ ๑ – ๒**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ກາດພນວກ

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ๑๘ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดทำ
ข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ เพื่อรวบรวม
เทคนิคหรือกลวิธีการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อคัดเลือกและถอดบทเรียนจากครูที่สอนดีและประสบผลสำเร็จ
และจัดทำวีดิทัศน์ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาพิเศษ นักวิชาการการศึกษา และครูผู้สอนจากโรงเรียน
แนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพบรรลุผล
ตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยบุคคล ต่อไปนี้

คณะที่ปรึกษา

๑. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางสุกัญญา งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓. นางสาวนิจสุตา อภินันทภรณ์	ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานการจัดการความรู้

๑. นางสาวเกษแก้ว ปวนแดง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวสายสวสี วิทยาภัก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑	รองประธานคณะทำงาน
๓. นางพรหมเมือง เทวตา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒	คณะทำงาน
๔. นางมนัสวรรณ รุจิระพงศ์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓	คณะทำงาน
๕. นางสาวทิพวรรณ ลาวเมือง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒	คณะทำงาน
๖. นางนพเก้า ที่รัก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒	คณะทำงาน
๗. นางวารินทร์ สุขกุล	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓	คณะทำงาน
๘. นางสาวชัชญาสุ์ คุณาธรรม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	คณะทำงาน
๙. นางวัชรภรณ์ ยี่เต็ง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๓	คณะทำงาน
๑๐. นางสาวสุรางค์ อาจณรงค์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๓	คณะทำงาน
๑๑. นางอานันท์ปภา ฉลาดเอื้อ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๓	คณะทำงาน
๑๒. นางปิยพัทธ์ มีอ่วม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวกัญญ์ณัฐ ธรรมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	คณะทำงาน
๑๔. นางสาวพิภล สิงห์คำ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕	คณะทำงาน
๑๕. นายอนุชิต สุวรรณผูก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน

๑๖. นางกาญจนา ปราศรัย	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๑๗. นายวิรัตน์ ชัชวาลปรีชา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๑๘. นางสาวเปรมจิต ผัดเรือน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๑๙. นางสาวเพราพิลาส น้อยหลู่	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓	คณะทำงาน
๒๐. นางพัชณัฐิศา แสงใส	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓	คณะทำงาน
๒๑. นางสาวสุนีย์ สิทธิธนะ	สำนักติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน	คณะทำงาน
๒๒. นางสาวกระแสดิสันธุ์ ปลั่งมะณี	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงานและเลขานุการ
๒๓. นางสาวกัญญาวิวีร์ โลหะสวัสดิ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นางสาวสุดารัตน์ ชุ่มสูงเนิน	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานถ่ายทำและตัดต่อวีทีอาร์

๑. นายพงศธร ช่างปิด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	ประธานคณะทำงาน
๒. นายบุญธรรม จอมมงคล	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	รองประธานคณะทำงาน
๓. นางสาวจงรัก กาณจนกัญญ์โ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๔. นายฉัตรชัย วิสามารถ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๕. นายอภิชาติ จุลลี	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงาน
๖. นายสายัณห์ ชิไลยา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะทำงานดังกล่าว มีหน้าที่ดำเนินการจัดทำข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การถ่ายทำและตัดต่อวีทีอาร์การสอนในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษให้เสร็จสมบูรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

ผู้อำนวยการคณะกรรมการการศึกษาระดับสูง ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาระดับสูง

ที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์

นายการุณ สกุลประดิษฐ์	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา งามบรรจง	ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะทำงานพิจารณาคัดเลือกผลงาน

นางสาวเกษแก้ว ปวนแดง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๖
นางสาวสายสวัสดิ์ วิทยาภัก	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
นางพรมเมือง เทวดา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒
นางมนัสวรรณ รุจิระพงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓
นายพงศธร ช่างปิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔
นางสาวทิพวรรณ ลาวเมือง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
นางนพเก้า ที่รัก	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๒
นางวารินทร์ สุขกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓
นางวัชรภรณ์ ยี่เต็ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑
นางสาวสุรางค์ อัจฉริยะ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑
นางสาวชิษณุาศู่ คุณาธรรม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕
นางปิยพัทธ์ มีอ่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพุย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๕

ผู้เรียบเรียงเนื้อหา

นางสาวกระแสดสินธุ์ ปลั่งมะณี สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

บรรณาธิการกิจ/ภาพประกอบ

นางสาวกระแสดสินธุ์ ปลั่งมะณี

ออกแบบปกและรูปเล่ม

นางสาวกระแสดสินธุ์ ปลั่งมะณี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประชุมปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ

วันที่ ๑ - ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ ผู้เข้าประชุมประกอบด้วยครูและศึกษานิเทศก์ จากจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน น่าน ลำปาง กำแพงเพชร เลย จันทบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี สกลนคร สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ ชัยภูมิ ปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล รวม ๖๐ คน

ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนภาษาไทยสำหรับโรงเรียนที่ใช้ภาษาแม่/ภาษาชนเผ่า/ภาษาท้องถิ่น ในการสื่อสาร เพื่อหาเทคนิคและสื่อการสอน และการนิเทศติดตามที่ประสบผลสำเร็จ

การประชุมปฏิบัติการถอดประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จ ในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ

วันที่ ๑๑ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมปียอนด์ สวีท กรุงเทพมหานคร

การประชุมเชิงปฏิบัติการถอดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จในโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ โดยมีครูและศึกษานิเทศก์ จำนวน ๑๙ คน เพื่อมาถอดประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและการนิเทศการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ โดยมีศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นคณะทำงานโรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษเป็นคณะกลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในการเขียนการถอดประสบการณ์ เพื่อรวบรวมผลงานนำไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน การแก้ไขการอ่านการเขียนของเด็กที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวันให้แก่โรงเรียนที่มีสภาพและบริบทใกล้เคียงได้นำสื่อและวิธีการไปปรับใช้กับผู้เรียนในเขตพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือ “สื่อและวิธีการสอนภาษาไทยที่ประสบผลสำเร็จสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาท้องถิ่น” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จึงอนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๖๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

... **ปัจจัย**ที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสอนในชั้นเรียน
ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ ที่ไม่ได้พูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน
ก็คือ... **คุณครู**

ผู้ที่ช่วยสื่อความหมายและความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน
จึงต้องอาศัย **เทคนิควิธีการและนวัตกรรมสื่อการสอน** ที่เหมาะสม
และส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน...

... **ดังนั้น**จึงอยากให้**ทุกภาคส่วนร่วมมือกัน** เปิดใจยอมรับความแตกต่าง
และให้ความเสมอภาค มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อรับทราบปัญหา
สร้างเครือข่ายและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
สิ่งสำคัญที่อยากได้
ก็คือ **ขวัญกำลังใจ...**

ข้อเสนอแนะของ คณะผู้บริหารและครู
ในการประชุมปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
โรงเรียนแนวชายแดน พื้นที่สูง และพื้นที่พิเศษ
วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมเชียงใหม่ ออคิต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่